

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ
EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**Karma Eğitim ve E-Öğrenme ile Eğitim Gören Üniversite Öğrencilerinin Hesap
Tablolarına Yönelik Görüşlerinin ve Başarı Düzeylerinin Belirlenmesi**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tahir Tavukcu

**Lefkoşa
Haziran, 2010**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ
EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**Karma Eğitim ve E-Öğrenme ile Eğitim Gören Üniversite Öğrencilerinin Hesap
Tablolarına Yönelik Görüşlerinin ve Başarı Düzeylerinin Belirlenmesi**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tahir Tavukcu

Danışman: Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu

**Lefkoşa
Haziran, 2010**

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMASI RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu

Üye : Yrd. Doç. Dr. Havva Başak

Üye : Dr. Birikim Özgür

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

..21.../...06.../2010

Doç. Dr. Cem Birol
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Dünyada hızla gelişen teknolojinin eğitimde de kullanılması kaçınılmazdır. İnternet teknolojisininde hızla gelişmesi eğitimde kullanılma alanlarını da geliştirmektedir. Bu sayede eğitimin farklı ortamlarda verilmesi olanağı doğmuştur. İnsanların bilgiye zaman ve mekandan bağımsız ulaşma isteği artmaktadır. Bu yönde verilecek eğitimin, ortamın ve öğrenci-öğretmen rollerinin nasıl olacağı gibi sorulara yönelik çalışmaların artması, gelecekte bu yönde eğitimlerin verilebilmesi için önemlidir.

Çalışma Karma eğitim ve e-öğrenme ile eğitim gören üniversite öğrencilerinin hesap tablolarına yönelik görüşlerinin ve başarı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmanın uzaktan eğitim yapmak isteyen tüm öğretmenlere ve uzaktan eğitim almak isteyen tüm öğrenci ve bireylere yol göstermesi umulmaktadır.

Beş bölümden oluşan araştırmanın birinci bölümünde araştırmanın problem durumu irdelendikten sonra amaç, önem, varsayımlar ve sınırlılıklar açıklanmıştır. İkinci bölümde, kuramsal temeller ve ilgili araştırmalar açıklanmıştır. Üçüncü bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve uygulama, verilerin çözümü ve yorumlanmasında kullanılan istatistiksel teknikler yer almıştır. Dördüncü bölümde elde edilen bulgular açıklanmıştır. Bulgulara dayalı olarak açıklanan sonuçlar ve öneriler ise çalışmanın beşinci bölümünde yer almıştır.

Tüm üniversite hayatım boyunca ve bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde değerli öneri ve katkılarıyla her türlü ilgiyi, anlayışı ve bilimsel yardımı gördüğüm, kıymetli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu'ya teşekkür ederim.

Araştırmanın her aşamasında hiçbir yardımı esirgemeyen değerli hocam Uz. Fezile Özdamlı' ya ve Uz. Hüseyin Bicen' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bugünlere gelebilmem için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayarak bugünlere getiren, bana güç veren aileme ve dostlarıma teşekkür ederim.

Tahir Tavukcu

ÖZET

BAŞLIK

Yazar	: Tahir Tavukcu
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans
Anabilim Dalı	: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Danışman	: Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu

Bu araştırma, karma eğitim ve e-öğrenme ile eğitim gören üniversite öğrencilerinin hesap tablolarına yönelik görüşlerinin ve başarı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmada iki gruplu deneysel çalışma modeli kullanılmıştır. Bir grup ile e-öğrenme yöntemiyle dersler gerçekleştirilirken diğer grupla dersler karma eğitim yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Her iki grupta 30'ar öğrenciden oluşmaktadır. Gerçekleştirilen dersler WordPress ortamında hazırlanan ve çeşitli Web araçlarıyla desteklenen ortamda gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada her iki grubada hesap tablolarına yönelik görüşlerini elde edebilmek için ön-test ve son-test anketi uygulanmıştır. Veriler SPSS 16.00 paket programı kullanılarak aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi analizleri yapılmıştır. Anketin kapsam ve görüntü geçerliliği için alanında uzman 10 kişinin görüşleri alınmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin geçerli bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Başarı düzeylerinin belirlenebilmesi için her iki grubada aynı başarı testi uygulanmıştır. Başarı testi iki sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın sonucunda karma grubu öğrencileri hesap tablolarına yönelik olumlu görüş bildirmişlerdir. Aynı şekilde başarı testi sonuçları da e-öğrenme grubuna göre daha başarılı çıkmıştır. Karma grubu öğrencileri zaman ve mekandan bağımsız öğrenme ortamları oluşturduğu ve ayrıca haftanın belirli saatlerinde yine sınıf ortamında bu bilgilerin pekiştirilmesinin olumlu görüş bildirmelerini sağladığını yapılan görüşmelerde belirtmişlerdir.

SUMMARY

TITLE

Author	: Tahir Tavukcu
Quality of Thesis	: Master
Main Art	: Computer Education & Instructional Technology
Advisor	: Assoc.Prof.Dr. Hüseyin Uzunboylu

The aim of this study is to determine the achievement level and opinions of university students' experiencing the blended learning towards counting tables. In this study, experimental study model was used with 2 groups. While a group experienced the lessons with e-learning method, the other group experienced the lessons with e-learning method. Each group consists of 30 students.

Lessons were experienced in an environment supported by kinds of web tools and created in Wordpress environment. Pre-test and Post-test were used in both groups to obtain the students' opinions towards counting tables. The data was conducted by using SPSS 16.0, and independent sample T-Test was used to analyze data. 10 expert people's opinions were taken about the scope and display validity. It was determined that questionnaire had a valid structure based on the results of factor analysis. Same achievement test was used in both groups to determine their achievement levels. Achievement test has consisted of 2 questions.

As a result of this research, students in blended group gave positive opinions towards counting tables. Similarly, test results of students in blended group were more successful than the results of students in e-learning group. Students in blended group stated in the interview that creating learning environment regardless of time and place, and also reinforcement of knowledge in the class at a certain times of the week made them to have positive feedback.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
SUMMARY	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLolar	X
ŞEKİLLER	XI
KISALTMALAR	XIII

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	6
1.3. Önem	7
1.4. Varsayımlar	7
1.5. Sınırlılıklar	8
1.6. Tanımlar	8

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1. KURAMSAL TEMELLER	9
2.1.1. Eğitim	9
2.1.1.1. Informal Eğitim	11
2.1.1.2. Formal Eğitim	11
2.1.1.2.1. Örgün Eğitim	12
2.1.1.2.2. Yaygın Eğitim	12
2.1.2. Öğretim	13
2.1.3. Öğrenme	14
2.1.4. Teknoloji	14
2.1.5. İnternet	15
2.1.6. Eğitim Teknolojisi	16
2.1.7. Uzaktan Eğitim	18
2.1.8. Eşzamanlı (Senkron)	23

2.1.9. Eşzamansız (Asenkron)	23
2.1.10. İletişim	23
2.1.10.1. Kaynak	25
2.1.10.2. İleti (Mesaj)	25
2.1.10.3. Kodlama-Kodaçlama	25
2.1.10.4. Oluk (Kanal)	26
2.1.10.5. Alıcı (Hedef)	26
2.1.10.6. Yansıma (Besleyici-Geri Bildirim-Feedback)	26
2.1.11. E-öğrenme	27
2.1.11.1. E-öğrenmenin Avantajları	27
2.1.11.2. E-öğrenmenin Sınırlılıkları	28
2.1.12. Web Tabanlı Eğitim (WTE)	29
2.1.13. Web Destekli Eğitim (WDE)	31
2.1.14. Web Tabanlı Eğitimde Materyal Kullanımı	32
2.1.14.1. Web tabanlı Eğitimde Ders Materyali	32
Hazırlanırken Kullanılabilecek Çoklu Ortamlar	
2.1.14.1.1. Efektlerin Kullanılması	33
2.1.14.1.2. Resim-Şekil ve Grafikler	33
2.1.14.1.3. Animasyonlar	33
2.1.14.1.4. Ses, Müzik, Film/Video Görüntüleri	34
2.1.15. Blog	34
2.1.15.1. Eğitimde Blog	35
2.1.15.2. Eğitimde Kullanım Alanları	36
2.1.15.3. Okulda Blog	37
2.1.15.4.1. WordPress	37
2.1.15.4.2. WordPress Kullanımı	38
2.1.16. Sosyal Ağ Paylaşım Siteleri	38
2.1.16.1. Sosyal Ağ Paylaşım Sitelerinin Yararları	39
2.1.16.2. Sosyal Ağ Paylaşım Sitelerinin Zararları	39
2.1.17. Mobil Öğrenme	40
2. 2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	40
2. 2. 1. Uzaktan Eğitim, Web Tabanlı ve Web Destekli Eğitimle İlgili Araştırmalar	40
2.2.2. Blog Eğitimi İle İlgili Araştırmalar	45

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli	50
3. 2. Çalışma Grubu	50
3. 3. Veri Toplama Araçları	51
3. 4. Eğitim Ortamının Hazırlanması ve Uygulama	52
3.4.1. Başlangıç	56
3.4.2. Yazılar	58
3.4.3. Medya	59
3.4.3.1. Ders İçeriğinin Eklenmesi	60
3.4.4. Bağlantılar	61
3.4.5. Sayfalar	62
3.4.6. Yorumlar	63
3.4.7. Puanlar	64
3.4.8. Anketler	65
3.4.9. Görünüm	67
3.4.9.1. Bileşenler	68
3.4.9.2. Ekstralar	70
3.4.9.3. Tema Seçenekler	70
3.4.10. Kullanıcılar	71
3.4.10.1. Davetiyeler	72
3.4.10.2. Profil	73
3.4.10.3. Kişisel Ayarlar	73
3.4.11. Araçlar	74
3.4.12. Ayarlar	74
3.4.12.1. Genel Ayarlar	75
3.4.12.2. Yazma	77
3.4.12.3. Okuma	77
3.4.12.4. Tartışma	77
3.4.12.5. Medya	77
3.4.12.6. Gizlilik	77
3.4.12.7. Alan Adları	78
3.4.13. Takvim	78

3.4.14. Arşiv	78
3. 5. WordPress Dışında Kullanılan Araçlar	78
3.5.1. Slideshare	78
3.5.2. Youtube	79
3.5.3. Livestream	80
3.5.4. Livestream Procaster	82
3.5.5. Forumup	83
3.5.6. Windows Live Messenger	84
3. 6. WordPress' de Farklı Araçlar Kullanılarak Yaratılan Eğitim Ortamının Özellikleri	85
3.6.1. Sayfalar	85
3.6.1.1. Ana Sayfa	86
3.6.1.2. Öz Geçmiş	86
3.6.1.3. Ceit 313	86
3.6.1.4. Math152-Excel	87
3.6.1.4.1. Ders Notlarının Eklenmesi	87
3.6.1.4.2. Slideshare Aracılığı İle Blog İçerisine Sunuların Entegre Edilmesi	90
3.6.1.5. Online Ders	92
3.6.1.6. Videolar	92
3.6.1.7. Forum	93
3. 7. Derslerin İşlenmesi	93
3.7.1. E-Öğrenme Grubu Dersleri	93
3.7.1.1. Çevrimiçi Dersler	93
3.7.1.2. Çevirimdışı Dersler	93
3.7.2. Karma Grubu Dersleri	94
3.7.2.1. Çevrimiçi Dersler	94
3.7.2.2. Sınıf Ortamında Gerçekleştirilen Dersler	94
3. 8. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	94
3. 9. Süre ve Olanaklar	95

BÖLÜM IV

4. BULGULAR ve YORUMLAR

4. 1. Çalışma grubunun Demografik Özellikleri	96
---	----

4. 1. 1. Cinsiyet	96
4. 1. 2. Yaş	96
4. 1. 3. İnternet Bağlantı Türü	97
4. 2. Çalışma Grubunu Oluşturan İki Grubun Ön-Test, Son-Test, Başarı Testi Sonuçlarının Karşılaştırılması ve Öğrencilerin E-öğrenme ve Karma Öğrenmeye Yönelik Görüşleri	98
4.2.1. E-Öğrenme Grubunun Ön-Test ve Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması	98
4.2.2. Karma Grubun Ön-Test ve Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması	99
4.2.3. E-Öğrenme ve Karma Eğitim Yöntemiyle Eğitim Gören Öğrencilerin Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması	101
4.2.4. E-Öğrenme ve Karma Eğitim Yöntemiyle Eğitim Gören Öğrencilerin Hesap Tablolarına Yönelik Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması	102
4.2.5. Öğrencilerin E-Öğrenme ve Karma Öğrenmeye Yönelik Görüşleri	102

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	105
5.1. Sonuçlar	105
5.2. Öneriler	107

KAYNAKÇA	109
-----------------	------------

EKLER

Ek – 1	117
Ek – 2	121
Ek – 3	122
Ek – 4	126

TABLÖLAR

Sayfa No

Tablo 1.	İki öğrenci grubunun genel ortalamalarına (CGPA) yönelik t-testi sonuçları	50
Tablo 2.	Ön-test ve son-test sonuçlarının yorumlanmasında kullanılan sınırlar	95
Tablo 3.	Çalışma süresi	95
Tablo 4.	Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı	96
Tablo 5.	Öğrencilerin yaşa göre dağılımı	97
Tablo 6.	Öğrencilerin İnternet bağlantı türüne yönelik dağılımı	97
Tablo 7.	E-öğrenme grubu öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması	98
Tablo 8.	Karma öğrenme grubu öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması	99
Tablo 9.	Karma ve e-öğrenme grubunda bulunan öğrencilerin son-test sonuçlarının karşılaştırılması	101
Tablo 10.	Karma ve e-öğrenme gruplarında bulunan öğrencilerin başarı testi sonuçlarının karşılaştırılması	102

ŞEKİLLER

Sayfa No

Şekil 1.	Uzaktan eğitimin tarihsel aşamaları	21
Şekil 2.	Karşılıklı etkileşimli iletişim	26
Şekil 3.	WordPress ana giriş ekranı	52
Şekil 4.	WordPress Türkçe ana giriş ekranı	52
Şekil 5.	WordPress kayıt ana giriş ekranı	53
Şekil 6.	WordPress isim ve başlık özelleştirme ekranı	54
Şekil 7.	WordPress giriş ekranı	54
Şekil 8.	WordPress başlangıç ekranı	55
Şekil 9.	WordPress temalar ekranı	57
Şekil 10.	Haftalık istatistik ekranı	57
Şekil 11.	Aylık istatistik ekranı	58
Şekil 12.	Yazılar ekranı	58
Şekil 13.	Medya ekranı	59
Şekil 14.	Medya ekleme ekranı I	60
Şekil 15.	Medya ekleme ekranı II	61
Şekil 16.	Bağlantılar ekranı	61
Şekil 17.	Sayfalar ekranı	62
Şekil 18.	Sayfa düzenleme ekranı	63
Şekil 19.	Yorumlar ekranı	64
Şekil 20.	Puanlar ekranı	65
Şekil 21.	Rapor ekranı	65
Şekil 22.	Anket ekranı	66
Şekil 23.	Anket ayarları ekranı	66
Şekil 24.	Anket tasarım ayarı ekranı	67
Şekil 25.	Görünüm ayar ekranı	68
Şekil 26.	Bileşenler ayar ekranı I	69
Şekil 27.	Bileşenler ayar ekranı II	70
Şekil 28.	Tema seçenekleri ekranı	71
Şekil 29.	Kullanıcı ayar ekranı	72
Şekil 30.	Davetiyeler ekranı	72
Şekil 31.	Profilim ekranı	73

Şekil 32.	Ayarlar ekranı	74
Şekil 33.	Genel ayarlar ekranı	75
Şekil 34.	Blog ana ekran görüntüsü	76
Şekil 35.	Slideshare ana ekranı	79
Şekil 36.	Youtube ana ekranı	80
Şekil 37.	Livestream ana ekranı I	81
Şekil 38.	Livestream ana ekranı II	82
Şekil 39.	Livestream Procaster program görüntüsü	83
Şekil 40.	Mathexcel152.forumup.com ekran görüntüsü	84
Şekil 41.	Windows Live Mail ekran görüntüsü	84
Şekil 42.	http://tahirtavukcu.wordpress.com ana ekran görüntüsü	85
Şekil 43.	Öz geçmiş sayfa görüntüsü	86
Şekil 44.	Math152-Excel sayfa görüntüsü	87
Şekil 45.	Medya ekleme ekran görüntüsü I	88
Şekil 46.	Medya ekleme ekran görüntüsü II	89
Şekil 47.	İndirme yöneticisi	90
Şekil 48.	Slideshare ekran görüntüsü	90
Şekil 49.	Slideshare dosya ekleme ekran görüntüsü I	91
Şekil 50.	Slideshare dosya ekleme ekran görüntüsü II	91
Şekil 51.	Slideshare dosya ekleme ekran görüntüsü III	92

KISALTMALAR

LMS	: Learning Management System
WTE	: Web Tabanlı Eğitim
WDE	: Web Destekli Eğitim
CGPA	: Genel Başarı Ortalaması
GB	: GigaByte
YDÜ	: Yakın Doğu Üniversitesi
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences
BÖTE	: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
CEIT	: Computer Education & Instructional Technology
MATH 152	: Matematik II
IP	: Internet Protocol
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
TC	: Türkiye Cumhuriyeti

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları belirtilmiştir. Ayrıca araştırma kapsamında geçen bazı kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

1.2. Problem

Teknolojinin her geçen gün bir adım daha ileriye gitmesi, eğitim teknolojilerinde devamlı olarak gelişmesini sağlamaktadır. Günümüzde birçok eğitime yönelik teknoloji ortamları kullanılmaktadır. Bu ortamlardan bazıları; Bloglar, Öğrenme yönetim sistemleri (Learning Manegement System), Wikiler gibi ortamlardır. Öğretmen adaylarının bu teknolojileri eğitimlerinden başlayarak kullanmaları gerekmektedir. Bu sebeple çalışmada öğretmen adaylarının bu ortamlara yönelik görüşleri alınacaktır.

Tüm dünyada internet altyapısının büyük bir hızla gelişmesi, web' in global, dinamik ve etkileşimli bir bilgi paylaşım aracı haline gelerek internet üzerinden ses, görüntü ve veri aktarımının hızlı bir şekilde gelişmesini sağlamıştır. Web, iyi tasarlanmış kaynaklar tarafından desteklenen zengin öğrenme ortamlarının oluşturulmasında yeni bir öğrenim ve öğretim aracı olarak kullanılabilir (Bay ve Tüzün, 2002).

Geçmiş yıllarda bilgi kaynağı olarak sadece öğretmenler görülmekteydi. Fakat geçen zaman ve hızla gelişen teknoloji sayesinde bu görüş değişime uğramış ve öğretmenin görevi; öğrencinin bilgiye ulaşım yolunu göstermek ve bilgilerinin yapılanmasına yardımcı olan bir rehber olarak değişim göstermiştir (Baki ve Bell, 1997).

Günümüzde eğitimde teknoloji kullanımının önemli bir yeri olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle öğretmenlerde oluşabilecek teknolojiye bağlı eksikliklerin giderilebilmesi için, tüm öğretmenlerin teknolojiye yönelik eğitim alması ve hizmet içi eğitim kurslarına katılmaları gerekmektedir (Akpınar, 2003).

Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılması çağın bir gereği olmuştur. Bilişim teknolojileri içinde ise internetin konumu diğer teknolojilere göre çok farklı yerdedir.

Keser (2000), öğretmenin teknoloji ve bilgisayar okuryazarı olmasının şart olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle öğretmenler derslerini işlerken bilgisayar ve teknolojideki her yeni ve eski olanaktan yararlanmak için kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri gerekmektedir.

Son yıllarda, geleneksel öğretim ile internet destekli öğrenmeyi karşılaştıran çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu çalışmalar, öğrencilerin web yoluyla en az geleneksel sınıflarda olduğu kadar hatta bazı durumlarda geleneksel sınıflara göre daha fazla öğrenebildiklerini ortaya koymuştur (Hall, 1999). Ancak karma eğitimle e-öğrenmeyi karşılaştıran pek fazla çalışmaya rastlanmamıştır.

Günümüz koşullarında insanlar kendi istedikleri zamanda ve yerde, kendi kişisel yetenek ve becerilerine göre istedikleri sürede eğitim kaynaklarını kullanmak ister.

Genç nesillerden beklenen, teknolojik gelişmeler ve bu gelişimlerle birlikte çağın gerektirdiği koşullar karşısında yeterlilik kazanmaları, kendilerini geliştirmeye hazır olmaları ve bunun sorumluluğunu üstlenmeleridir. Eğitim açısından 21. yüzyılın en önemli özelliği bilgiyi tek kaynaktan öğrenme yerine; çoklu ortamlardan bilgiye ulaşma ve ulaşılan bu bilgiyi değerlendirme, zaman ve mekan sınırı tanımadan diğerleri ile paylaşma, tartışma ve gerekli durumlarda bu bilgiyi gerçek yaşamlarında kullanabilmeyi gerektirmektedir (Kurubacak, 2003). Bu bağlamda öğretmen teknolojiyi kullanırken bilgi teknolojilerini yöneten ve öğrenciyle bilgi teknolojileri arasındaki bağlantıyı gerçekleştiren çok önemli bir işleve sahiptir.

Çoğunlukla uzaktan eğitim kapsamında yer alan ve birçok eğitim teknolojisi yada ortamından yararlanan e-öğrenim uygulamaları dünyada hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır. E-öğrenim; Internet (yerel ağ) yada bir bilgisayar ağı üzerinden, zaman ve mekan açısından bağımsız olarak, bireylerin kendi kendilerine, kendi öğrenme hızlarına göre öğrenmeleriyle gerçekleşen, diğer öğrenenler ve eğitimcilerle görsel ve işitsel tepkiler

yardımla iletişim kurabilen, sosyo-ekonomik yetersizlikleri ortadan kaldıran, bireylerle yaşam boyu eğitimin üstünlüğünden yararlanma olanağı sağlayan bir öğrenmedir.

Eğitimde yeni teknolojik sistemler arasında yer alan bilgisayar ve internet teknolojisinin kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Eğitimin çeşitli kademelerinde Web destekli eğitim, web tabanlı eğitim uygulamalarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Web tabanlı eğitimde üzerinde durulması gereken en önemli süreç ders içeriğini hazırlama sürecidir. Hazırlanan Web tabanlı eğitim ortamında öğrenciyi her şekilde yönlendiren yönergeler bulunmalıdır. Ayrıca zengin bir eğitim ortamı olabilmesi için bir çok araç kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin bu araçları kullanmayı ve uygulamayı çok iyi bilmesi gerekmektedir. Geleneksel eğitimde ders içeriği hazırlamak ve sunabilmek için kitap, dergi veya ders notu gibi materyaller yeterli olsa da, Web tabanlı gerçekleşen eğitimde ortamın tasarımından kullanılan zengin araçlara kadar bir çok detaya yer verilmelidir.

Teknolojik gelişmeler öğretmenlerin derslerini gerçekleştirirken kullandığı teknikleri de etkilemiştir. Eğitim sürecinin teknolojiyle birlikte değişim ve gelişim göstermesi eğitim anlayışına farklı bir bakış açısı getirmiştir (Keser, 1991). İnternetin hayatımıza girmesinden bu yana vazgeçilmezlerimizin bir parçası olmuştur. Gün geçtikçe gelişen ve değişen teknolojiye günümüzde geline nokta baktığımız zaman eğitim ve teknolojinin artık ne kadar iç içe ve birbirine bağlı olduğunu görebilmekteyiz. İnternetin çıktığı ilk zamanlardan günümüze kadar olan gelişimi incelendiğinde ne kadar uç noktalarda olduğu ve hala daha sınırları ne kadar zorladığı görülebilmektedir. İnternetin gelişimine bir göz atacak olursak ilk oluşturulan web sayfaları yalnızca okunabilen bilgilerin bulunduğu basit tasarımlı web sayfalarıydı. Günümüzdeki web sayfaları gibi bilgilerin başka sayfalarca da paylaşıldığı bir yapısı yoktu. Bilgilerin sadece okunarak indirilebildiği bir kütüphane yapısı vardı. Ayrıca kullanıcılar bilgilere yorum katarak katkıda bulunamamaktaydı (Sahdowfax, 2009).

Gelişen ve değişen teknoloji sayesinde internet teknolojisi de insan-makine etkileşiminden insan-insan etkileşimine doğru bir yol almıştır. Bu yeni teknoloji sayesinde insanlar bilgileri okurken aynı zamanda bir ağ içerisinde

iletişim kurabildiği diğer arkadaşlarıyla bilgi alış-verişi sağlayabilmektedir. Böylece durağan bir yapıda olan Web sayfaları Facebook, Wordpress, Live Spaces ve Wikispace gibi yeni bir boyut kazandırılmış oldu. Bu sayfaların diğer bir önemli özelliği de kişiye bir çok arayüz tasarımı sunmasıdır. Böylece karmaşık Web sayfaları yerine düzenli Web sayfası tasarımı sağlanabilmektedir. Ayrıca öğretmenlerin kullanabileceği bir çok araç da ortaya çıkmıştır. Wordpress, Wiki, Microsoft Live Spaces, Video Paylaşım Siteleri, Slide Paylaşım Siteleri, Çevrimiçi Görüntü Siteleri (Aynı anda anlık sohbet), Skype, LMS gibi.

Bilgi ve iletişim teknolojileri, ekonomik gelişim ile ilişkili konuların kavranması ve yüksek teknik bilgiye sahip eğitim, anlamlı eğitimsel girişimler için kritik fikirlerin değişmesi ve araştırma bilgisi, etkileşimli tartışmalar, bilgi ve iletişim teknoloji materyallerini yaymak için işbirlikçi çevre ve zengin global kaynaklar sağlayan teknolojiler içindeki ilerlemelerdir. Dünyanın her yerinde eğitim teknolojileri, bilgi erişimine sahip olmak ve işbirlikçi öğrenme çevreleri ile ilgili olmak, hem öğrenciler hem de eğitimlerine böyle bir çevre yaratmak için eğitim ve öğretim teknolojilerini benimsemektedirler (Ololube, Ubogu, Ossai, 2006).

Keser (2002) Web tabanlı yapılan öğretimin hızlı, etkileşimli ve kendi öğrenme hızına göre öğrenmeye olanak sağlaması, daha fazla danışmanlık hizmetinin verilmesi, tartışma olanağı sağlaması gibi özellikleri açısından öğrenci merkezli, demokratik ve bireysel öğretime dayalı eğitim olanağı sağladığını vurgulanmaktadır.

Web tabanlı eğitim sayesinde öğrenciler geleneksel öğretim materyallerine ihtiyaç duymadığı gibi sınıf ortamında bulunması gereken araç gereçlere de ihtiyaç duymamaktadır. Dünyanın her yerinden insanların bir araya geldiği sanal ortamlar sayesinde bilgi paylaşımı özgür bir biçimde yapılabilmektedir. Öğrenci sınıf ortamında bulunmadan da arkadaşlarıyla sesli veya görüntülü iletişim kurma olanağı bulabilmektedir.

Uzaktan eğitimin Web tabanlı olarak gerçekleşmesi öğrencilerin öğretmenleriyle eş zamanlı (senkron) ya da eş zamansız (asenkron) olarak iletişim kurabilmesini, ayrıca bir çok zengin araçtan yararlanabilmesini

sağlamaktır. Uzaktan eğitim ve Web tabanlı eğitim kavramlarının yararları incelendiğinde eğitimin vazgeçilmez bir parçası olduğu görülmektedir. Gelişen teknoloji sayesinde eğitim sistemlerinde de farklılıklar göz önüne çıkmaya başlamıştır. Özellikle Web tabanlı uzaktan eğitimde kullanılan bazı siteler bu konularda yetersiz kalmaya başlamışlardır.

Çağdaş toplumların gelişmişlik düzeylerinin temel ölçütlerinden biri ürettikleri bilim ve teknolojinin düzeyidir. Buda ancak eğitim yoluyla sağlanabilmektedir. Çağdaş eğitimdeki gelişim durumuna bakıldığında eğitimin ekonomik, sosyal ve kültürel sistemler içinde geleneksel yeri ve işlevinin köklü biçimde değişmekte olduğu dikkati çekmektedir. Eğitimde bilgisayar teknolojisi internet aracılığı ile bilginin hızlı ve düşük maliyetli olmasını sağlaması yanında, ortaya koyduğu değişik sunum ve animasyon olanakları ile de farklı imkânlar sağlamaktadır (Karataş 2002).

Klasik eğitimin karşılaştığı temel sorunlar, fırsat eşitsizliği, kaynakların verimli kullanılamaması, istem-sunu dengesizliği, hizmetin işlevsellik ve yaygınlık gereksinimlerinin karşılanamaması, kalite ve standart düşüklüğüdür. Bu sorunların çözümünde ise ileri eğitim teknolojilerinin kullanılması gerekmektedir. Günümüzde bilim ve teknolojilerdeki gelişmeler ile ekonomik, sosyal ve bireysel içerikli olgular eğitim teknolojisinin gelişmesine neden olmuştur. Eğitimde verimi ve etkililiği artırma gereksinimi, eğitimde yeni eğitim teknolojilerini gündeme getirmektedir.

Eğitim teknolojisi, hızlı ve sürekli bir gelişim sürecinin ardından bugünkü halini almıştır. Önceleri eğitimin aileden okul ortamına geçmesi, yazı dilinin öğretim ortamı olarak esas alınması, matbaa-basın yayın gelişimi, elektronik ortamdaki ve kitle iletişimindeki gelişme gibi aşamalarda ilerleyen teknoloji bugün, iletişim teknolojisi, bilgisayar teknolojisi ve eğitim bilimleri alanlarında yenilik ve gelişim içindedir. Eğitim uygulamalarında bu teknolojilerden yararlanan eğitim sektörü teknolojiye dayalı uzaktan eğitim, açık öğretim, bağımsız öğretim ve benzeri uygulama modelleri geliştirmektedir.

Eğitim alanındaki bilimsel gelişme, eğitim talebi artışı, maliyet sorunu etkililiği artırma gereksinimi ve teknolojik gelişmeler uzaktan eğitim sisteminin başlıca gelişim nedenlerini oluşturmaktadır. Uzaktan eğitim

sisteminin başlıca gelişim nedenleri arasında bireysel kapasiteyi kendi girişimi ile en yüksek düzeyde geliştirme, eğitim teknolojisinin bireysel ve kitlesel eğitim için sağladığı olanakları hayata geçirme, sürekli ve bağımsız öğrenme süreçlerini uygulamaya koyma, geleneksel sınıf öğretimi sınırlılıklarına seçenek oluşturma gibi konulardır (Aydoğdu, 2008).

Bilgisayar kullanılan bir eğitim ortamında sunulan bilgilere öğrenci zamandan ve mekândan bağımsız olarak erişebilir, problemleri adım–adım çözebilir, geribildirimlerle yanlışlarını öğrenebilir. Böylece, öğrencinin bilgi ve becerisini ön plana çıkaran bir öğrenim yöntemi ortaya çıkar.

Yukarıda da bahsettiğimi gibi teknolojinin hergün gelişmesiyle birlikte, bu teknolojilerin eğitim alanında da uygulanması zorunlu hale gelmiştir. Bu bağlamda daha önce yapılan çalışmalara baktığımız zaman birçok araştırmada online eğitimle geleneksel eğitim arasındaki farklar aranmıştır. Fakat online eğitimle karma eğitim arasındaki farklarla ilgili pek fazla araştırmayla karşılaşılmamıştır. Bu nedenle bu yönde bir çalışma yapılması gerekliliği araştırmanın problemi oluşturmaktadır.

1.2. Amaç

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin karma eğitim ve e-öğrenme yöntemlerinin hesap tablolarına yönelik başarı düzeyine ve görüşlerine etkisini belirlemektir.

Bu amaca ulaşabilmek için aşağıdaki alt amaçlar belirlenmiştir:

1. E-öğrenme yöntemiyle eğitim alan öğrencilerin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. Karma eğitim yöntemiyle eğitim alan öğrencilerin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

3. E- öğrenme ve karma eğitim yöntemiyle eğitim gören öğrencilerin hesap tablolarına yönelik görüşleri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

4. E- öğrenme ve karma eğitim yöntemiyle eğitim gören öğrencilerin

hesap tablolarına yönelik başarı düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

5. Öğrencilerin bu ortamlara yönelik görüşleri nedir?

1.3. Önem

Günümüzde internet kullanım oranı her geçen dakika hızla artış göstermektedir. Bunun yanında eğitimdeki internet kullanımının önemi tartışılmayacak boyutlardadır. Uzaktan eğitim uygulamaları önem kazanmış, kişilerin zamandan ve mekandan bağımsız bir şekilde her yerden eğitimlerini gerçekleştirilmesi bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu nedenle öğretmenlerin de teknolojiyi takip ederek yeniliğe açık olmaları gerekmektedir. Bu yenilikleri kendi ortamlarına entegre edebilecek düzeyde yeniliğe açık ve takipçisi olmaları gerekmektedir. Eğitim sisteminde uzaktan eğitim, web tabanlı ve web destekli eğitimin de popülerliğini korumaya devam ettiği görülmektedir. Yapılan bu araştırma kullanılan araç-gereçlerle bu ortamların en düşük maliyetle tamamlandığına ve düşük bütçelerle bu tarz ortamların hazırlanabileceğine inanılmaktadır. Ayrıca bu araştırma ile öğretmenlerin de derslerinde interneti destek olarak kullanmak istediklerinde kullanabilecekleri ortamlar için gerekli araçları tanımlarını sağlayacağına inanılmaktadır.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgular ile bir çok dersin gerek web tabanlı gerekse web destekli olsun öğrenme öğretme süreçlerinde kullanılabilecek araçları öğretmenlerin tanımlarına ve yararlanmalarına ışık tutacağına inanılmaktadır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları aşağıda verilmektedir:

1. Öğrencilerin ön-test ve son-test anket maddelerini yanıtlarken gerçek görüşlerini yansıttıkları kabul edilmiştir.
2. Uygulamaya katılan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin, önceki dönemde Matematik I ve Bilişim Teknolojileri I derslerini aldıklarından dolayı bilgisayar ve İnternet

kullanımı konusunda deneyimli oldukları varsayılmış, bu konuda herhangi bir ön bilgilendirme yapılmamıştır.

3. Yapılan görüşmelerde öğrencilerin görüşlerinin alınması sırasında araştırmacıya doğru bilgiler verildiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Araştırmanın çalışma grubu Yakın Doğu Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü 1. sınıf Matematik II dersini alan öğrenciler ile,
2. Araştırmanın veri toplama araçları, ön-test, son-test anketi ve başarı testi ile,
3. 2009-2010 yılı bahar dönemi ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyde istendik davranış değişikliği oluşturma süreci.

Geleneksel Eğitim: Öğrencilerin pasif olduğu, sınıf ortamında öğrencilerin tümüne gerçekleştirilen öğretmen merkezli öğretim süreci.

E-Öğrenme (Uzaktan Eğitim): Öğrenci ile öğretmenin fiziksel olarak ayrı ayrı mekanlarda olmalarına rağmen, öğrenmenin gerçekleştirilebildiği öğretim süreci.

Web Tabanlı Eğitim: İnternetin teknolojik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulan ve bilgisayar teknolojisiyle desteklenen uzaktan öğretim şekli.

Karma Eğitim: Eğitimin hem sınıf içerisinde hemde bilgisayar teknolojilerinin desteğiyle e-öğrenim şekliyle gerçekleştirilmesi.

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2. 1. KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde araştırmanın problemi ile ilişkili kavramsal bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla; eğitim, öğretim, öğrenme, teknoloji, internet, uzaktan eğitim, eş zamanlı (senkron) iletişim, eş zamansız (asenkron) iletişim, eğitim teknolojisi, E-öğrenim, eğitimde materyal kullanımı, blog, sosyal ağ paylaşım siteleri, Mobil öğrenme, web tabanlı eğitim ve web destekli eğitim gibi alt başlıklar incelenmiştir.

2.1.1. Eğitim; bireye kazandırılacak zihinsel ve bedensel yeteneklerin tümünü kapsayan her çeşit yetiştirmedir. Genel olarak eğitim iki kısımda incelenmektedir: Örgütlenmiş (formal) ve örgütlenmemiş (informal) eğitim. Bireyin zihinsel yeteneklerinin geliştirilmesini sağlayan genel konularda ve bir meslek kazanmasını sağlayan uzmanlık alanlarında bilgiler edinmesi için gerekli her tür yetiştirme örgütlenmiş eğitim kapsamına girer. Örgütlenmiş eğitim ya da örgün eğitim (ilköğretim, ortaöğretim, vb. bir başka deyişle okul içi eğitim); yaygın eğitim ve hizmet içi eğitimi içermektedir. Bu anlamlarıyla eğitim kurumları ise; aile, okul ve çevredir. Eğitimin işlevleri ise toplumsal, kültürel ve ekonomik olmak üzere üç yönlüdür (Adem, 1993). Eğitim bireyin toplumda hak ettiği yeri bulabilmesi, bu yer ya da meslekten toplum ve kendisi için her zaman yüce olan ereklere ulaşmasında yararlanabileceği bilgi, davranış ve yeteneklerle donatılmasıdır (Adem, 1993).

Ertürk (1994) ise eğitim kelimesini Türkçe’de açıklamak için birbirinden farklı anlamda ifade etmiştir. Bunlar; disiplin, sosyal hizmet, kazantı, öğrenim, sosyal kurum, kasıtlı kültürlenme süreci, olarak sıralamaktadır.

Eğitim kavramı hemen hemen her gün dile getirilen bir sözcüktür. Devamlı olarak gelişen teknolojiyle birlikte eğitim kavramıda günden güne daha farklı yönlerde dile getirilmeye başlanmıştır. Günümüzde popülaritesini koruyan web tabanlı eğitim ve daha da gelişen teknolojiyle (mobil öğrenme vb.) eğitim de farklı araçlarla kendini geliştirmeye devam etmektedir.

Bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak adlandırılan eğitim kavramı en genel anlamıyla bireyleri belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir ve bu süreçten geçen insanın kişiliği olumlu yönde değişir. Varış (1996) kişiliğin yanı sıra kişinin amaçlarının, bilgilerinin, davranışlarının, tavırlarının ve ahlak ölçülerinin de eğitim süreciyle değiştiği açıklamasıyla bu tanımı desteklemiştir.

Eğitim kavramının pek çok tanımı yapılmıştır. Örneğin, Ertürk (1994) eğitimi bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı, istendik değişme meydana getirme süreci olarak tanımlarken, Demirel (1999), bu süreçteki kasıtlı kültürleme sürecine dikkat çeken benzer bir tanım yapmıştır. Gürkan (1999) da, eğitim kavramına ilişkin yaptığı tanımda bireyin içinde yaşadığı toplumda davranış biçimleri edindiği süreçler toplamının eğitim olarak adlandırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Yukarıdaki paragrafta da yer aldığı üzere literatürde eğitim kavramının yüzlerce tanımını incelemek olanaklıdır. Eğitim kavramının tanımlarında dikkat çeken özellikler ele alındığında ise;

- Eğitimin süreç olduğu, zaman ve kapsam yönünden çok geniş ve çok yönlü olduğu,
- Eğitim süreci sonunda bireyde mutlaka davranış değişikliği gerçekleştiği,
- Davranış en geniş anlamıyla organizmanın etkiye karşı gösterdiği tepki olarak düşünüldüğünde, eğitim süreci sonunda bireyin davranışlarında mutlaka gözlenebilir, ölçülebilir ve istenilir değişiklikler olmasının beklendiği,
- Davranış değişikliğinin bireyin yaşantıları sonucu meydana geldiği, yaşantının ise bireyin çevresiyle kurduğu etkileşimler sonucu bireyde kalan izler olduğu gibi niteliklerin ortaya çıktığı ifade edilebilir (Gürkan, 2004).

İlkel toplumlardan günümüze bireyler, aile içerisinde doğal ortamlarda örneğin anne babanın çocuğuna temizliğin nasıl yapıldığını göstermesi ya da çocuğun bu işi izlemesi gibi etkileşim yoluyla başladığı süreci daha sonra toplumsal sürecin bir parçası olarak ortaya çıkan okul sistemi ile

desteklemiştir. Uygar toplum sosyal yaşamını etkili bir biçimde sürdürebilmek için çeşitli kurumlar geliştirmiştir. Eğitimin kurumsallaşması okul sistemini ortaya çıkarmıştır. Günümüzde okullar bu sürecin en önemli boyutunu oluşturmaktadır. Okulların bu sürece yaptıkları sistemli ve planlı katkılar eğitimin sunulduğu tek yer olarak algılanmalarına neden olmuştur. Oysa okul dışında bireyleri bir mesleğe hazırlamak, onların hayata uyumlarını kolaylaştırmak için açılmış başka kurumlar da vardır. Ayrıca, eğitim daha öncede belirtildiği üzere ailede, iş yerinde, asker ocağında, ibadethanede ve insanların oluşturduğu çeşitli gruplar içinde de gerçekleştirilir.

Eğitim, okul öncesinde, okul yaşamında ve sonrasında daha açık ve kestirme bir ifadeyle yaşam boyu devam eden sürekli bir süreçtir. İnsanın yaşam boyu edindiği deneyimlerin tamamı bu sürecin kapsamı içerisinde yer alır.

2.1.1.1. Informal Eğitim

Bir plana bağlı olmaksızın insan yaşamı içerisinde kendiliğinden oluşan eğitim etkinliklerine informal eğitim adı verilir. Informal eğitim, aile içerisinde, televizyon izlerken, arkadaş gruplarında vb kazanılan bilgi, beceri ve davranışları kapsamına alır. Informal eğitim sürecinin iki önemli öğrenme biçimi; gözlem ve taklittir. Informal eğitim sürecinde bireyler istenmeyen zararlı alışkanlıkları da edinebilir. Örneğin; sigara içmek, kopya çekmek vb gibi.

Informal eğitim süreci, toplumun beklentilerine uygun bireylerin yetiştirilmesinde tek başına yeterli olamayacağından, denetimli, planlı ve kasıtlı eğitim etkinliklerinin sunulduğu boyut olan formal eğitim kavramı ortaya çıkmıştır.

2.1.1.2. Formal Eğitim

Formal eğitim sürecinde planlı ve kasıtlı bir biçimde öğrenme ortamı düzenlenmektedir. Amaçlı bir biçimde önceden hazırlanmış bir program dahilinde planlı olarak sunulan öğretim adı verilen bir süreçte gerçekleştirilir.

Bu süreç planlıdır, uygulanır ve işlenir. Başlangıcından bitişine kadar özel bir ortamda kontrollü olarak uygulanır. Sürecin belirli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işlemi gerçekleştirilir (Fidan ve Erden).

Formal eğitim süreci, örgün eğitim ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır.

2.1.1.2.1. Örgün Eğitim Belirli yaş grubundaki bireylere Milli Eğitimin amaçları doğrultusunda hazırlanmış eğitim programlarıyla okul çatısı altında düzenli olarak verilen eğitimidir (Taymaz, 1992). Örgün eğitim kapsamında bulunan basamakları,Okul öncesi eğitim, İlköğretim, Ortaöğretim ve Yükseköğretim olarak sıralayabiliriz.

Örgün eğitimde sayıldığı gibi belli bir sıra söz konusudur. Bir eğitim basamağını başarıyla tamamlayamayan birey bir sonraki eğitim basamağına geçemez. Bu basamaklardan yükseköğretim dışında kalan eğitim basamaklarında eğitim alma yaş sınırları belirlidir. Belirlenen yaş grupları dışında kalanlar açık öğretim sistemleri ile eğitimlerini sürdürebilirler.

Formal eğitimin bir diğer türü yaygın eğitimidir.

2.1.1.2.2. Yaygın Eğitim

Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir basamağında bulunan ya da bu basamakların birinden sistemi terk etmiş olan bireylere ilgi ve gereksinim duydukları alanlarda yapılan eğitim olarak tanımlanmaktadır (Taymaz, 1992). Çeşitli merkezlerde (örneğin halk eğitim merkezi) açılan kurslar, pratik sanat okulları, resmi ve özel kurum ve işletmelerde düzenlenen hizmet içi eğitim etkinlikleri yaygın eğitim kapsamında ele alınır.

Eğitim kavramının birçok tanımı yapılmıştır. En çok bilinenlerle yetinilecek olursa, eğitim; bireye bilgi, beceri kazandırma, bireyin topluma uyumunu sağlama sürecidir. Bir başka tanıma göre eğitim; insan davranışını istenilen yönde değiştirme, ona yeni davranışlar kazandırma eylemidir. John Dewey'e göre eğitim; yaşantıyı yeniden yapılanma yoluyla yetiştirme olarak

tanımlamıştır. J.J Rousseau ise, “bitkiler kültürle, insanlar eğitimle biçimlenir” demiştir. Öyleyse eğitimin temel hammadde insanıdır; amacı, iyi davranışlar kazandırmak, bir mesleğin bilgi, beceri ve tekniklerini öğretmek, onu daha üretken kılmaktır. İstenilen bir yaşama düzeyine ulaşma çabası olarak düşünülen eğitim, kalkınmanın en önemli araçlarından biridir, birincisidir. Eğitim; ekonomik ve toplumsal kalkınmanın gerçekleşmesinde gerekli sayıda ve nitelikte insan gücü yetiştirilmesini hedeflemektedir. Başka bir tanıma göre eğitim; toplumun yaratıcı gücünü ve verimini artıran, bireyi yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet, fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştirmede en etkili araçtır. Bir diğer tanıma göre eğitim; bireye doğal ve toplumsal çevresini tanıma, bilinçli hareket etme olanağı veren, refah ve mutluluğunu artıran en önemli toplumsal bir hizmettir. Daha ekonomik bir deyişle eğitim; üç temel üretim faktöründen (doğa-sermaye-emek) emeğe nitelik kazandırma sürecidir (Adem, 1993).

Yukarıdada bahsedildiği gibi eğitim için birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlar farklı gibi görünsede aslında hemen hemen aynı şeyden bahsetmektedirler. Eğitim kavramı kısaca bireyin doğumundan ölümüne kadar olan süreçte istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

Bireyin tüm hayatı boyunca aldığı eğitimlerin bir kısmı okulda planlı bir şekilde yürütülmektedir (Küçükahmet, 2003). Bu kavramda “öğretim” denilmektedir.

2.1.2. Öğretim

Öğretim kavramı eğitim kavramı ile iç içe, bir alt basamağı olarak değerlendirilebilir. "Öğretim", insan yaşamının belli kesimlerinde kazandırılan, plânlı, programlı, destekli, genellikle bir belgeyle sonuçlanan, davranışların gelişmesini hedefleyen bir kavramla yüklüdür. Öğretim etkinliklerinde, zaman ve yer kadar, öğrenci düzeyi, öğrenci ve toplum beklentileri önem taşır. Öğretim sürecinin sonuçları, genellikle not ile değerlendirilir (Uzunboyu,2008). Öğretim kısaca Okullarda bir plan dâhilinde yürütülen eğitim faaliyetidir.

Eğitim ve öğretim kavramlarını birbirinden ayıran özellikler; eğitim kavramı bireyin hayatı boyunca planlı programlı veya informal yollarla farkında olmadan dahi kazanılabilen davranış, öğretim ise tamamen plan ve programa dayalı istendik davranış kazandırma süreci olarak açıklanabilir.

2.1.3. Öğrenme

Tekrar ya da yaşantılar sonucu organizmanın davranışlarında meydana gelen oldukça kalıcı değişmelere denir. Bu tanımlı inceleyecek olursak; öğrenme davranışta bir değişikliktir; bu değişiklik kötü veya iyi olabilir. Öğrenme devamlı bir değişimdir. Bu değişimler sürekli ve zaman içinde meydana gelir.

Fidan (1985)' a göre öğrenme yaşantı ile kazanılmış kalıcı izli davranış değişikliğidir. Erden ve Akman (1998)' a göre ise öğrenme üç temel özelliğe sahip bir yapıya sahiptir. Öğrenmenin;

1. Mutlaka davranış değişikliği olduğu
2. Yaşantı ürünü olduğu
3. Kalıcı izli davranışlar olduğu

şeklinde açıklanmaktadır.

Çilenti (1985)' ye göre öğrenme belirli uyaranlara cevap verme alışkanlığının kazandırılmasıdır. Birey için en önemli öğeler hem eğitim hem de öğrenme sürecidir. Bireyin hayatını devam ettirebilmesi ve çevresi ile etkileşime girebilmesi için gereklidir. Günümüzde öğrenmenin kalıcılığını sağlamak ve pekiştirmek için teknoloji kavramı çok önemli bir yere sahiptir.

Senemoğlu (2007)' na göre ise öğrenme, bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişmesidir.

2.1.4. Teknoloji

Galbraith teknoloji kavramını "bilimsel ya da diğer sistematik bilgilerin pratik alanlara sistemli bir şekilde uygulanması" olarak tanımlar. Benzer

şekilde Alkan teknoloji kavramını “bilimin üretim, hizmet, ulaşım, vb. alanlardaki sorunlara uygulanması” olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlara göre teknoloji, araştırmalar ve kuramsal açıklamalar ile uygulayıcılar tarafından karşılaşılan sorunlar arasında bir köprü görevi görmektedir. İnsanların ulaşım, haberleşme, beslenme gibi pratik sorunlarının çözümü için diğer alanlardaki bilimsel bilgiler kullanılmış, otomobil, telefon, buzdolabı gibi ürünler ve bunların nasıl kullanılacağı yönelik teknikler ve ilkeler elde edilmiştir.

Teknoloji, kapsadığı makineler, işlemler, yöntemler, süreçler, sistemler, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli öğelerin bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi gören bir disiplin olarak tanımlanabilir (Alkan, 1997). Odabaşı (2005) ise teknoloji kavramını bireyin bilgi ve becerilerini daha etkili olacak şekilde kazanmalarına yardımcı bir araç olarak tanımlar.

Teknolojiyi kullanmanın ayrıcalık olmaktan çok zorunluluk haline dönüştüğü günümüz koşullarında, insanların sürekli değişmekte ve gelişmekte olan teknolojiye uyumu, teknolojiyi anlayabilmesi ve sunduğu fırsatlardan yararlanması için bilgi, beceri, tutum ve alışkanlık kazanmaları gerekir.

2.1.5. İnternet

İnternet, tüm dünyada kullanılan bilgisayarların belirli bir bağlantı aracılığı ile birlikteliğini anlatan iletişime verilen isimdir.

1960 yılının sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan DARPA'ya (Defence Advanced Research Project Agency-Savunma İleri Düzey Araştırma Proje Kurumu) ait birbirinden farklı yerlerdeki bilgisayar sistemlerini birbirlerine bağlamak amacıyla kurulmuş bir bilgisayar ağıdır. Bu ağın genişlemesi ise çeşitli üniversite ve araştırma kurumlarının bağlanması ile olmuştur. Böylece “İnternet” adı altında tüm dünyada yaygınlaşmış bir ağ haline gelmiştir.

1983 yılında, Internetworking Working Group (INWG) TCP/IP'ye temel halini verdi. TCP/IP protokolleri de askeri standart olarak (MIL STD)

uyarlanmıştır. Aynı yıllarda İnternet terimi yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. TCP/IP protokolünün Unix işletim sistemine eklenmesinin ardından, 1984 yılında DNS (Domain Name System) tanıtılmıştır. DNS' nin tamamlanması 4 sene sürmüştür. 1985 yılında, NSFNET süper bilgisayarlar arası TCP/IP tabanlı ağın oluşturulup çalıştırılması için kuruldu. Eski ARPANET, MILNET ve daha küçük ARPANET (DDN: Defense Data Network) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. 1990 yılında ARPANET varlığını yitirmiştir. İnternet orjinal ARPANET' den doğmuş, bağlantılı ağların dünya çapında bir kolleksiyonudur. Bu ağlar değişik fiziksel ağlardan tek bir mantıksal ağa bağlantı için İnternet protokolu (IP) kullanırlar. İnternet'i başlangıçta yoğun olarak akademik dünya kullanmakla beraber, son yıllarda İnternet bilgi çağı toplumlarının her kesimi için vazgeçilmez bir araç olmuştur (<http://kutuphane.ksu.edu.tr/eposta.pdf>).

Sanayi ve Bilişim Bakanlığının yaptığı araştırmalara göre Türkiye' de İnternet kullanım sayısı son yıllarda artmış ve bu rakam 221 milyona ulaşmayı başarmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti' nde İnternet ilk olarak 1995 yılında Comtech firması tarafından kullanıma sunulmuştur (Uzunboyu, 2008).

Bunun yanında günümüzde İnternet' te kullanılan birçok kavram bulunmaktadır. Bunların içinde eğitimle ilgili en önemli kavramlardan birisi uzaktan eğitimidir.

2.1.6. Eğitim Teknolojisi

Eğitim teknolojisi, insanların nasıl öğrendiği hakkındaki bilimsel bilgilerin öğretme ve öğrenme problemlerinin çözümü için uygulanması; öğretimle ilgili kuramların en etkin ve olumlu uygulamalara dönüştürülmesi için personel, araç, gereç süreç ve yöntemlerden oluşturulmuş bir sistemler bütünü; davranışsal veya fiziksel bilim kavramları ile öğretimsel problemlerin çözümü için diğer bilgilerden türetilmiş sistemli veya sistematik strateji uygulamaları ve teknikleri olarak tanımlanmaktadır. Tanımlardan anlaşılacağı üzere eğitim teknolojisi öğretme, öğrenme süreçlerine sistematik ve bütüncül bir yaklaşım anlamı taşımakta ve araç-gereç bu süreçte yer alan önemli öğelerden birisi

olarak karşımıza çıkmaktadır (Yalın, 2000). Özellikle modern eğitim anlayışında öğretmen, bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak eğitim öğretim süreçlerini planlayan, bu süreç içinde kullanılması gereken uygun araçları seçerek amacına ulaşmayı bilen kişidir. Zira bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde bilginin geleneksel öğretim yöntemleri ile aktarılması ve öğretilmesi söz konusu değildir. İçinde bulunduğumuz yüzyılın sonlarında teknolojinin yaygınlaşması ve kullanılması toplumun diğer kurumlarında olduğu gibi okullarda da kullanılmaya başlanmış ancak, teknolojinin eğitim programlarını düzenlerken nasıl kullanılması ve yer verilmesi gerektiği konusu bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bu nedenle teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak, eğitim bilimlerinde de yeni arayışlar içine girilmiş ve öğrencilerin teknolojik araç-gereçlere yönelik tutumları belirlenerek bu alandaki yatırımların daha akılcı kullanılmasına ilişkin gerekli eğitim politikaları ve stratejileri oluşturulmasına önem verilmeye başlanmıştır (Yavuz ve Coskun, 2008). Günümüzde öğretme-öğrenme sürecinde öğretmen ve teknoloji iki önemli değişken konumundadır. Çünkü öğrencilerin öğrenmelerinde bu iki öğe büyük etkiye sahiptir. Günümüz eğitiminde farklı roller üstlenmiş olan öğretmenlerin hem teknolojiyi kullanması hem de teknolojinin öğrenme amacıyla nasıl kullanılacağını öğrenciye öğretmesi yeterliliklerine sahip olması. Roblyer (2003), spor eğitiminde teknolojik araç gereçlerin kullanım alanlarını şöyle özetlemektedir; Fitnes ve spor etkinliklerinde teknoloji ürünlerinin kullanımı, motor beceri performansını geliştirme ve yükseltmede teknoloji ürünlerinin kullanımı, kisisel sağlığı takipte ve yükseltmede teknolojik ürünlerin kullanımı, geçici sağlık bilgileri elde etmeyi desteklemede teknoloji ürünlerinin kullanılması, insanların, bireysel ve toplumsal sağlıklarına ilişkin davranışlar kazanmada teknoloji ürünlerinin kullanılması, disiplinler arası çalışmaların desteklenmesinde teknoloji ürünlerinin kullanılması (biyoloji, sağlık, spor, vb.), spor eğitimi derslerinde derslerin verimli işlenmesi ve ders dışında öğrencilerin verimli öğrenmeleri için teknoloji ürünlerinden yararlanma. Adı geçen bütünleştirme kapsamında gerek öğretim programlarının tasarlanması ve uygulanması, gerekse uygulamada teknoloji ürünlerinin kullanılması sonucu okullardaki spor eğitiminin kalitesini arttırabilir (Uzunboylu, 2008).

2.1.7. Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim konusunda yapılan tanımlara bakıldığında aslında birbirinden çok da farklı olmayan tanımlamaların olduğu dikkat çekmektedir. Aşağıda farklı ifade edilen tanımlamalardan bazıları yer almaktadır.

Uzaktan eğitim; geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerinin sınırlılıkları nedeniyle sınıf içi etkinliklerini yürütme olanağının bulunmadığı durumlarda, eğitim etkinliklerini planlayıcılar ile öğrenciler arası, iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belirli bir merkezden bir öğretim yöntemidir. Bir başka tanıma göre uzaktan eğitim, öğrenci ile öğretmenin birbirinden uzakta olmalarına karşın eş zamanlı ya da eş zamansız olarak bir araçla iletişim kurdukları bir eğitim sistemidir. Uzaktan eğitimde öğrenciler ve öğretmenler farklı yerlerdedirler. Bu eğitimde öğrenciler; kendi hızlarında öğrenebilirler, öğrendikleri yolu kontrol edebilirler, öğrendiklerinin içeriğini ve ağırlığını kontrol edebilirler, amaçları ve ölçütleri kontrol edebilir ya da şekillendirebilirler ve öğrendiklerini değerlendirebilirler (Gezer ve Kocer, 2008).

California Distance Learning Project (CDLP) uzaktan eğitimi şu şekilde tanımlamaktadır: Uzaktan eğitim programı öğrenciyle eğitsel kaynaklar arasında bağlantı kurarak eğitimi gerçekleştiren bir sistemdir. Uzaktan eğitim programlarının herhangi bir eğitim kurumuna kayıtlı bulunmayan kimselere de eğitim imkânı sağlıyor olması bizlere, son dönemde öğrenciye tanınan eğitim imkânlarının artmakta olduğunu gösteriyor. Uzaktan eğitim programının bir başka yönü de mevcut kaynaklardan yeterince faydalaniyor olması ve gelişen teknolojiyi de yakından takip etmek zorunda olmasıdır.

Diğer bir tanımda da uzaktan eğitimin aşağıdaki özelliklerden oluşan bir bütün olduğu ifade edilmektedir (Heinich, Molenda, Russel ve Smaldino, 1996):

- Öğrenenlerle öğretmenin fiziksel olarak ayrı olması
- Organize edilmiş bir öğretim programı
- Teknolojik araç
- İki yönlü iletişim

United States Distance Learning Association (USDLA)'ın tanımı da şu şekilde: "Uydu, video, audio grafik, bilgisayar, multimedya teknolojisi gibi elektronik araçların yardımıyla, eğitimin uzaktaki öğrencilere ulaştırılmasıdır. USDLA, öğretmen ve öğrencinin birbirlerinden coğrafi olarak uzak olduğunu belirterek bu eğitim programında elektronik araçların ya da yazılı materyal ve matbu malzemelerinin kullanılması gerektiğinin altını çizer. Uzaktan eğitim; öğretmenleri içine alan öğretim ile öğrencileri içine alan öğrenim olmak üzere iki temel bölümden oluşmaktadır."

Yapılan tanımlamalarda ortak olarak göze çarpan özellikler şu şekilde sıralanabilir:

Uzaktan eğitim sistemleri bilgi kaynaklarına ulaşmada ve öğrencilerini bu kaynaklara ulaştırmada etkin bir yöntem izler.

Uzaktan eğitim sistemleri eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde teknolojiden en üst seviyede yararlanır.

Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve öğretici zaman ve mekân olarak bağımsızdırlar.

Özgün bir tanım yapmak gerekirse uzaktan eğitim; en yalın tanımıyla öğretici ile öğrencilerin aynı fiziksel ortamı paylaşmaksızın hatta bazı çalışmalarda aynı zaman dilimini de paylaşmadıkları, teknolojik araçların işe koşulması yoluyla eğitim-öğretim-öğrenim çalışmalarının belli bir program çerçevesinde sürdürülmesidir.

Uzaktan eğitimin tarihi sürecine bakacak olursak başlangıcının mektupla olduğunu ve ilerleyen zaman ve teknolojiyle günümüzde internet ve mobil öğrenmeye kadar geldiğini görebiliriz.

Mektupla öğretim uzaktan eğitimin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Bu yöntem, gerek mesleki gerekse kültürel eğitimde kullanılmıştır. Ayrıca fiziksel engelliler ve eve bağlı olanlar için örneğin kör ve sağır çocukların anne babaları için uzaktan eğitim uygulamaları düzenlenmiştir.

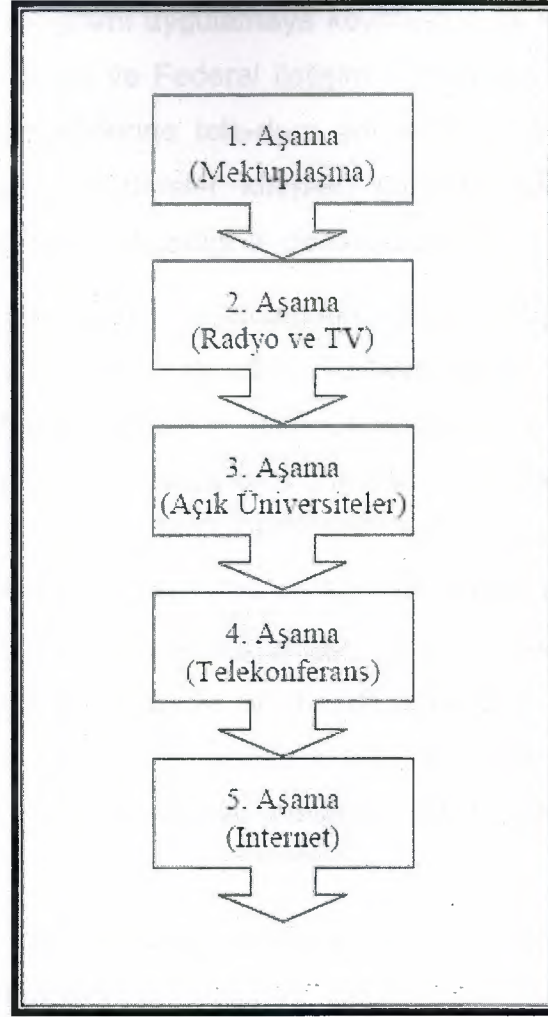
Uzaktan eğitim kavramı, ilk olarak Wisconsin Üniversitesi' nin 1892 yılı kataloğunda kullanılmış; yine ilk kez aynı üniversitenin bir yöneticisi olan William Lighty tarafından 1906 yılında yayınlanan bir yazıda kullanılmıştır.

Uzaktan eğitim, geleneksel eğitim yöntemlerindeki kısıtlamalar, eğitim alacak bireylerin özellikleri, farklılıkları ve sayılarının artmasıyla ortaya çıkmış, eğitim materyallerinin zamandan ve mekandan bağımsız olarak iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirildiği bir eğitim faaliyetidir. Uzaktan eğitim, 1900'lu yılların ilk yarısında mektupla öğretim ile başlamış daha sonra radyo, teyp gibi araçlarla desteklenmiştir. İlk resmi uzaktan eğitim merkezi 1939 yılında Fransa'da kurulmuştur. Bu ve benzeri kurumlar eğitim faaliyetlerini telekonferans ile geliştirmiş ve günümüzdeki bilgisayar teknolojileri destekli web tabanlı uzaktan eğitim başlamıştır.

1933 yılında Türkiye' de mektupla öğretim kursları açılmış, 1980'de ise Açıköğretim Merkezi oluşturulmuş ve Anadolu Üniversitesi bu konuda önemli çalışmalar başlatmıştır. TRT hem radyo hem de televizyon kanalları ile bu çalışmalara destek vermiştir. Günümüzde ise daha hızlı ve eşzamanlı gerçekleştirilen, telekonferans ve video konferans yöntemleri yaygınlaşmış, son olarak Internet' in hayatımıza girmesi ile Web' e dayalı Çevrimiçi Uzaktan Eğitim çalışmaları gündeme gelmiştir (Uzunboylu, 2008).

Uzaktan eğitim tüm dünyada 1980'li yıllarda televizyon yayıncılığındaki gelişmelere bağlı olarak popüler olmuş, 1990'ların sonlarına doğru bilgisayar ağlarının gelişmesi ile birlikte hızlı bir şekilde gelişim göstermiştir. Çevrimiçi eğitim, maliyetinin düşüklüğü, öğretim üyesinin zaman ve mekandan bağımsız eğitim hizmeti verebilmesi gibi olumlu yönleri nedeniyle, Türkiye'deki birçok üniversite tarafından benimsenmiş ve hemen uygulamaya geçebilmek için çalışmalar başlatılmıştır. Üniversitelerin ne tür ve hangi standartta otomasyon sistemi hazırlamasını resmileştiren yönetmelik 14 Aralık 1999 tarih ve 23906 sayılı Resmi Gazetede, "Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği" adıyla yayımlanmıştır. Üniversitelerdeki uzaktan eğitim çalışmaları Enformatik Milli Komitesi tarafından gözetlenmektedir (Varol ve Türel, 2003).

Özet olarak uzaktan eğitim, şekil 1'deki aşamalardan geçip günümüze gelmiştir.

Şekil 1: Uzaktan Eğitimin Tarihsel Aşamaları

Birinci aşama olarak kabul edilen mektupla eğitime maliyetinin düşüklüğü nedeni ile başlanmıştır. Ev hanımlarının eğitiminde oldukça sık kullanılmıştır. 1920' li yıllarda mektupla eğitim yöntemini kullanan kurumlar hızla artmıştır.

20. yüzyılın başlarında radyonun yeni teknolojiler arasına katılmasıyla birçok eğitimci bu gelişmenin eğitimde kullanılabileceği görüşünü benimsemiştir. 1921'de Salt Lake City Üniversitesi "eğitim radyosu" lisansını alan ilk üniversite olmuştur. 1925'te ise Iowa State Üniversitesi 80 öğrenciye radyo üzerinden ilk uzaktan eğitimi vermiştir. Beklentilere yeterince cevap veremese de radyo uzaktan eğitimde bir teknoloji olarak kullanılmıştır. 1934'te ilk eğitim televizyonu kurulmuş ve aynı yıl Iowa State Üniversitesi sağlık bilgisi, astronomi gibi dersleri eğitim televizyonundan vermeye başlamıştır. 1939 yılında aynı üniversite kendi televizyon istasyonundan

400'den fazla eğitim programı uygulamaya koymuştur. İlk kablolu televizyon ise 1952'de hizmete girmiş ve Federal iletişim komisyonu 1972 yılında tüm kablolu televizyon operatörlerine tele-ders adı altında eğitim kanalı açma zorunluluğu getirmiştir. Bu dersler kitaplar, çalışma rehberi kitapçıkları, öğretim elemanı ve yönetim rehberliği ile desteklenmiştir.

Uzaktan eğitimin üçüncü aşamasında, çeşitli iletişim teknolojilerini birleştirerek (Televizyon, radyo, kasetler, Telekonferans, ev deneyleri için araçlar, yerel kütüphane kaynakları gibi) üniversitenin etkili rehberliği ile eğitim öğretim zenginleştirilmeye çalışılmıştır. 1967 yılında İngiliz Hükümeti yeni bir eğitim kurumunu planlaması için bir komisyon kurulmasını kararlaştırdı. Çalışmalar sonunda, 1969'da Açık Üniversite (Open University) şekillenmeye başlamıştır. Böylelikle İngiltere' de ilk ulusal Uzaktan Eğitim kurumu ortaya çıkmaya başlamış ve daha fazla öğrencinin üniversite eğitimi almasını sağlayan bu sistem ile birlikte eğitim maliyetleri de düşmüştür. İngiltere' deki Açık Üniversitesinin başarısı diğer ülkeler için örnek oluşturmıştır.

Telekonferans teknolojisinin kullanılması ile dördüncü aşamaya geçilmiştir. Telekonferansın ilk kullanım biçimi sesli konferans (audio-conferencing) olarak 1970'li yıllarda olmuştur. 1980 yılında Amerika' daki uzaktan eğitim faaliyetleri telekonferans teknolojisine dayalı olarak ortaya çıkmış ve bunun için doğal olarak grupların kullanımına göre tasarlanmıştır. Uzaktan Eğitimin önceki biçimlerine ters olarak sesli konferans biçimi ile beraber öğrencilere aynı anda yanıt verilebilmiş, öğretmenlerin öğrencileri ile farklı mekanlarda da olsalar aynı anda etkileşime geçebilmeleri sağlanmıştır. Sesli telekonferans evlerinde ya da işyerlerinde bulunan öğrencilerin ahize, hoparlör ve mikrofondan oluşan bir donanım aracılığıyla yürütülmüştür.

Uzaktan eğitimde geline son aşama ise İnternet aşamasıdır (<http://www.uzem.sakarya.edu.tr/index.php/uzaktanogretim.html>).

İnternette kullanılan önemli kavramlardan iki tanesinde eş zamanlı (senkron) ve eş zamansız (asenkron)' iletişimdir.

2.1.8. Eşzamanlı (Senkron)

Aynı zaman diliminde bir grup öğrenci ve ders öğretmeninin bilgisayar ortamında, sanal bir sınıfta buluşmasıdır. Burada öğrenci diğer öğrencilerle ve öğretmenle anlık iletişim kurabilirler.

Farklı mekanlarda olan bireylerin çok çeşitli iletişim araçlarını kullanarak aynı anda karşılıklı iletişim içerisinde olmaları sürecine eş zamanlı iletişim denilmektedir. Mekanların farklı olması eş zamanlı iletişimin en önemli özelliğidir.

Eş zamanlı iletişim araçlarının en başında Microsoft şirketinin “Live Messenger” adlı uygulaması gelmektedir. Bu uygulama sayesinde kullanıcı sayısı günden güne artan milyonlarca insan eş zamanlı olarak yazılı, sesli veya görsel olarak iletişim kurabilmektedirler. Bunun yanında eş zamanlı iletişim araçlarına ICQ, MIRC vb gibi programlar örnek olarak verilebilir.

2.1.9. Eşzamansız (Asenkron)

Öğretmen ve dersi alan bireylerin bilgisayar başında, zamandan bağımsız kendi kendilerine eğitim almalarıdır (Uzunboylu, 2008).

Bireylerin farklı mekan ve zamanlarda bulundukları ortamlarda e-posta, haber grupları, forumlar ve online dergi ve gazeteleri kullanarak iletişim sağlamalarıdır. Eş zamansız iletişimin en önemli özelliği ise zamanın ve mekanın bağımsız olmasıdır. Zaman ve mekan yönünden sorunlar yaşayan bireylerin dünyanın neresinde olursa olsun, ne zaman isterse internet aracılığı ile eş zamansız olarak iletişim sağlayabilirler.

2.1.10. İletişim

Toplum içinde yaşayan insanın kendisini ve çevresini daha iyi tanımasına ve başkaları ile uyumlu ilişkiler gerçekleştirmek için etkileşim kurabilme, yaşayan ve artık yaşamayan kişilerin miras olarak bıraktıkları bilgilerinden yararlanılmasına yardım eden özel bir becerisi vardır. Bu beceri, insanın iletişim gücü olarak nitelendirilmektedir (Demiray, 2007).

İnsanın toplumsal bir varlık olması özelliği, yaşam boyunca çevresiyle etkileşimde bulunurken öğrendiklerini, çevresindeki diğer insanlarla ve kendisinden sonra gelen kuşaklara aktarabilmesinden kaynağını almaktadır. Toplumsal anlamda, kuşaktan kuşağa aktarılan bu bilgiler kültürün bir yönünü oluşturur (ZILLIOĞLU,1993).

Temelde insanlar, varoluşlarının başlangıcından bu yana çevrelerini etkilemeye çalışmışlardır. Ancak, doğal olarak, insanlar .evreyi etkilemeleri sürecinde kendileri de etkilenmişlerdir. Bu süreç sırasında çevreyle insan ve insan ile insan (veya insanlar) arasında belli bir duyarlılık geliştirmenin gereği ve önemi de açıktır. Çünkü etkilemenin etkenliği ve hedefine ulaşması, bu konuda kimin kim veya ne ile ve nasıl iletişimde bulunduğu açık ve kesin bir biçimde bilinmesini; karşılıklı güven, anlayış ve iyi niyetin sağlanmasını da gerektirir

Kısacası, iletişimi; belli bir çeşit bilginin paylaşılmasını mümkün kılan bir ilişkileşme ve paylaşma süreci olarak nitelendirebiliriz. Bu nitelendirmenin ışığında iletişim kavramının tanımını şöyle gerçekleştirebiliriz: İnsanlararası iletişim, bilgi, düşünce, duygu, tutum ve kanılarla, davranış biçimlerinin kaynak ile alıcı arasındaki bir ilişkileşme yoluyla bir insandan (insanlardan) diğerine (diğerlerine) bazı oluklar kullanılarak ve değişim amacıyla aktarılması sürecidir (Demiray, 2007).

İletişim sürecinde yer alan, iletişimin temel öğeleri şunlardır:

Kaynak, ileti, kodlama-kodaçlama, oluk (kanal), alıcı, etkileme ve yansıma (feed-back) (Gökçe, 1993).

2.1.10.1. Kaynak

Kaynak: Basit anlamda kaynak, iletişi sürecini başlatan, iletiyi gönderen öğedir. Kaynak iletiyi hedefe gönderen kişi, grup, kurum ya da toplum olabilir. Bu bağlamda hangi iletişim süreci ele alınırsa alınsın mutlaka bir kaynak söz konusudur.

İletişim süreci yapısı gereği, önce kişi ya da kişilerin duygu, düşünce, kanı, bilgi ve gereksinimlerini iletmek isteyen bir kaynağı gerektirir ve onunla

başlar. Kişiler arası iletişim, başka deyişle yüzyüze iletişim, en sık ve önemli biçimde dil ile olmaktadır. Kitle iletişimi ise, kitle iletişim araçları kullanılarak iletişim gerçekleştirilir. Her iki durumda da kaynak kendi özgün iletişinin kodlayıcısı olmaktadır.

2.1.10.2. İleti (Mesaj)

İleti kaynaktan alıcıya gönderilen bir uyarı, bir düşünce, duygu, kanı ya da bilginin kaynak tarafından kodlanmış halidir. Kısacası, ileti işaretlerden (sinyal) kuruludur. Bir işaret ise kazanılmış denem bilgilerden herhangi birisi yerine konulmuş bir belirticidir (Gökçe, 1993). Örneğin, “kedi” işareti, bizim genel olarak sahip olduğumuz kediler hakkındaki kazanılmış denem bilgilerimizin yerine konulmuş bir işarettir. İşte ileti, iletişim süreci içerisinde bu tür işaretlerin kodlanmış biçimidir. Yazı yazarken, yazı, resim, bir harekette bulunurken ortaya çıkan el, kol, yüz hareketleri hep iletilerdir.

2.1.10.3. Kodlama -Kodaçma

Kodlama bir bilginin, düşüncenin, duygunun veya kanının iletme uygun ve hazır bir ileti (message) biçimine dönüştürülmesidir. Kaynağın kafasında kalan ve diğer kişilere aktarılmayan düşünceler, doğal olarak iletişim bir parçası olamazlar. Bu nedenle, kaynağın düşüncesi başkalarının da anlayabileceği bir biçimde ifade edilmelidir. Dil kodlama için çok önemlidir. Bu bağlamda, jestler, mimikler, hareketler gibi önemli hatta karmaşık kodlama yolları da aslında dile dayanmaktadır.

Kodaçma ise, alıcıya ulaşan ve alınan bir uyarının başka deyişle iletinin yorumlanarak anlamlı bir biçimde sokulmasıdır. İletişim süreci içerisinde iletiler ancak kodaçma yoluyla, kağıt üzerindeki “anlamsız” işaretler, ya da bir takım ses ve görüntü sinyalleri olmaktan çıkıp anlam kazanır.

2.1.10.4. Oluk (Kanal)

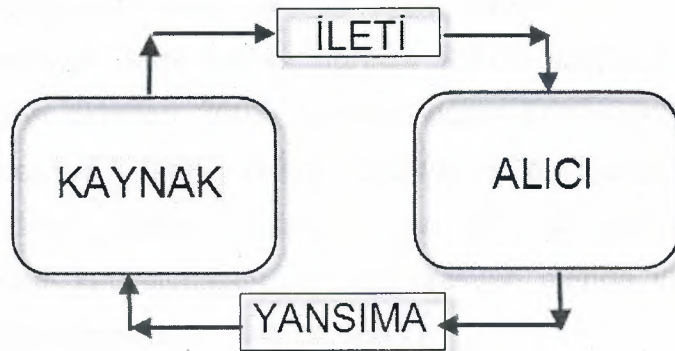
İletişim süreci içerisinde oluk (kanal-channel), kaynağın kodladığı iletinin fiziksel iletimiyle ilgili olan ögedir. Kısaca mesajı yani iletiyi hedefe götüren araçtır. İletiyi kaynaktan alıp, paylaşması istenene iletebilmek için mutlaka oluğa gerek vardır. Bir başka deyişle iletinin kaynaktan alıcıya ulaşmasını sağlayan oluklara iletişim araçları adı da verilir.

2.1.10.5. Alıcı (Hedef)

Bu süreçte alıcı, kaynağın gönderdiği mesaja hedef olan kesimdir. Bu hedef, bir kişi, birden fazla kişi, örgütlenmiş veya örgütlenmemiş bir grup yada toplum olabilir.

2.1.10.6. Yansıma (Besleyici Yankı-Geri Bildirim-Feed back)

İletişim sürecinde kısa ve ne kolay anlamıyla yansıma kaynağın hedeften aldığı geri dönütler, tepkilerdir. Daha açık bir hale getirmek gerekirse yansıma, alıcı konumundaki birey veya bireyler, örgütlenmiş yada örgütlenmemiş topluluğun kaynağın iletisine yani mesajına verdiği yanittir (Demiray, 2007)..

Şekil 2: Karşılıklı Etkileşimli İletişim

2.1.11. E-Öğrenme

E-öğrenme, öğrenci ile öğretmenin fiziksel olarak ayrı ayrı mekanlarda olmalarına rağmen, eş zamanlı yada eşzamansız çoklu ortam teknolojileri ile iletişim kurarak öğrenme hızına göre öğrenmenin gerçekleştirilebildiği öğretim sürecidir (Varol, 2001). E-öğrenim ortamlarının, kişilere bir çok bilgi kaynağına ulaşmalarına ve çok yönlü etkileşime olanak sağlamalarından dolayı günümüzde önemi sürekli artmaktadır (Medet, 2006). E-öğrenim ortamları bir çok uygulamaya da olanak tanımaktadır. Etkin bir öğrenme ortamı için bir e-öğrenme materyali; metin, ses, basit grafiksel sunumlar, video sunumlar, animasyonlar, simülasyonlar, oyunlar, test sistemleri, geri bildirimlerle desteklenmiş etkileşimler gibi bileşenlere sahip olmalıdır (Friesen ve diğerleri, 2001). Öğrenciler sistem altında hazırlanan içeriğe istedikleri zaman ulaşabilmekte ve kaynaklardan yararlanabilmektedirler. Sistemde yer alan bu esneklik, uygun maliyet ile birleştiğinde ideal bir model oluşmasına olanak sağlamaktadır (Carswell ve Venkatesh, 2002; Maly ve diğerleri, 1998).

E-öğrenme ortamlarındaki etkileşimin doğru yapılandırılması önemlidir. Bununla birlikte E-öğrenmede kullanılan bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak tasarlanabilecek etkileşim etkinliklerinin kalitesi ve çeşitliliği artmaktadır. Bu nedenle bu tür gelişmelerin takip edilmesi ve bu gelişmelere teknik alt yapı açısından da uyum sağlanması, daha kaliteli etkileşim ve dolayısıyla daha kaliteli öğretim imkanı sağlama açısından gereklidir (Karataş ve diğerleri, 2009). Uzaktan eğitim konusunda kendilerini kanıtlamış olan Moore ve Kearsley (1996), E-öğrenim ders içeriğinin dikkatlice hazırlanmasını, görsel iletişim yöntemlerinden yararlanılmasını ve özel öğrenme tekniklerinin kullanılmasını bir organizasyon altında yürütülen bir öğrenme olarak ifade etmişlerdir.

2.1.11.1. E-Öğrenmenin Avantajları

E-öğrenim bireylere sağladığı bir takım avantajlar vardır. E-öğrenimin sağladığı avantajlar şu şekilde sıralanabilir:

- Birey kendi öğrenme kapasitesine göre öğrenebilir.

- Bireyin kendi hızında eğitim almasını sağlar.
- İstenilen yer ve zamanda eğitimi alınabilir.
- Birey bir seferde istediği kadar çalışabilir.
- Ulaşım ve diğer harcamalar önemli derecede azalır.
- Bireyin ihtiyaç duyduğu bilgiye anında ulaşma fırsatı sağlar.
- Edinilen bilgiler hızlı bir şekilde hayata geçirilir.
- Teori, araştırma ve vaka analizleri ile pratik hayat arasında ilişki kurulmasını sağlar.
- Seçenekler yardımıyla öğrenme kapasitesini artırır.
- İnteraktif bir ortam sayesinde etkileşimi artırır.
- Klasik sınıf öğrenimine göre rahatsız ediciliği azdır.
- Öğrenim materyallerinin uygunluğu ve doğruluğu gözden geçirilerek değişiklikler daha hızlı yapılır.
- Web üzerindeki zengin işitsel ve görsel tasarımlar yoluyla öğrenimi çekici hale getirir.
- Bilgi ve birikimlerin hızlı bir şekilde elde edilmesi ile çalışanların değişen iş dünyasına uyumunu artırır.

2.1.11.1. E-Öğrenmenin Sınırlılıkları

E-öğrenmenin sınırlılıklarının bulunduğu noktalarda vardır. Bunlar:

- Yüz yüze etkileşim gerektiği kadar olamamakta.
- Herhangi bir sorunda anında yardım görememe sonucunda ortaya çıkan davranışların gelişimi.
- Kendi başlarına çalışma alışkanlığı olmayan bireylerin çalışma planı yaparken karşılaşacağı zorluk.
- Öğrenim görürken çalışan bireylerin kendi özel yaşamları için ayıracakları vakti ders çalışmakla geçirme zorunluluğu.

- Laboratuvar veya Atölye çalışması yapılması esnasında karşılaşılan sorunlar.
- Fazla öğrenci sayısı nedeniyle iletişimde karşılaşılan zorluklar (Deprelioğlu, 2009).

2.1.12. Web Tabanlı Eğitim (WTE)

Günümüzün gelişen teknolojisi ve değişen ihtiyaçları yaygın olarak kullanılan eğitim ve öğretim metotlarında değişiklikler yapmaktadır. Genelde öğrenci ve öğretmenin aynı zamanda ve aynı mekânda olmasını gerektiren ve öğretmenin hem kaynak hem de idareci rolünü üslendiği öğretim biçimleri artık yetersiz kalmakta, günümüzün başka sorumlulukları ya da kişisel tercihlerinden dolayı belli bir zaman ve mekânda olamayan öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamamaktadır (Savaş, Arıcı, 2006).

Web-tabanlı eğitim (WTE), internetin teknolojik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulan ve bilgisayar teknolojisiyle desteklenen bir öğretim programı olarak tanımlanabilir (Cüez, 2006). Web-tabanlı eğitim, internet aracılığıyla yürütülmektedir. Bazı internet bağlantı ücretlerinin çok yüksek olması, her yerden internete erişimin olmaması, kullanıcıların internette ağır ve sorunlu bir şekilde bağlantı kurması gibi sorunlar, programın başarısını doğrudan etkilemektedir (Horzum, Çakır, 2008). Bundan dolayı bu sorunların bazılarını en aza indirmek amacıyla hazırlanan web tabanlı sistemin içeriğini, olması düşünülen ders notları, ses ve görüntü dosyalarının uygun büyüklükte ve miktarda olmasına dikkat edilmelidir. Web-tabanlı eğitim sistemini örgün eğitim sisteminden ayıran en büyük fark, öğrenme süreci içerisinde öğrencinin etkin bir şekilde derse katılmasıdır. Öğretim, içeriği hazırlayan öğretmenlerin planladıkları biçimde olmakta fakat kişinin öğrenme hızında ve yönetiminde devam etmektedir.

Geleneksel sistemler ele alındığında dinamik bir yapıya sahip web-tabanlı eğitim, öğrencilerin kendilerinin istediği zamanlarda, istenilen tekrar ve sürede, mekandan bağımsız olarak dersleri takip etmelerini sağlamaktadır. Ses, video, grafik, iki boyutlu veya üç boyutlu hazırlanmış animasyonlar, anında dönüt alınacak şekilde hazırlanmış yapılarla

zenginleştirilmiş materyaller içeren bir web-tabanlı eğitim çalışma ortamı öğrenciye daha kalıcı ve zevkli çalışma ortamı sağlamaktadır (Yalçinkaya, 2006).

WTE, istenilen herhangi bir zaman diliminde, dünyanın herhangi bir yerindeki bireylere eğitim sağlayabilmek için ideal bir kanaldır. Bu alanda sürekli artan teknolojik gelişim ve ilerlemeler, sınırsız bir çoklu ortam erişimini ve öğrenci merkezli eğitimi bize sunmaktadır. Animasyonlar, etkileşimler, sohbet, konferans, ses ve video olanaklarını destekleyen internet tarayıcıları çok çeşitli eğitim olanaklarını sunarken, bireyin ilgisini ve motivasyonunu dolayısıyla öğrenme süreçlerinin kalitesini en yüksek düzeye çıkarabilmektedir.

Web tabanlı eğitimin öğretim sürecinde önemli rol oynamasını sağlayan bazı avantajları bulunmaktadır:

- Eğitimin zaman ve mekân bağımlılığının ortadan kalkması,
- Yaşam boyu sınırsız eğitime imkân sağlaması,
- Bilgilerin ve dökümanların herkesin kullanımına açık olması ve daha etkili değiştirilmesi,
- Öğrenmenin bireyselleşmesi ve bireyin grup baskısından kurtulması sonucunda bireysel öğrenme sorumluluğunu ve yaratıcı özgürlüğünün doğması,
- Kişinin kendi kendine öğrenmesi sonucu kişinin kendine güveninin artması,
- Zamanın daha etkin bir şekilde kullanılması,
- Eğitim-öğretimde kalite ve ileri düzeyde bir standartlaşma sağlaması,
- Eğitimin tam zamanında ve daha kolay ulaşılabilir bir şekilde verilebilmesi,
- Kurumlar ve bölgeler arasında fırsat eşitsizliğinin en aza indirilmesi,
- Farklı kuruluşlardaki öğretim elemanlarının karşılıklı işbirliğine yönelmeleri sonucunda, etkin bir eğitim desteği sağlanması,

- Basım, kırtasiye ve bürokratik giderlerin düşürülmesi,
- Ders, seminer, konferans, kurs ve benzeri eğitim materyallerinin aktarımında en az maliyet ile en fazla erişimin sağlanması,
- Sadece metin tipinde bir sunumdan öte aktarma ses, renk, etkileşim, animasyon gibi özelliklerin dahil edilebilmesi,
- Kontrol edilebilir ve veri tabanı oluşturulması,
- Eğitime katılanlar arasında çok yönlü bir iletişimin sağlanması,
- Akılda tutma seviyesinin artırılması,
- Geleneksel sınıf ortamında soru soramayan veya grup içinde katılım yetisine ulaşamayan adayların elektronik ortamda özgüven kazanmaları,
- Seyahat masrafları ve seyahat süresince oluşan üretim kaybını en aza indirmesi veya ortadan kaldırması,
- Sanal fakat gerçeğinin tıpatıp aynısı sınıflar oluşturulabilmesi.

2.1.13. Web Destekli Eğitim (WDE)

Web destekli eğitim yukarıda açıkladığımız Web tabanlı eğitim' in, geleneksel eğitim ortamına yardımcı ortamlar olarak tanımlanabilir. Burada sınıf içerisinde yapılan derslerin yanı sıra internet ve Web üzerinden destek ve pekiştirme amacıyla kullanılabilir.

20. yüzyıla girdiğimiz şu yıllarda her toplum hemen hemen bütün alanlarda köklü değişiklikler yapmaktalar. Teknolojideki hızlı değişim eğitim alanında da bazı reformlar yapmamıza olanak sağlamakta. Teknolojiyi takip etme çabalarımız sonucunda da eğitim sistemimizde bazı değişiklikler yapmak zorunda kalıyoruz. Eğitimi daha verimli bir hale getirmek, yaygınlaştırmak bireyselleştirme çabalarımız sonucunda da ortaya çıkan bir değişimde Web Destekli Eğitim (WDE) olmuştur.

Günümüz teknolojisinin ilerlemesinde ve eğitime verilen önemin artmasıyla, eğitim sorunlarının çözümünde teknolojiden faydalanmak kaçınılmaz olmuştur. Daha gerilere baktığımız zaman bu teknolojilerin

başında bilgisayar gelmekteydi. Fakat günümüzde teknolojinin de gelişmeye devam etmesinden dolayı daha ileriye gitmiştir. Böylece farklı teknolojilerde kullanılmaktadır. Bu teknolojilerden biride internettir.

WDE' de bilgisayar teknolojisinin öğretim sürecindeki uygulamalarının her biridir. Bu uygulamalar bilgi sunmak, özel öğretmenlik yapmak, bir becerinin gelişmesinde katkıda bulunmak olabilir.

Web tabanlı öğrenme, zaman ve mekan bağımlılığı olmadan öğrencinin kendi için en uygun olan koşulda öğrenimini web üzerinden gerçekleştirmesine imkan tanıyan uzaktan öğrenme modelidir. Öğrenme sadece ders içeriği ile değil aynı zamanda dersin uygulanışı ile de ilişkilidir. Bu çalışmada ele alınan model, uzaktan eğitim uygulamasının bir ayağı olarak öncelikle ödev alma süreci için geliştirilmiş, aksaklıkları görülüp yeni bir uygulama modeli kurulmuştur. Kurulan bu modelin avantajı, hem asenkron eğitim olarak ders materyallerini kullanma imkanı vermesi, hem de eşzamanlı iletişimi olanaklı kılmasıdır. Model için hazırlanan ders materyallerinin bir başka avantajı ise sadece web üzerinden asenkron uzaktan eğitim dediğimiz eğitimle değil, aynı zamanda yüz yüze eğitimde eğitimle dersi pekiştirmek, bilgisayar okuryazarlığı konusunda becerileri arttırmayı olanaklı kılmasıdır.

2.1.14. Web Tabanlı Eğitimde Materyal Kullanımı

Derslerin özelliği, işlenilen konunun özelliği, öğrenci özellikleri, okulun sahip olduğu fiziksel olanaklar ve öğreticilerin araç-gereç ve materyal kullanma becerileri, öğretim materyallerinin kullanılmasında etkili olmaktadır.

2.1.14.1. Web Tabanlı Eğitimde Ders Materyali Hazırlarken Kullanılabilecek Çoklu Ortamlar

Web tabanlı eğitimde bir ders materyalini hazırlarken birçok çoklu ortamdan yararlanabiliriz. Aşağıda bu çoklu ortamlardan bazılarını inceleyeceğiz.

2.1.14.1.1. Efektlerin Kullanılması

Efektler, konu bütünlüğü içinde önem arz eden noktaların, diğer metinlerden farkını ortaya koymak için kullanılır. Sayfa düzenini ve görünümünü daha çekici ve zevkli hale getirir. Önemli olan noktalarda ve başlıkların yanı sıra şekil, grafik, resim gibi nesnelerde de efektler kullanılabilir. Renklendirme, altı çizili olarak yazma, kabartma, üç boyut ve gölge gibi efektlerle süslenmiş nesneler sayfa içerisinde farklı, güzel ve eğlenceli bir görünüm sağlayabilir. Burada dikkat edilmesi gereken noktalar hiçbir efektin aşırıya kaçmaması. Eğer herhangi bir efekt aşırıya kaçarsa beklenmedik ve istenmedik durumlar ortaya çıkabilir ve öğrencilerin dikkatleri dağılabilir. Bu yüzden aşırı süsden kaçınmalı ve dengeli olarak efektler kullanılmalıdır.

2.1.14.1.2. Resim-Şekil ve Grafikler

Düz yazı ile anlatılmış ders sıkıcı olabilir. Bu yüzden düz yazının ağırlıklı olduğu ders içeriklerinde ve soyut kavramların somutlaştırılmasında bu tür bileşenlerin etkisi büyük olabilir. Özellikle renkli resimler ve grafikler öğrencilerin algılama hızlarında çok etkilidir. Burada dikkat edilmesi gereken noktaların başında resim dosyalarının formatlarının ne olacağıdır. Burada .jpg veya .gif uzantıları kullanılmalıdır. Bu tür dosyaların boyutları diğer dosya boyutlarına göre daha küçük olduğundan Web sayfası içerisinde resmin/şeklin/grafiğin görüntülenme hızı artabilir. Bu hız yavaşladıktan sonra öğrencilerin ilgisi dağılabilir ve öğrencinin sıkılmasına neden olabilir.

2.1.14.1.3. Animasyonlar

Yazı, şekil ve resimlere verilen hareket ve canlılık özelliğine animasyon denir. Animasyonlar sayesinde konular öğrenciler tarafından daha iyi pekiştirilebilir. Bu sayede öğrencilerin ilgilerinin de canlı tutulabilir. Normal bir resmin/şeklin/grafiğin üzerinde çeşitli programlar kullanarak amatör kişiler tarafından animasyonlar eklenebilir.

2.1.14.1.4. Ses, Müzik, Film/Video Görüntüleri

Daha önce yapılan araştırmalara bakıldığı zaman görsellik kadar işitsel anlatımında öneminin ne kadar büyük olduğu farkedilebilir. Bunun yanında animasyonlara sesler eklenerek etkinliği daha da fazla arttırılabilir. Buradada dikkat edilmesi gereken hususların başında ses dosyalarının hem geç açılmaması hemde kalitenin yüksek olması gereklidir. Bu yüzden wav, wma gibi dosyalar yerine daha kaliteli olan mp3 uzantılı ses dosyaları kullanılmalıdır.

Etkileşim araçları içerisinde belkide en etkili olanların başında film ve videolar gelmektedir. Bu tür araçlar sayesinde de bir çok soyut şeyler somutlaştırılabilir, sınıf ve eğitim ortamlarında yapılması mümkün olmayan çalışmalar bu sayede öğrencilere izletilebilir. Bilindiği gibi algılama oranlarına baktığımızda en fazla algılamanın ve aynı zamanda pekiştirmenin hem işitilip hemde gözle görüldüğü zamanlardadır.

Yukarıda bahsettiğimiz ortamların yanında Web üzerinden kullanılabilecek birçok çoklu ortam bulunmaktadır.

2.1.15. Blog

En genel tanımı ile weblog, web ve log kavramlarının birleşmesinden oluşan, kolay web programlama becerisi gerektirmeden herkesin kolayca web üzerinde sayfa yayımı yapabileceği ortamlar olarak tanımlanabilir. Blog ise kısa ve düzenli aralıklarla güncellenen kronolojik sıra ile yayımlanarak arşivlenebilen özelliği sahip webloglardır. Blog yayınları eş zamanlı olarak web üzerinde mesaj olarak yayınlanır.

Blog' un teknik bilgi gerektirmeden internet sitesini bireyin kendi istediği gibi oluşturmasını sağlayan günlüğe benzer bir yapısı vardır. Blog, genellikle güncelden eskiye doğru sıralanmış yazı ve yorumların yayınlandığı, Web tabanlı bir yayını belirtir. Çoğunlukla her gönderinin sonunda yazarın adı ve gönderi zamanı belirtilir. Yayıncının seçimine göre okuyucular yazılara yorum yapabilir. Bunun dışında geri izleme (trackback) mekanizmasıyla belirli bir yazı hakkında yazılan diğer yazıların belirlenebilmesi de mümkündür.

İnternette birçok eğitim alanıyla ilgili bloglar bulunmaktadır. Özellikle pek çok öğretmen derslerine ek olarak kullandığı blog siteleri bulunmaktadır.

2.1.15.1. Eğitimde Blog

Eğitim içerikli bloglar kullanarak öğrenciler aktif bir iletişim ortamına geçmekte ve ders içi ders notlarının alınması, ödevlerin duyurulması ve ödevler için geri bildirim sunulması, danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sağlanması gibi amaçlarla kullanıldığında öğrencilere her zaman her yerden erişilebilen bir sanal sınıf ortamı sunmaktadır (Uzunboylu, 2008).

Bir blog uygulamasını eğitimde çok faydalı bir biçimde kullanabiliriz. Öğrencilerin öğrenmelerini pekiştirecek, onların diğer insanlarla etkileşime geçebilecekleri sanal bir ortamdır.

Başka insanların bigilerini blog sayfalarından okuyarak birşeyler öğrenebilir, doğruluğuna inamadığı bir bilgi için görüşlerini ortaya koyup diğer blog kullanıcıları ile tartışma ortamı oluşabilir. Böylece hem kendi öğrenmelerini artırırken diğer insanların da öğrenmelerini sağlayabilir. Öğrenme ve öğretme sürecinde sosyal etkileşimin öneli olduğu araştırmalarda özellikle vurgulanmaktadır. Bilgisayar destekli ya da ağ tabanlı eğitimlerde ise öne sürülen dezavantajların başında bilgisayar başında geçirilen zamanın öğrencileri sosyalleşme sürecinden uzak bırakmasıdır. Bilgi oluşturma, yapısı gereği, ilişkilendirici, iletişimsel ve etkileşimsel yapıdadır. Bu durum göz önene alındığında, blog kullanımı öğrencilere öğrendikleri bilgileri yayınlatabilecekleri, paylaşacakları ve tartışacakları bir ortam hazırlayacaktır. Böylece, sosyal etkileşime dayalı bir sürece olanak sağlanmış olur. İşbirliğine dayalı olarak oluşan bu öğrenme ortamlarında, öğrenciler düşüncelerini paylaşabilecek ve kendi seslerini duyurabileceklerdir.

Öğrencilere aktif bir etkileşim ortamı sağlanmasının yanı sıra bloglar, ders içi ders notlarının tutulması, ödevlerin duyurulması ve ödevler için geri bildirim alınması, danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sağlanması gibi

amaçlarla kullanıldığında öğrencilere her zaman her yerden erişilebilen bir sanal sınıf ortamı sunar.

Öğrenciler bir blog uygulaması ile diğer insanlarla etkileşime gireceği için sosyalleşmesi de sağlanabilir. Karşıt görüşlü fikirlerin de olabileceğini, bu görüşleri çürütecek video, ses, yazı yani her türlü bilgiyi paylaşarak kendi düşüncelerini ifade edebilecekleri bir ortam oluşması sağlanabilir. Bu şekilde birden fazla görüş ortaya çıkarak bir fikir salatası oluşturulabilir. Bu salatadan isteyen istediği bilgileri alarak kendi öğrenmesine uygun yeni bir salata oluşturabilir.

Eğitimde bir blog ortamı işbirlikli öğrenme şeklini destekler özelliğindedir. Bir öğrenci bir bilgiye ulaştığı zaman bu bilgiyi paylaşabileceği en kolay ve en ucuz yollardan birisidir. Sadece internet bağlantısı ile bu bilgiyi blog sayfasında yayımlayabilir. Blog sayfalarının hiçbir maliyeti yoktur. İnternette Technorati'nin istatistiklerine göre, günde 50.000'den fazla yeni blog sitesi yaratılıyor. Bu rakam da blog kullanıcılarının ne kadar çok olduğunu bir göstergesidir (<http://ogrenci.hacettepe.edu.tr/~b0244599/blog.html>).

2.1.15.2. Eğitimde Kullanım Alanları

- Öğrenci Çalışma Dosyaları,
- Öğrenme Logları,
- Yorum yapma, geribildirimde bulunma, işbirlikli çalışmalar yapma ve bunları kolaylıkla saklayabilme,
- Mesleki gelişim,
- Danışmanlık ve rehberlik hizmetleri,
- Sınıf Yönetimi,
- Ders içi ders notları, ödevler ve her türlü sınıf içi ve okul ile ilgili etkinlik ve duyuruların yayımlanabileceği bir ortam,
- Topluluk ilişkileri,

- Ailelerinde bu ortama çekilmesi,
 - Sınıf içi veya arası işbirlikleri,
 - Diğer seslere de kulak verme,
 - Bilgi paylaşımında sınırları dağıtma,
 - Bilgi Yönetimi,
 - Online kaynakların sunumu,
 - Araştırma Logları,
 - Diğer kaynaklara linkler,
 - En iyi uygulamalar,
 - Güzel ve başarılı uygulamaların paylaşımı
- olarak sıralanabilir.

2.1.15.3. Okulda Blog

Öğrencilerin düşünce ve başarılarını paylaşacakları bir okur grubu oluştururlar.

- Öğrenciler kendilerini kendi cümleleriyle ifade etmelerini sağlar.
- Öğrencilere kendi seslerini duyuracakları bir ortam sunar.
- İşbirliğine dayalı öğrenme ortamlarını destekler.
- Öğrenme öğretme süreçlerini destekler.

(<http://ogrenci.hacettepe.edu.tr/~b0244599/blog.html>).

Burada biz uygulama bölümünde kullandığımız Wordpress hakkında da kısaca bilgi vereceğiz. Wordpress ve ortamla ilgili daha sonraki bölümde geniş bilgi ve ekran görüntülerine yer verilmiştir.

2.1.15.4.1. WordPress

WordPress, dünyada en çok kullanılan blog sistemlerinden biridir, açık kaynaklı ve ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. WordPress kullanarak kısa süre

içinde kendi sunucunuza kurulum yapabilir, sitenizi yayınlayabilir ve sitenize içerik eklemeye yani bloglamaya başlayabilirsiniz.

WordPress açık kaynaklı bir yazılım olduğu için dünyanın her yerinden isteyen herkesin katkıda bulunmasına açıktır; “created by and for the community” denir, yani topluluk tarafından ve yine topluluk için geliştirilmekte ve desteklenmektedir. Bu şekilde her geçen gün daha da kullanışlı ve sağlam bir sistem haline gelmektedir.

2.1.15.4.2. Wordpress Kullanımı

Öğretmenler çok az bir süre içerisinde, hiçbir ekstra bilgiye ve ücrete gerek duymadan kendilerine sosyal öğrenim alanı oluşturabilirler. Buradaki en önemli noktalardan biri herhangi bir ücret ödemeden böyle bir ortama sahip olabilmeleridir. Bir diğer önemli nokta ise bu ortamı oluşturabilmek için ek bilgiye sahip olmaya gerek olmamasıdır. Bu sayede hangi alanda olunursa olunsun kolaylıkla böyle bir ortama sahip olunabilir. Bu Web sayfası içerisine isteğe uygun farklı araçlarda entegre edilebilir. Burada öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen eş zamanlı veya eş zamansız olarak iletişim kurabilirler. Farklı araçları Web sayfası içerisine entegre ederek online ders gerçekleştirebilir ve bu dersleri kaydedip daha sonra istedikleri kadar tekrar etmelerine olanak sağlanabilir. Yine farklı araçları sayfa içerisine entegre ederek gerek powerpoint sunularını gerekse ders dökümanlarını öğrencilerle paylaşabilirler.

2.1.16. Sosyal Ağ Paylaşım Siteleri

Dünyada ilk sosyal paylaşım sitesi 1997 yılında hizmete başlayan “sixdegrees.com” sitesidir. Bu site kullanıcılarına ilk kez profil sayfası oluşturabilme ve mesaj gönderme olanağı sağlanmıştır. 2001’ den itibaren ise ortaya çıkan Asianavenue, Blackplanet, Mgente ve Cyword siteleri sanal arkadaşlık ilişkilerine farklı bir boyut getirmeyi başarmıştır. 2004 yılında Web 2.0 kavramının ortaya çıkmasından sonra ise internet kullanıcıları Myspace, Facebook ve Bebo ile tanışmışlardır(Ebergi, 2007).

Sosyal paylaşım ağ siteleri (Social Networking Sites) bireylerin halka açık ya da yarı halka açık olarak bir sistemi kullanarak profil sayfalarını oluşturmalarını, istedikleri bağlantıları paylaşmalarını, diğer kullanıcılarla arkadaş olabilmelerini ve bilgilerini paylaşmalarını, diğer kullanıcılarla arkadaş olabilmelerini ve bilgileri ve aktiviteleri bir ağ üzerinden paylaşmayı sağlayan sanal bir ortamdır. Bu sanal ağda kullanıcılar birbirlerine mesaj, e-mail, tartışma grupları video, sesli sohbet, dosya paylaşımı yapabilmektedirler. Sosyal paylaşım ağ sitelerinin en önemli kullanım amacı bir bireyle uzun zamandır görüşmeyen veya yüz yüze görüşme imkanı bulunmayan bireylerin birbirleriyle iletişimini sağlamaktır (Boyd ve Ellison, 2007).

Günümüzde ise Myspace, Facebook, Hi5 ve Orkut sitelerinin başarılarını gözönünde bulunduran Microsoft firması kendi bünyesinde bulundurduğu Windows Live' de kendi sosyal ağını kurmuştur. Bu ağ ile kullanıcılar kendi profillerini oluşturabilmekte ve bağlantılar, fotoğraflar paylaşabilmektedirler.

2.1.16.1. Sosyal Ağ Paylaşım Sitelerinin Yararları

- Sosyal paylaşım ağlarıyla geniş çevreli arkadaş edinebiliriz,
- Günlük veya anlık haberlerden haberdar olabiliriz,
- Arkadaşlarımızla resim, video vs. paylaşabiliriz,
- Boş zamanlarımızı değerlendirebiliriz,
- Uzak arkadaşlarımızla konuşabiliriz,
- Film izleyip, müzik dinleyebiliriz,
- Eğitim amaçlı kullanabiliriz.

2.1.16.2. Sosyal Ağ Paylaşım Sitelerinin Zararları

- Bilgisayarla çok vakit geçiririz,
- Arkadaş ve çevre ile ilişki kuramama,

- Sosyal aktiviteler yerine internette fazla zaman geçiririz,
- Çocuklar için güvenli olmayan sosyal paylaşım ağlarıyla olumsuz etkilenebilirler.

2.1.17. Mobil Öğrenme

Mobil öğrenme, bireylerin kablosuz cihazlar ya da mobil iletişim araçları aracılığıyla istedikleri bilgiye erişmesini sağlayan öğrenme ortamı olarak nitelendirilebilir. Haris (2001)' e göre mobil öğrenme; mobil bilgisayar teknolojileri ile internete dayalı öğrenmenin “ her zaman, her yerde” öğrenme deneyimi sunabilmeleri için etkileşim noktasıdır (Uzunboyu, 2008).

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Uzaktan eğitim, web tabanlı eğitim, web destekli eğitim ve Bloglarla ilgili yapılan araştırmalar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

2.2.1. Uzaktan Eğitim, Web Tabanlı ve Web Destekli Eğitim ile İlgili Araştırmalar

Schoech 2000 yılında yaptığı çalışmasında birçok eğitimcinin bazı nedenlerden dolayı öğrenmenin 10 yıl içerisinde heyecan verici bir şekilde değişeceğini belirtmiştir. bugünkü veriler Schoech' in söylediklerini doğrulamaktadır.

Uzunboyu'nun (2002) yılında yaptığı doktora tez çalışmasında Web destekli İngilizce öğretiminin öğrenci başarısı üzerine etkisini araştırmıştır. Araştırmada Web destekli İngilizce dersini alan öğrencilerin geleneksel sınıf ortamında bulunan öğrencilerden daha başarılı olduğu sonucunu elde etmiştir.

Ocak'ın (2008) yılında yaptığı “Web Tabanlı Çoklu Öğrenme Ortamlarının Öğrencilerin Bilgi Okuryazarlığı Performansı Üzerine Etkisi”ni araştırdığı yüksek lisans tez çalışmasında Web tabanlı çoklu öğrenme

ortamında edinilen bilgilerin kalıcı ve transfer edilebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karaaslan'ın (2008) yaptığı yüksek lisans tez çalışmasında; teknolojinin sunduğu olanaklar, bilimsel olarak hazırlanmış uygulama çalışmaları ile desteklenerek tutarlı bir eğitim öğretim sisteminin tasarlanması önemlidir. web tabanlı uzaktan eğitimin ülkemizdeki konumunun geliştirilmesi ve uygulamalarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. şu an Web tabanlı uzaktan eğitim kısmen kullanılırken ileride Web tabanlı eğitimin geleneksel eğitimin yerini alacağı tahmin edilmektedir. web tabanlı eğitimin geleceği, eğitim içeriğinin kalitesine ve sistemin genelinin standartlara uygun oluşuna bağlıdır" sonucuna ulaşılmıştır.

Uzunboylu (1995) yaptığı çalışmasında 11 ortaöğretim kurumunun birinci sınıflarında öğrenim gören öğrenciler, bir dönem boyunca aldıkları bilgisayar dersinin belirlenen hedeflerine hangi düzeyde ulaştıklarına yönelik tutumlarının nasıl oluştuğuna yönelik problem den yola çıkılarak, öğrencilerin bilgisayar öğrenme düzeyleri ile bilgisayara yönelik tutumlarının genel olarak olumlu yönde olduğunu göstermiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin bilgisayar dersindeki bilişsel alan davranışlarından bilgi, kavrama ve uygulama basamakları ve bu basamakların genel toplamı, bilgisayara yönelik oluşan tutum puanlarının her birinin arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Çavuş, Uzunboylu ve İbrahim' in (2006), yaptıkları çalışma sonuçlarına göre Java ve Pascal derslerinde Web tabanlı öğrenme yönetim sistemlerinden biri olan Moodle' in işbirlikli öğrenme araçları kullanıldığında öğrencilerin başarısının arttığını ortaya koymuşlardır.

Elmas, Doğan, Büroğul ve Koç' un (2008) yılında yaptıkları çalışmada Moodle' a kayıtlı kullanıcı sayısının fazla olmasından dolayı karşılaşılan problemlerin çözümlerinin hızlı bir şekilde bulunmasında büyük etken oynamakta olduğu sonucuna varılmıştır.

Çavuş ve Bicen'in (2009) yaptıkları araştırmada üniversite öğrencilerinin en çok tercih ettikleri e-mail servisi Windows Live (Hotmail), en çok

kullandıkları Messenger servisi de Windows Live Messenger (MSN) olarak saptamışlardır.

Gordon (2003), doktora tezinde Web tabanlı eğitim geleneksel eğitim alan öğrencilerin etkili öğrenmelerini karşılaştırmıştır. Araştırma kapsamında ilk olarak Nevada Üniversitesi'nde öğrenim gören 65 öğrencinin eğitim verilmeden önce bilgisayar tutumları ve bilgisayar becerileri karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda ise her iki grubun bilgisayar tutumları ve bilgisayar becerileri arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Dönem sonunda öğrencilerin başarıları, tutumları ve motivasyonları karşılaştırıldığında başarı, tutum ve motivasyon değişkenleri açısından Web tabanlı eğitim alan öğrenciler ile geleneksel eğitim alan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Ancak Web tabanlı eğitim alan öğrencilerin derslere daha çok ilgi gösterdikleri ve tatmin düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Karataş'ın (2002) "İnternet Destekli Öğretim: Örnek Bir Ders, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümler" başlıklı çalışmasında sadece yüz-yüze gerçekleştirilen bir örnekte öğretmen, en azından dersin amaçlarını sürekli olarak tekrarlayamaz. Oysa, bu örnekte öğrenci her şeye internet ortamından ulaşabildiğinden, öğretmenin söylediği herhangi bir şeyi kaçırmaması söz konusu olmamıştır. Derse katılım politikasından dersin planlamasına; dersin kredisinden öğrencilerden beklenenlere kadar pek çok unsur internetten öğrenciye sunulmuştur. Öğrenciler, bu internet destekli dersle ilgili herhangi bir materyalin yazıcıdan çıktısını alma şansına da sahiptirler. Bu şekilde, öğrenciler bu noktada, daha önce karşılaşılan problemleri yaşamamışlardır.

Ayrıca yine yapılan bu çalışmada öğrenciler daha önceden üniversitelerin panolarına asılan duyuruların (sınav tarihi, ders programı, sınav programı vb.) kaybolmasından ve bu duyurulardan haberdar olamamaktan şikayetçiyken, bu ayrıntılara internet ortamından ulaşmaları, onları bu kaygılarından uzaklaştırmıştır.

Türkoğlu'nun (2003) yılında yaptığı çalışmasında internet tabanlı eğitim programı geliştirilmesinin zor ve uzun bir süreç olduğu belirtilmektedir. bu

sürecin geliştirilmesi için araştırmalara gereksinim olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Oral' in (2004) yaptığı araştırmaya göre öğretmen adaylarının interneti en fazla öğretimde (4.05) ve araştırmaya (4.02) yönelik tutumlarının yüksek olduğu farkedilmektedir. Bu sonuç, öğretmen adaylarının interneti en fazla (%51) araştırma ve ödev yapma amacıyla kullandıkları saptanmıştır.

Aydın' in (2002) "Çevrimiçi (Online) Öğrenme Toplulukları" başlıklı çalışmasında çevrimiçi eğitimde topluluk olma duygusunun geliştirilmesi etkinliklerine en az konu içeriğini aktarma etkinlikleri kadar önemlidir.

Ayrıcı yine bu çalışmada ders içeriğini web sayfalarına dönüştürmek ve öğrencileri anlamsız soruları cevaplamaya itmekle çevrimiçi eğitim gerçekleştirilmez. Bu internet teknolojisini, en etkisiz, verimsiz ve çekicilikten uzak biçimde kullanmak anlamına gelmektedir sonucuna ulaşılmıştır.

Özdamlı ve Uzunboylu' nun (2007) yaptığı çalışmada, farklı kültürlere sahip üniversite öğrencilerinin internet iletişim araçlarından olan elektronik posta, tartışma grupları ve sohbet programlarını eğitsel amaçlı kullanımına yönelik algılarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin eğitimde en çok tartışma grupları, daha sonra sırası ile e-posta ve sohbet programlarını kullandıklarını belirtmişlerdir.

Demirli' nin (2002) yaptığı araştırmaya göre Web tabanlı öğretim uygulamaları öğrenciler tarafından benimsendiği söylenebilir. Etkileşimli bir ortamda gerçekleştirilen bu tür uygulamalarda öğrenciler aktif olarak öğrenme sürecinde bulunmaktadır. Zaman ve mekan sınırı olmaması en önemli faydaları arasında olup, bu unsurun performans artışına katkı sağladığı düşünülmektedir.

Yine bu çalışmada ulaşılan bir başka sonuç ise geleneksel sınıf ortamındaki pasif ders dinlemenin vermiş olduğu sıkıcılığın olmaması ve sınıf içinde öğrenci-öğretmen veya öğrenci-öğrenci arasında oluşabilecek olumsuz olayların yaşanmamasına dikkat çekilmektedir. Geleneksel sınıf ortamında sormaktan endişe duyulan soruların sanal ortamda daha rahat ve direkt olarak sorulabildiği ortaya çıkmıştır. Ancak öğrenci ile yöneticinin zaman zaman eş zamanlı olarak görüşme yapması mümkün olsada genellikle eş

zamansız yürütülen bu uygulamalarda anlık soruya cevap verilmesi konusunda yetersiz kalılabildiği görülmektedir.

Ayrıca uygulamadaki arayüz olarak kullanılan Web sayfalarında, etkileşimli ve dinamik bir yapı olması kadar görsel ve eğitsel tasarımların gerçekleştirilmesine de dikkat edilmelidir. Çünkü hazırlanan materyal öğrenci performansını etkileyen en önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kesici (2007), Web destekli, Web tabanlı ve geleneksel öğretim yöntemlerinin öğrenci başarılarını karşılaştırmak için yaptığı doktora tez çalışmasında Web destekli öğretim yöntemiyle eğitim alan deneklerin her iki öğretim yöntemiyle eğitim alan deneklerden daha başarılı, Web tabanlı öğretim yöntemiyle alan deneklerin de geleneksel öğretim yöntemiyle eğitim alan deneklerden daha başarılı olduğu sonucuna varmıştır.

Özdamlı ve Uzunboylu' nun (2007) çalışmalarında, teknoloji destekli işbirlikli öğrenme ortamında çalışan öğrencilerin teknoloji destekli işbirlikli öğrenmeye yönelik tutumlarını belirtmek amacıyla yapmışlardır. Bu araştırma ön-deneysel araştırma desenlerinden tek gruplu deneysel bir çalışma olup araştırmada ön-test ve son-test uygulanmıştır. Araştırmaya Yakın Doğu Üniversitesi BÖTE Bölümü "Bilgisayar Ortamında Yazarlık Araçları" dersini alan 35 (24 erkek-11 kız) öğrenci katılmıştır. Araştırmanın ön-test ve son-test sonuçlarına göre, öğrencilerin teknolojiye karşı tutumlarının olumlu olduğu görülmüştür. Ayrıca teknoloji destekli işbirlikli öğrenme ortamında çalıştıktan sonra teknolojiye yönelik tutumlarının arttığı ortaya çıkmıştır.

Web tabanlı eğitimde yer alan video konferans, sesli veya görüntülü sohbet imkanı öğrenmede sınırları ortadan kaldırmış ve duvarı olmayan okullar, sanal kütüphaneler ve eğitimde kullanılabilecek farklı boyutlar ortaya koymuştur (Halis, 2001; Aşkar, 2003).

Özçınar ve Tuncay' ın (2009) yılında yaptıkları "Soyutlardaki Işıklar" çalışmasında uzaktan eğitim için en çok soyut metaforunun, sanal sınıf için en çok resim ve tiyatro metaforlarının, uzaktan eğitimci için en çok rehber metaforunun, sanal öğrenci için en çok gerçek olmayan öğrenci metaforunun, karma uzaktan eğitim için kız erkek karışık metaforunun, eş zamanlı uzaktan eğitim için gündüz eğitimi metaforunun, sanal kampüs için, okul metaforunun,

uzaktan eğitim programları için karmaşık bir ip yumağı metaforunun, eş zamansız uzaktan eğitim dersi için bilgisayar metaforunun, gerekli teknoloji için sihirli kutu metaforunun kullanıldığı saptanmıştır.

Çin’ de üç tane uzaktan eğitim üniversitesi bulunmaktadır. Bu üniversitelerde 1,5 milyon kişi öğrenim görmektedir (Türkoğlu, 2002).

Andriole (1995) Drexel üniversitesi’ nde gerçekleştirdiği çalışmada eş zamansız öğrenmede öğrenciler % 80 oranında hiçbir dersi kaçırmadığı saptanmıştır. Bu da gösteriyor ki geleneksel sınıf ortamındaki devam zorunluluğunun Web üzerinden de sağlanabileceği söz konusudur.

Yapılan bir çok araştırmada ulaşılan sonuçlar gösteriyor ki bilgisayarın ve internetin yazılı, sesli ve görüntülü öğelerin bir arada kullanılması bir çok duyuya aynı anda hitap ederek kalıcı öğrenme üzerinde çok olumlu etkiler sağlamaktadır. Ayrıca öğrenmede sağlanan avantajın dışında geleneksel ortamlara kıyasla zaman bakımından da büyük avantaj sağladığı sonucunu elde etmiştir (Jan, 2001).

2.2.2. Blog Eğitimi ile İlgili Araştırmalar

Deprelioğlu ve Köse’ nin (2009) yılında “Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı” başlıklı yaptıkları çalışmalarında Web 2.0 teknolojileri ile gerçekleştirilecek eğitim çalışmaları, derslerin amaçlarının yanı sıra, bilişim çağı gereklerine uygun, bilgiyi etkili kullanabilen ve işleyen, nitelikli bireylerin yetiştirilmesine de imkan tanıyacağı sonucuna ulaşmışlardır.

Şenel ve Seferoğlu (2009)’ da yaptıkları çalışmalarında ağ günlükleri ilk bakışta ve çoğunlukla bireysel olarak kullanılan Web siteleri olarak görülmektedir. Gerçekten de birçok ülkede binlerce kişi günlük servislerini hayatlarını anlatma, yorum ve düşünce paylaşımı, duyguları ifade etme, topluluk (sosyal ağlar) yaratma gibi çok çeşitli amaç ve içeriklerle kullanmaktadır. Ağ günlüklerinin, yapıları incelendiğinde yukarıda sayılan çok çeşitli amaçların yanında eğitim amaçlı kullanım için de uygun olabilecekleri değerlendirilmektedir.

Koçoğlu' nun (2009) yaptığı "Yabancı Dil Olarak İngilizce Yazma Dersinde Blogların Kullanımı" başlıklı çalışma sonucunda elde edilen veriler, internet ortamında kompozisyon yazan deney grubu öğrencilerinin İngilizce kompozisyon yazma becerilerine ve blog kullanımına yönelik tutumlarında da olumlu tavır sergiledikleri belirlenmiştir. Ayrıca yine yapılan bu çalışmada blogların, daha yararlı kullanımı için, sınıfta ve sınıf dışında etkin kullanımın belirlenmesi amacıyla daha fazla araştırma yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Sonuç olarak yabancı dil öğretmenlerine, blogların yazma becerilerini geliştirmede katkısı olduğu ve bu teknolojinin ders programlarına entegre edilerek yazmaya motive edici bir araç olduğunu göstermektedir.

Çelik, Reis, Gülseçen ve Yazıcı' nın (2009) yaptığı çalışma sonucunda geliştirilen bu uygulama, karma öğrenme (Blended Learning) yöntemi tercih eden KOBİ' ler için de yüz yüze eğitime destek niteliğinde kullanılabilir.

Wang ve Fang (2005) yılında yaptıkları çalışmalarında Blog kullanımının öğrenciler arasında pozitif dayanışma sağladığını bu sebepten dolayı sosyal becerilerini geliştirerek işbirlikli bir öğrenme ortamı olduğunu savunmaktadır. Diğer bir araştırmaya göre Bloglar etkileşimli bir öğrenme ortamı sağladıklarından dolayı sınıf içi etkileşimi de arttırdığı saptanmıştır (Oomey-Early ve Burke, 2007). Birçok araştırma sonuçları incelenirse Blog uygulamalarının olumlu karşılandığı görülmüştür. Blog uygulamalarının iletişimi artırma, işbirlikli öğrenme ortamı sağlama (Nelson ve Feinstein, 2007), kaynak paylaşımı sağlama (Petersen, Divitini ve Chabert, 2008), dersin bir bölümü niteliğini taşıma, fikirleri kolay ifade edebilmeyle ilgili etkinlikler sunma (Wang ve Hsua, 2008) gibi faydaları öne çıkmıştır.

Yapılan bir başka araştırmaya göre öğrencilerin Blog kullanımıyla ilgili görüşleri alınmıştır. Yapılan çalışma sonucunda öğrenciler Bloglarla çalışmanın zevkli olduğunu ve bu ortamda yapılan uygulamaların öğrencilerin derse karşı ilgilerini artırdığı ayrıca derse daha çok motive oldukları saptanmıştır. Bunun yanında araştırma sonucuna göre Blog ile yapılan derslerin fikir alış verişini desteklediği ortaya çıkmıştır (Karaman, Kaban ve Yıldırım, 2008).

Günümüzde birçok kullanıcı Blogları farklı amaçlar için kullanmaktadırlar. Sadece Livejournal isimli Blog sitesinin 20 milyon kullanıcısı olduğu görülmektedir. Ayrıca bu siteye 13-17 yaş arası gençlerin %14' ü, 18-30 yaş arası bireylerin de %73 düzeyinde kullandığı saptanmıştır. Bu sonuçlar incelendiğinde Blogların her geçen gün kullanıcı sayısını arttırdığını görmekteyiz. Bu yönünden faydalanılarak eğitim amaçlı Bloglar gün geçtikçe artmaktadır (Livejournal, 2008).

Tüzün' ün (2007) yılında yapmış olduğu çalışmanın sonucunda yenilikçi İnternet teknolojilerinin uzaktan eğitim için yararlı olduğu kadar yakından eğitimin de kalitesini yükseltebileceği ortaya konulmuştur.

Yapılan bu çalışmaların yanı sıra blogların kullanım alanlarına göre değişik sektörlerde de çalışmalar yapılmıştır. Buna aşağıda Alikılıç ve Onat' ın (2006) yaptıkları çalışma örnek olarak verilebilir. Yapılan çalışma sonucuna göre;

Türkiye' de başarılı kurumsal bloglara rastlamanın ötesinde, varolan kurumsal blog örnekleri son derece kısıtlıdır. Yine de bunun bir başlangıç olduğunu, kurumların en yakın zamanda hedef kitlelerini sadece tüketici, kendilerine hizmet verenleri de sadece çalışan olarak görmekten vazgeçmelerini umulduğu söylenebilir kanısına varılmıştır.

Sevimli' nin (2007) yılında yapmış olduğu tez çalışmasında "Kurumsal İletişimde Blog Kavramına Yöneltilen Eleştiriler" konusunu ele almıştır. Bu çalışmanın sonucunda işletmelerin bilgi ve iletişim çağında varlıklarını sürdürebilmeleri, mesaj yığınları arasından sıyrılarak seslerini hedef kitlelerine duyurabilmeieri ve hedef kitlelerinin güvenini kazanabilmeleri için, planlı ve tutarlı bir kurumsal iletişim stratejisine sahip olmaları gerektiği ön plana çıkmaktadır.

Taslacı (2007) yılında yapmış olduğu tez çalışmasında uygulamaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun İngilizce yazma dersiyle ilgili olumsuz görüş bildirmelerine rağmen blog uygulamasından sonra yazılan ikinci ve üçüncü yazılarında büyük bir çoğunlukla olumlu yönde olmuştur. Yapılan bu araştırmanın sonucunda öğrencilere sunulan İnternet' teki yeni

ortamın karma yazma dersi uygulamalarında önemli destek olabileceğini gösterdi.

Çuhadar' in (2008) yaptığı doktora tez çalışmasında "Oluşturmacılığa Dayalı Öğretimde Etkileşimin Blog Aracılığı İle Geliştirilmesi" konusunu ele almıştır. Bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin birbirleriyle ve öğretim elemanı ile etkileşime girmelerinde bilgi paylaşımı, öğrenmeye destek ve iletişim gibi konulardaki gereksinimlerinin rol oynadığını göstermiştir. Ayrıca ders dışı konularda blogun öğrenciler arasında tanışma ve kaynaşma, ayrıca ortak ilgi alanlarının paylaşımında etkileşimi geliştirebilecek bir araç olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Çiftçi (2009) çalışmasında İngilizce' yi yabancı dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin yazma başarısına etkisi, akran geribildirim oturumlarının çeşit ve niteliği ile İngilizce' yi yabancı dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin yazma dersinde Blog kullanmalarıyla ilgili anlayışlarını araştırdı. Bu çalışma iki gruptan oluşmaktadır (deney ve kontrol grubu). Genel olarak çalışma sonuçlarına baktığımız zaman deney grubunun çeşitli unsurlarda (kelime, dil kullanımı, mekanik beceriler, temel yazma gibi) gelişme göstermiştir. Ayrıca iki gruptaki öğrencilerin akran yorumlarıda farklılık görülmektedir. Kontrol grubundaki öğrenciler lokal konularla ilgili olmasına karşın deney grubu global konularda yorumlar yaptığını ortaya koymuştur.

Bicen' in (2009) yaptığı çalışmasını Web 2.0 araçlarının Windows Live Spaces' a entegre edilerek Web tabanlı uzaktan eğitim aracı olarak kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirmiştir. Çalışma grubu olarak belirlediği öğrencilere ön-test ve son-test uygulamıştır. Ön-test anketinde yer alan ortamla ilgili sorulara "kararsızım" düzeyinde yanıt vermiştir. Bu sonucun nedeni daha önce böyle bir ortam ders işlememiş olmaları düşünülebilir. Çalışma grubu öğrencileri son-test anket sorularına "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde yanıt vermişlerdir. Ön-test ve son-test sonuçlarına baktığımız zaman kararsız olan görüşleri kesinlikle katılıyorum düzeyine gelmiştir. Bu sonuçlar ışığında Windows Live Spaces' e Web 2.0 araçları entegre edilerek ders işlemek öğrencilerin görüşlerini olumlu yönde etkilemiştir. Ayrıca yine aynı çalışmada son-test sonuçlarına bakıldığı zaman Live Spaces içerisinde bulunan ders içeriklerini

kendi bilgisayarlarına indirebilmelerinin veya istedikleri zaman Live Spaces içerisinde görüntüleyebilmelerinin kendileri için önemli olduğunu belirtmişlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve uygulama, verilerin çözümü ve yorumlanması, süre ve olanaklara yer verilerek, her bir alt başlıkla ilgili yapılan çalışmalar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, Matematik II dersinin WordPress' e çeşitli araçları entegre ederek eğitim amacıyla kullanılmasıyla birlikte, öğrencilerinin hesap tablolarına yönelik görüşlerinin ve başarı düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma deneysel bir çalışma olup iki grulu ön-test ve son-test araştırma modeline göre desenlenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmaya Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü birinci sınıf öğrencileri katılmıştır. Öğrenciler gruplara atanırken rasgele seçim yöntemi uygulanmıştır. Çalışma için e-öğrenim (30 kişi) ve karma eğitim (30 kişi) grupları oluşturulmuştur. Çalışmaya katılan öğrencilerin genel başarı ortalamalarının (CGPA) arasında fark olup olmadığına bakılmıştır. İki grup öğrencilerinin CGPA ortalamalarının araştırmayı etkileyebileceğinden dolayı t-testi uygulanarak gruplar arasındaki farka bakılmıştır. Sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. İki öğrenci grubunun genel ortalamalarına (CGPA) yönelik t-testi sonuçları

Grup	N	M	SD	t	p
Karma	30	2.19	.85	.239	0.626
E-Öğrenme	30	2.13	.94		

Tablo 1' de görüldüğü gibi iki gruptaki öğrencilerin genel ortalamalarında (GCPA) anlamlı bir farklılık ($p > .05$) görülmemektedir.

Yukarıdaki bulgulara dayanarak grupların deneysel çalışma için uygun (homojen) olduğu söylenebilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin Bilişim Teknolojileri I ve Matematik I derslerini aldıkları için WordPress ile birlikte kullanılan Web araçlarını kullanmak ve hesap tablolarını ve grafikleri oluşturmada yeterli oldukları söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

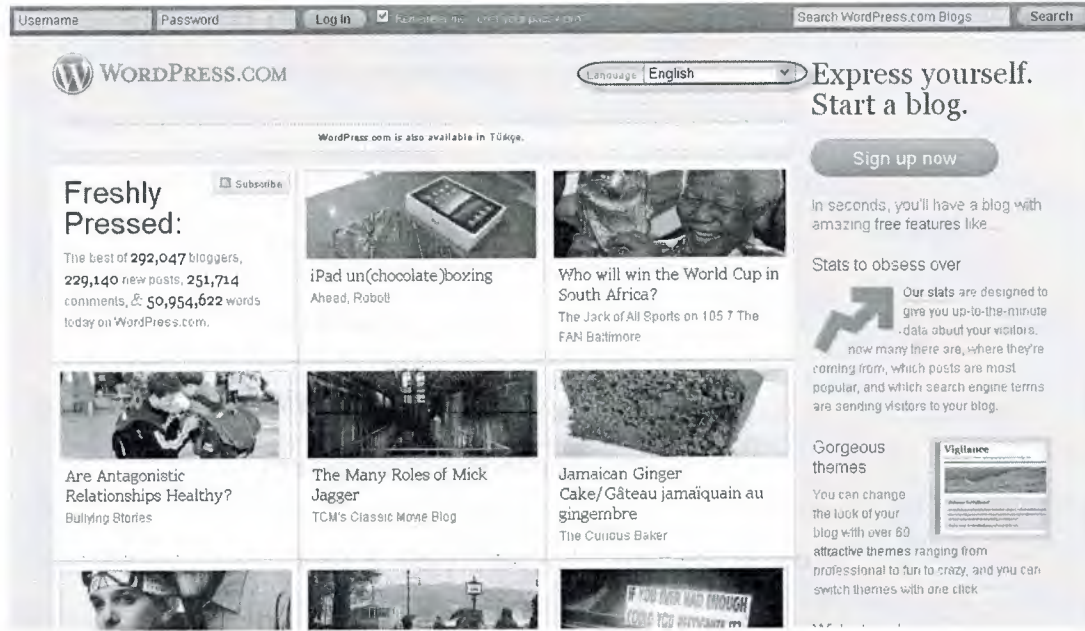
Araştırmanın verileri anket, başarı testi ve görüşme yoluyla toplanmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, kullandıkları İnternet türü ve İnternet hızını belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu oluşturulmuştur, ikinci bölümde ise hesap tabloları ve grafiklere yönelik görüş maddeleri 5'li likert tipinde bulunmaktadır. Anketin kapsam ve görüntü geçerliliği için alanında uzman 10 kişinin görüşleri alınmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin geçerli bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir (Cronbach Alpha değeri $\alpha = .744$).

Yapılan literatür taraması sonucunda hesap tabloları ve grafiklere yönelik görüş maddeleri ile ilgili madde havuzu oluşturulmuştur. Anket maddeleri hesap tablolarıyla yaptıkları işlemlere yönelik görüşlerini belirlemekle ilgili 26 olumlu, 17 olumsuz olmak üzere toplam 43 sorudan oluşmaktadır. Anket maddelerinin oluşturulmasında uzman görüşleri alınarak, veri toplama aracı geliştirilmiştir. Ayrıca geçerlik ve güvenirlik konusunda uzman kişiler tarafından dayanak sağlanmıştır. Başarı testi ise iki sorudan oluşmaktadır. Birinci soruda verilen veriler ışığında tablo ve grafik oluşturma, ikinci soru ise verilen grafik ve verilerine dayalı olarak yorum sorusundan oluşmaktadır.

Ayrıca öğrencilerin hesap tablolarına yönelik görüşlerini alabilmek için görüşme yapılmıştır. Bu görüşmede her iki gruptan 5'er öğrenciye 5'er soru sorulmuş ve cevaplamaları istenmiştir. Görüşme sırasında ses kaydı yapılmıştır. Yapılan görüşmede sorulan sorular ek-4'te verilmiştir.

3.4. Eğitim Ortamının Hazırlanması ve Uygulama

Web tabanlı uzaktan eğitim uygulaması tasarımı için ilk olarak <http://wordpress.com> adresinden kayıt yapılmıştır (Şekil 3). Bu nedenle WordPress ana ekranı görüntüledikten sonra isteğe bağlı olarak dil seçeneğinden istenilen dil seçilebilir. Türkçe dilini seçtikten sonra “kaydol” veya “şimdi üye ol” seçeneği seçilerek kayıt ekranına geçilmiştir (Şekil 4).

Şekil 3. WordPress Ana Giriş Ekranı

Şekil 4. WordPress Türkçe Ana Giriş Ekranı

“Kayıt Ol” seçeneği seçilerek kayıt sayfasına geçilmiştir. Kayıt yaptırmak için kullanıcı adı, parola, parola onayla, E-mail adresi gibi kişisel bilgiler girildikten sonra sol alt köşede bulunan sonraki butonuna tıklanır ve kayıt için gerekli olan diğer sayfaya geçilir (şekil 5).

Şekil 5. WordPress Kayıt Ana Giriş Ekranı

Daha sonra Blogumuzun oluşturulmasının son sayfasına geçilmiştir (şekil 6). Bu adımda Blogumuzun adresini, Blog başlığını ve dilini belirleyeceğiz. Burada istediğimiz ismi, başlığı ve dili seçebiliriz. Burada parola yazarken aşağıda yazdığınız parolanın çözülmesinin ne kadar kolay veya zor olduğunu size belirtmektedir. Burada ne kadar olasılığı fazla olan şifre yazarsanız o kadar iyi olacaktır (örneğin tahir17tavukcu26 gibi). Seçimlerimizi yaptıktan sonra kayıt aşamasını tamamlayıp kayıt ol seçeneğini seçtiğimizde karşımıza blog kurulumunu aktifleştirmek için girmiş olduğumuz mail adresine bir aktifleştirme linki gönderildiği mesajı geliyor. Burada yapmamız gereken girmiş olduğumuz mail adresine girip gelen linke tıklamak ve blogumuzu yayınlamak.

Kullanıcı adı Parola ☐ Beni hatırla WordPress.com Bloglarını Ara

Blog Alanadı: tahirtavukcu.wordpress.com
(Your address will be domain.wordpress.com, it must be at least 4 characters, lowercase letters and numbers only. It cannot be changed so choose carefully! You may later choose to use your own domain name, such as myblog.com, through our domain mapping upgrade.)

Blog başlığı: Web Tabanlı Eğitim
Blog başlığı herhangi bir zamanda değiştirilebilir.

Dil: Öncelikli olarak hangi dilde bloglayacaksınız?
 tr - Türkçe

Gizlilik: ☒ Blog'umun Google, Technorati gibi arama motorlarında ve WordPress.com listelerinde görünülmesini istiyorum.

Şekil 6. WordPress İsim ve Başlık Özelleştirme Ekranı

Bu işlemi tamamladıktan sonra Blogumuza girip Blogumuzu kişiselleştirebiliriz. Burada Blog Alan Adı dışında kalan bütün ayarlarımızı değiştirebiliriz (Şekil 6).

WORDPRESS.COM

Kullanıcı adı: tahirtavukcu

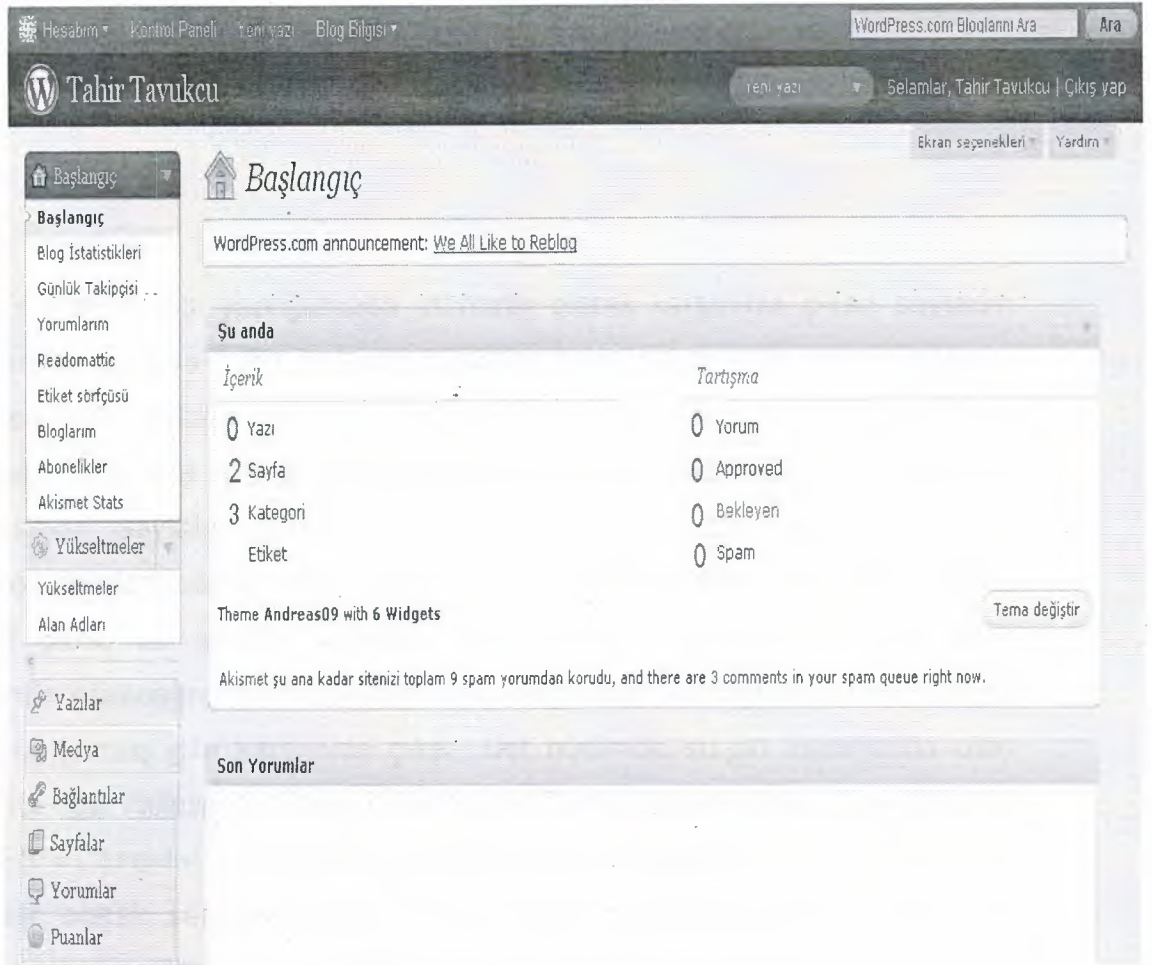
Parola: ••••••••

☒ Beni hatırla

[Kayıt ol](#) | [Parolanızı mı unuttunuz?](#)

Şekil 7. WordPress Giriş Ekranı

Kullanıcı adı ve parolamızı girdikten sonra Blog Yönetici (Admin) girişi yapıyoruz. Burada istediğimiz değişiklikleri yapıp güncellediğimizde otomatik olarak yaptığımız bütün değişiklikler kaydedilecektir. Şekil 8' teki ekran görüntüsüne bakacak olursak, burada Blogla ilgili genel bilgiler verilmektedir. En üst kısma bakarsak yönetici olarak girildiğinde Hesabım, Kontrol Paneli, Yeni Yazı ve Blog Bilgisi. Eğer normal kullanıcı iseniz bu bölüm sizde görünmeyecektir. Onun hemen altında Blog adı görülmektedir. Sol tarafa bakacak olursak aşağıda daha ayrıntılı bilgiler vereceğimiz Blogla ilgili çeşitli kişiselleştirmeler yapmamıza olanak sağlayan düğmeler/butonlar görülmektedir. Sayfanın ortasına bakacak olursak bulunduğumuz düğmenin içeriğini bize göstermektedir.

Şekil 8. WordPress Başlangıç Ekranı

Bu işlemi yaptıktan sonra şekil 8' deki ekran görüntüsündeki ana başlıklar aşağıda sıralandığı gibidir;

1. Başlangıç
2. Yazılar
3. Medya
4. Bağlantılar
5. Sayfalar
6. Yorumlar
7. Puanlar
8. Anketler
9. Görünüm
10. Kullanıcılar
11. Araçlar
12. Ayarlar

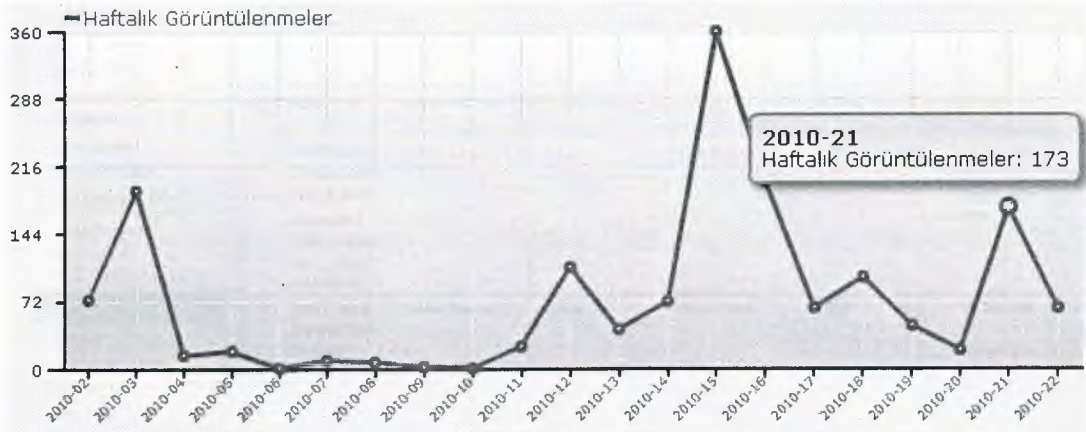
3.4.1. Başlangıç

Yönetici girişi yaptığımızda otomatik olarak karşımıza çıkan sayfadır. Sol tarafta aşağıya doğru bulunan başlıkların en üst kısmında yer almaktadır. Her sayfada olduğu gibi bu sayfada da sayfa seçildiği anda sayfanın ortasında sayfayla ilgili çeşitli bilgiler ve kısayollar bulunmaktadır. Başlangıç sayfasında Sayfalar, Yazılar, Kategoriler, Etiketler ve Tema sayfalarına kısayoldan ulaşabilmek mümkündür. Bu alanlardan Tema dışındakileri daha sonra geniş bir şekilde açıklayacağız. O yüzden şimdi sadece tema üzerinde duracağız. Tema değiştir seçeneğimize tıkladığımız zaman sayfa ikiye bölünmüş gibi karşımıza çıkar. Üst bölümde şu an kullanımda olan temayla ilgili (Bileşenler, Menu, Ekstralar, Tema Seçenekleri, Typekit Fonts ve CSS' i Düzenle) kişiselleştirme seçenekleri bulunmaktadır. Alt kısımda ise ücretsiz olarak seçebileceğimiz birçok tema bulunmaktadır (şekil 9). Bu temalardan istediğinizi seçip beğendiğiniz temayı kullanabilirsiniz.

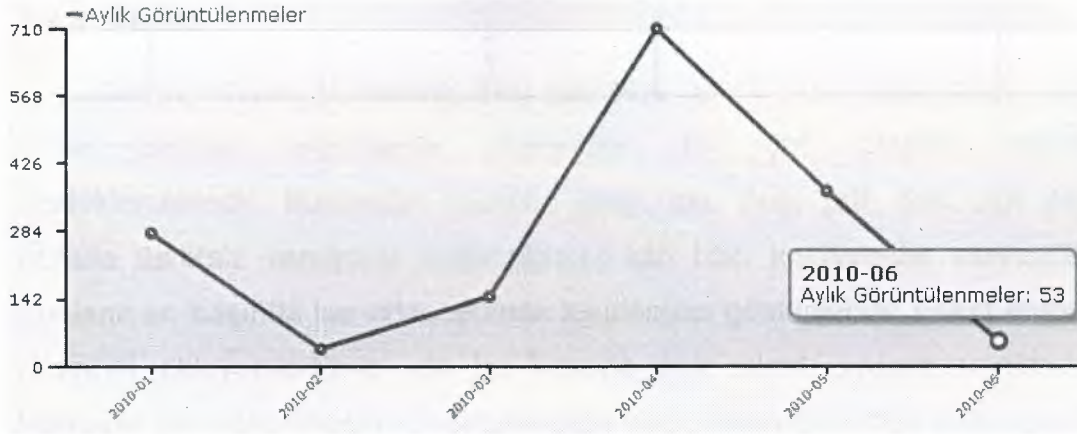

Şekil 9. WordPress Temalar Ekranı

Bunun yanında başlangıç sekmesi içerisinde Blog İstatistikleri, Günlük Takipçisi, Yorumlarım gibi seçeneklerde mevcuttur. Burada Blog İstatistiklerine tıkladığımızda haftalık veya aylık olarak sitenin ziyaret edilme grafiğini görebiliriz (şekil 10, 11).

Şekil 10. Haftalık İstatistik Ekranı

Şekil 11. Aylık İstatistik Ekranı

3.4.2. Yazılar

Yazılar bölümünü ise giriş sayfasında görüntülenmesini istediğiniz yazı, tablo, resim veya herhangi bir sayfanın duyurusunu yapmamız için oluşturulmuş bir sayfadır. Esas amacı duyuru yapılması ve siteye girişte direkt olarak bu yazıların görüntülenmesini sağlamaktır. Aynı zamanda oluşturulan yazıyı silme, düzenleme ve kategoriye ekleme gibi işlemler bu sayfadan yapılabilir (şekil 12).

WordPress.com Bloglarını Ara

Tahir Tavukcu

Yeni yazı

Selamlar, Tahir Tavukcu | Çıkış yap

Ekran seçenekleri

Yardım

Başlangıç

Başlangıç

Blog İstatistikleri

Günlük Takipçisi

Yorumlarım

Readomattic

Etiket sorfçüsü

Bloglarım

Abonelikler

Akismet Stats

Yükseltmeler

Yükseltmeler

Alan Adları

Yazılar

Yeni ekle

Categories

Post Tags

Medya

Bağlantılar

Sayfalar

Posts

Yeni ekle

Tümü (12) | Yayınlanan (11) | Taslak (1)

Toplu işlemler

İşle

Tüm tarihleri göster

Tüm kategorileri göster

Filtre

☐	Title	Yazar	Kategoriler	Etiketler	İstatistikler	Tarih
☐	MATH152 FİNAL SONUÇLARI	Tahir Tavukcu	Genel	Etiket yok	0	12.06.2010 Yayınlanmış
☐	CEİT 313 SINAV NOTLARI	Tahir Tavukcu	Genel	Etiket yok	0	08.06.2010 Yayınlanmış
☐	Son Ders Notları	Tahir Tavukcu	Genel	Etiket yok	0	05.06.2010 Yayınlanmış

Şekil 12. Yazılar Ekranı

3.4.3. Medya

Medya sayfası içerisinde Blog içerisine dersle ilgili kullanılacak olan notlar değişik formatlarda eklenebilir. Bir çok değişik formatı desteklemektedir. Bunlardan bazıları; jpeg, jpg, png, pdf, doc, ppt gibi. Burada ücretsiz versiyonu kullandığımız için bazı kısıtlamalar mevcuttur. Bunların en başında ise video ekleme kısıtlaması gösterilebilir. Fakat embed kodlarını ekleyebildiğimiz için bu konuda pek sıkıntı yaşanmamaktadır. Herhangi bir video sitesine (Youtube gibi) video ekleyip embed kodunu alıp siteye ekleyebiliriz. O yüzden bu konuda pek sıkıntı yaşanmamaktadır. Ayrıca toplam medya yükleme 3 GB (Gigabyte) ile sınırlıdır.

Bu sekme üzerinden daha önce eklenen medyaları da düzenleyebiliriz. Silip, düzenleyip, önizlemesini yapabiliriz. Yine buradan eklediğimiz medyaya link vererek herhangi bir yazı üzerinden bu medyalara ulaşabiliriz (şekil 13).

Medya kütüphanesi Yeni ekle

2,3 MB kullanılan, 3,0 GB (99.9%) yükleme alanı kaldı. You can upload mp3, m4a, wav, ogg audio files and increase your available space with a [Space Upgrade](#). You can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

Tümü (4) | Görsel (1) | Unattached (3)

Toplu işlemler İşle Tüm tarihleri göster Filtre

	Dosya	Yazar	Eklenen	Tarih
☐	5,6. ders DOC	Tahir Tavukcu	(Eksiz) Ekle	05.06.2010
☐	Ders5 DOC	Tahir Tavukcu	(Eksiz) Ekle	02.05.2010
☐	ders2,3,4 DOC	Tahir Tavukcu	MATH152-EXCEL, 08.04.2010	08.04.2010

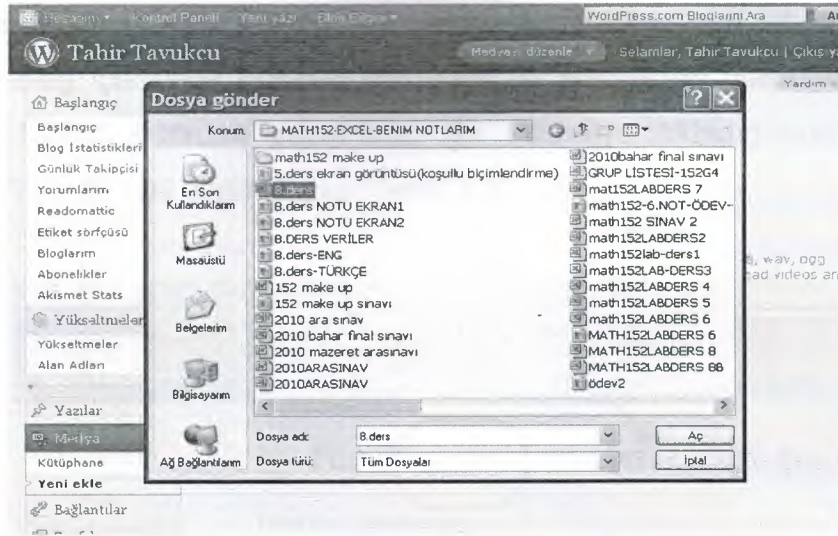
Şekil 13. Medya Ekranı

3.4.3.1. Ders İçeriğinin Eklenmesi

Medya sekmesi üzerinden ders içeriğini değişik formatlarda ekleyebiliriz. Burada en fazla kullanılan format olan doc uzantılı Word dosyalarıdır. Medya Ekle sekmesini seçtiğimizde aşağıdaki gibi bir ekran görüntüsü karşımıza çıkmaktadır (şekil 14). Burada gözet butonuna tıkladığımız zaman şekil 15' deki ekran görüntüsü gibi bir ekran karşımıza çıkmaktadır. Burada bilgisayarın içindeki dosya ve klasörleri gösteren bir ekran karşımıza çıkmaktadır. İstediğimiz dosyayı seçerek "Aç" düğmesine tıkladığımızda bir süre sonra seçilen dosyayı Blog içerisine entegre etmiş olacağız. Gözet kısmının hemen altına bakacak olursak "Flash Yükleyicisi" diye farklı bir yükleme aracı da bulunmaktadır. İşlevsel olarak aynı fakat biraz daha gelişmiş bir dosya yükleme şeklidir.

Şekil 14. Medya Ekleme Ekranı 1

Şekil 15. Medya Ekleme Ekranı 2

3.4.4. Bağlantılar

Bu sekmede kendi Blogumuz içerisine, başka bir Web sayfasının linkini (köprü) vermek istiyorsak buradan ekleyeceğiz. Şekil 16' te belirtilen kısımda bulunan "Add New" seçeneğini kullanarak yeni bağlantılar ekleyebiliriz. Ekledikten sonra istersek yine buradan değişiklik yapabilir veya silebiliriz. Yukarıdaki ekranda da görüldüğü gibi Blog açıldığı zaman otomatik olarak "WordPress.org" adresini otomatik olarak bağlantılar kısmına ekliyor.

Şekil 16. Bağlantılar Ekranı

3.4.5. Sayfalar

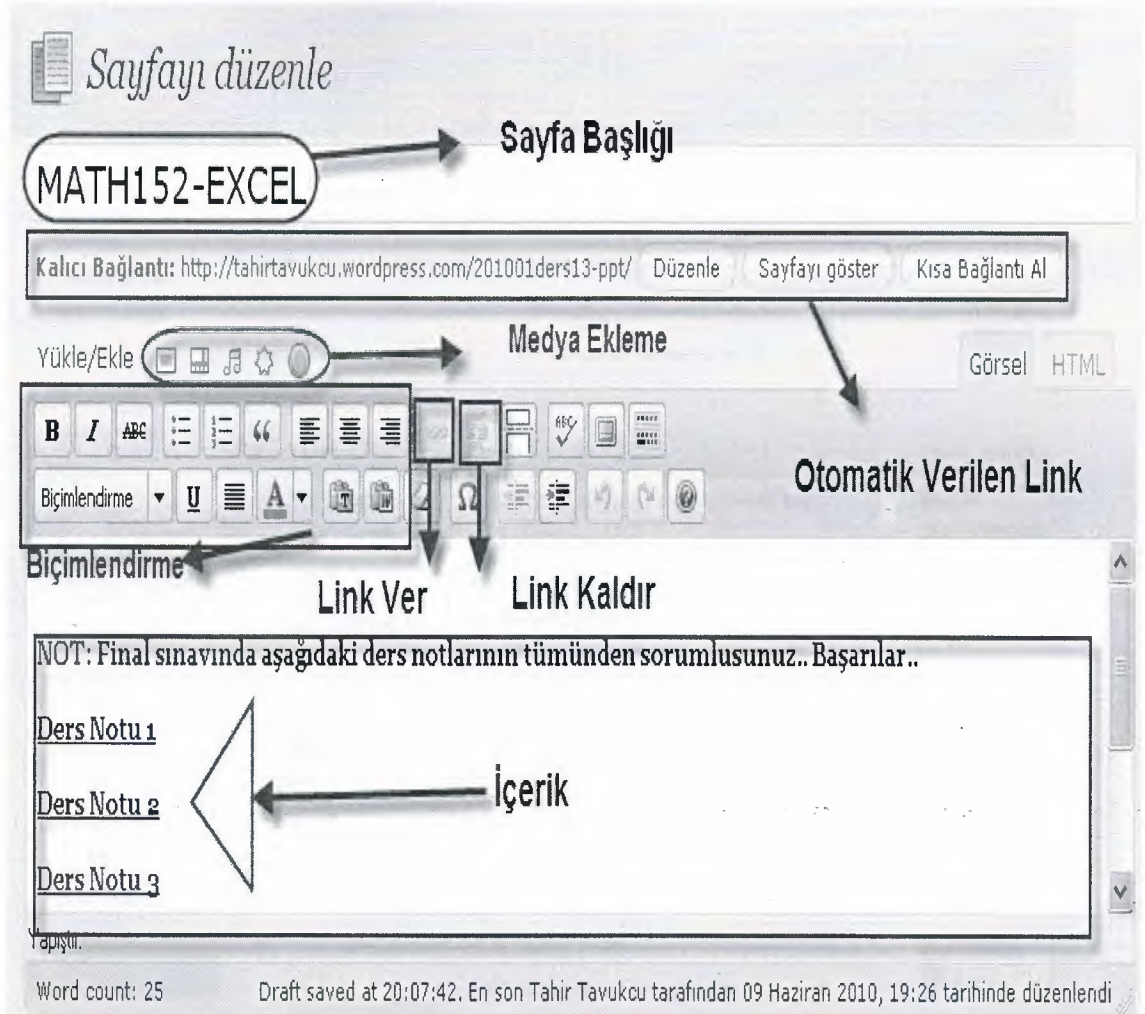
Blog içerisinde bulunan sayfalara bu sekmeden ulaşabilir, istediğimiz değişiklikleri buradan yapabiliriz. Bu sekmeye tıkladığımızda karşımıza aşağıdaki gibi bir görüntü çıkar (şekil 17).

Şekil 17. Sayfalar Ekranı

Bu bölümde iki kısımda inceleyebiliriz. Üst kısımda yeni sayfa ekleme butonuna tıklayarak istediğimiz kadar sayfa oluşturabiliriz. Burada diğer Web tasarım programları gibi her oluşturulan sayfaya link verme gibi bir durum yok. Sadece ekle diyoruz sayfaya ismini veriyoruz ve sayfamız kendi otomatik olarak linkini alıyor ve Blog içerisine ekleniyor. Diğer kısım altta bulunan Blog içerisindeki sayfaların görüldüğü alandır. Burada istediğimiz sayfanın üzerine giderek (üzerine gidildiği anda şekil 17’ de görüldüğü gibi Düzenle, Çabuk Düzenle, Çöp ve Görüntüle düğmeleri görülmektedir. Buradan hangisine tıklarsak o işlevi yapmamız için başka bir sayfaya

bağlanırız) istediğimiz değişikliği yapabiliriz. Sayfa ismi üzerine tıkladığımız zaman da o sayfa içerisine girilmektedir. Şekil 18’ deki ekran görüntüsünde “MATH152-EXCEL” sayfası tıklanmıştır.

Şekil 18. Sayfalar Ekranı

3.4.6. Yorumlar

Blog içerisine yapılan yorumlara buradan ulaşabiliriz (şekil 19). Bu bölümünde iki bölüme ayırabiliriz. Üst kısımda genel olarak bütün yorumlarla ilgili bilgilere ulaşılabilir. Kontrol bekleyen, onaylandı, istenmeyen ve çöp linkleri bulunmaktadır. WordPress’ in güzel yanlarından biri de herkes yorum yapabilir fakat yönetici tarafından onaylanmayan hiçbir yorum yayınlanamaz. Herhangi biri yorum yaptığında bunu e-mail olarak yöneticiye otomatik olarak gönderiyor. Yönetici yorumun içeriğine bakıp sakıncalı bir durum görmediği takdirde yayınlatabiliyor. Diğer bölümde ise yine bulunan sayfanın içeriğine

ulaşılabilir. Yorum üzerine gelindiğinde sayfa düzenlemede olduğu gibi seçenekler çıkmaktadır. Burada daha önce onay verilen bir yorum istendiği takdirde kaldırılabilir (şekil 19).

The screenshot shows the WordPress 'Yorumlar' (Comments) management interface. The top navigation bar includes links for 'Hesabım', 'Kontrol Paneli', 'Yeni yazı', 'Blog Bilgisi', and a search bar for 'WordPress.com Bloglarını Ara'. The main header displays the site name 'Tahir Tavukcu' and a 'Yeni yazı' button. The left sidebar contains a menu with options like 'Başlangıç', 'Blog İstatistikleri', 'Günlük Takipçisi', 'Yorumlarım', 'Readomattic', 'Etiket sörfçüsü', 'Bloglarım', 'Abonelikler', 'Akismet Stats', 'Yükseltmeler', 'Yazılar', 'Medya', 'Bağlantılar', 'Sayfalar', 'Yorumlar' (highlighted), 'Puanlar', and 'Anketler'. The main content area is titled 'Yorumlar' and shows a list of comments. The first comment is from 'Tahir Tavukcu' (12.06.2010 at 06:41) replying to 'Serkan Bilgi'. The second comment is from 'Serkan Bilgi' (11.06.2010 at 22:40). The third comment is from 'ders notları' (09.06.2010 at 19:20). The 'Yorumlar' menu item is highlighted in the left sidebar.

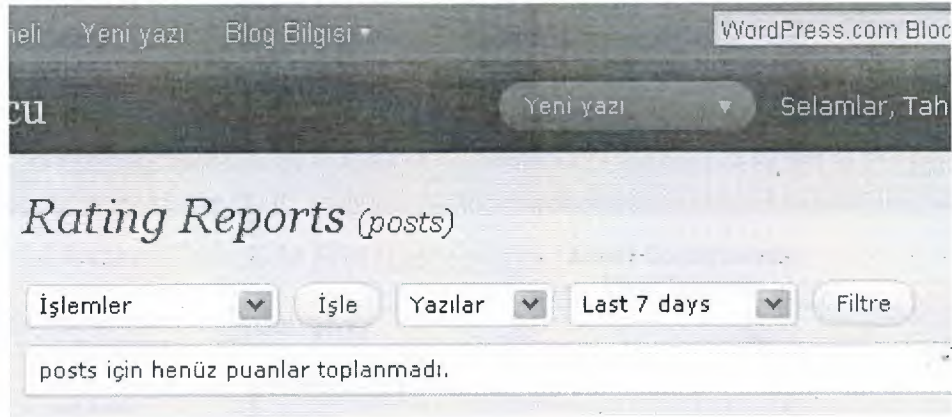
şekil 19. Yorumlar Ekranı

3.4.7. Puanlar

Puanlar sekmesinde Blog kullanıcıları üç alanda kendilerine göre puanlar verebilirler. Bu üç alan; yazılar, sayfalar ve yorumlardır. Yönetici tarafından gerekli düzenlemeler yapılırsa kullanıcılar bu üç alanda puanlama yapabilirler. Puanlar sekmesinde de iki seçenek vardır. Bunlardan birisi yukarıda açıklanan ayarlar bölümüdür (şekil 20). Diğeride rapor kısmıdır (şekil 21). Bu bölümde ise yapılan puanlamalara yönelik raporlar bulunmaktadır.

Şekil 20. Puanlar Ekranı

Şekil 21. Rapor Ekranı

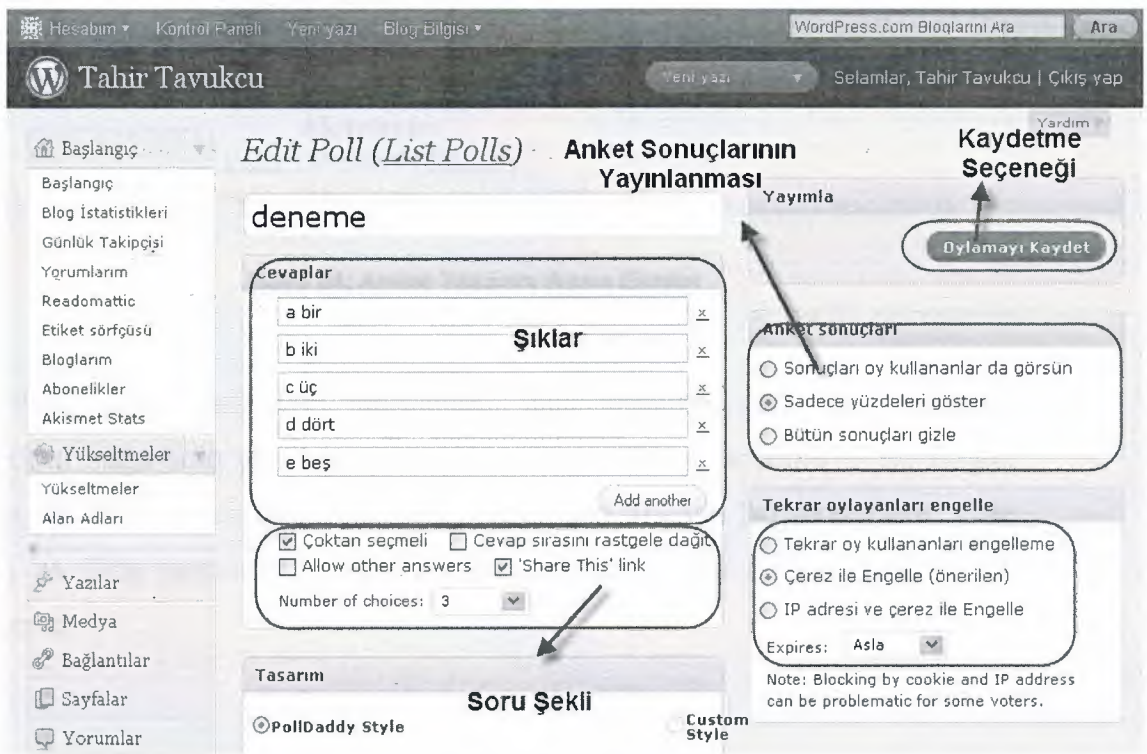
3.4.8. Anketler

WordPress' in bir başka güzel özelliği de anket özelliğidir. WordPress içerisinde sayfa içerisine entegre edilebilen anket özelliği bulunmaktadır. Sol taraftaki menüden Anketler düğmesine tıklandığı zaman karşımıza aşağıdaki gibi ekran görüntüsü çıkmaktadır (şekil 22).

Şekil 22. Anket Ekranı

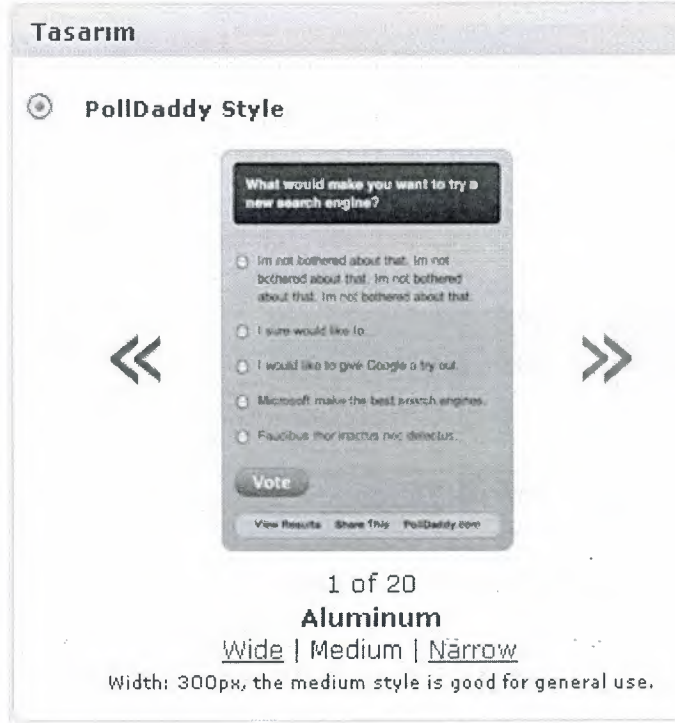
Yeni ekle kısmından yeni anket eklenebilir. Ekledikten sonra aşağıdaki gibi bir ekran görüntüsü karşımıza çıkar (şekil 23).

Şekil 23. Anket Ayarları Ekranı

Yukarıdaki ekran görüntüsüne bakarsak karışık ve zor gibi görünen anket hazırlamanın WordPress' te ne kadar kolay olduğunu görebiliriz.

Burada biz sadece seçenekleri seçiyoruz ve anketi hazırlıyoruz. Anket soruları, soru tarzı, anket sonuçlarının yayınlanması ve tekrar oy kullanmayı engelleme gibi seçenekler bulunmaktadır. Gerekli ayarlamaları yaptıktan sonra "Oylamayı Kaydet" düğmesine tıklanarak anket kaydedilir. Burada bir başka güzel özellikte birden fazla tasarım şeklinden birini seçebilmemize izin verilmesidir (şekil 24).

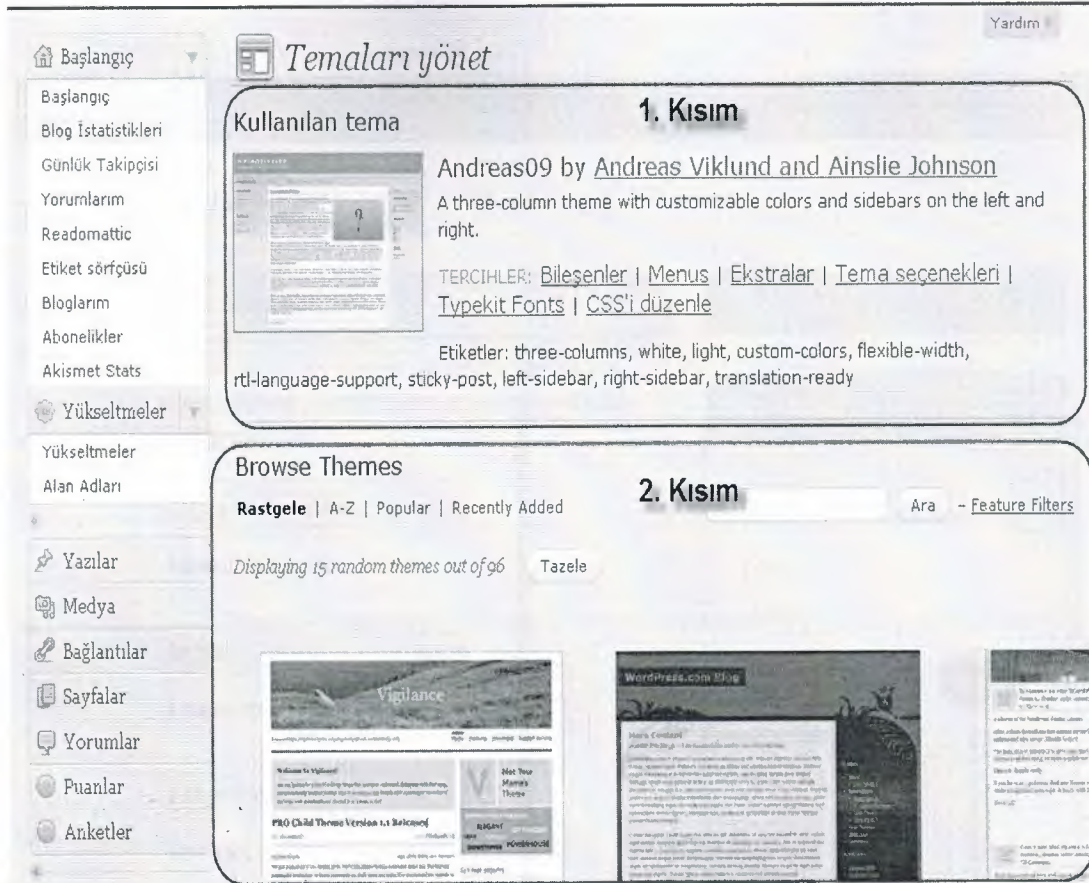

Şekil 24. Anket Tasarım Ayarı Ekranı

Yukarıdaki görüntüde görüldüğü gibi toplamda 20 tane tasarım mevcuttur sağa-sola yön tuşlarıyla giderek istediğimizi seçebiliriz. Bir başka ayarlama yapmamıza olanak tanıyan nokta ise anketin büyüklüğüdür. Dar, Geniş ve Orta şeklinde üç seçenek sunulmaktadır. Bu üç seçenektan biri seçilebilir.

3.4.9. Görünüm

Görünüm ayar penceresine tıkladığımız zaman karşımıza şekil 25' deki gibi bir ekran görüntüsü çıkmaktadır.

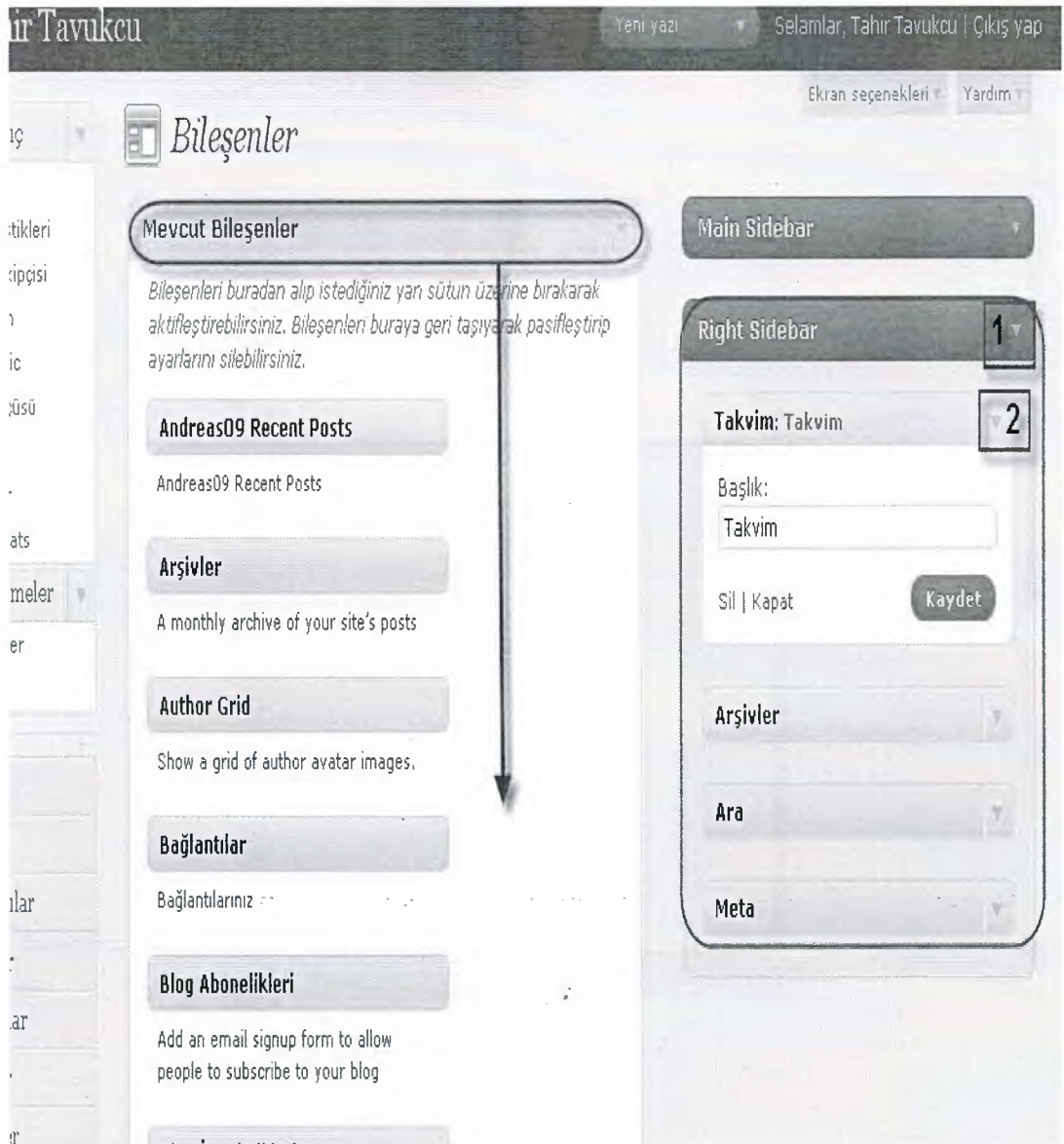

Şekil 25. Görünüm Ayar Ekranı

Yukarıdaki şekle bakacak olursak burada da iki bölümden bahsedebiliriz. Birinci bölümde Geçerli olan temayı ve bu temayla ilgili yapabileceğimiz ayarlamaları görmekteyiz. Bu ayarlar; Bileşenler, Ekstralar ve Tema Seçenekleri düzenle gibi seçenekleridir.

3.4.9.1 Bileşenler

Bileşenler seçeneğini tıkladığımızda karşımıza şekil 26' teki ekran görüntüsü gelmektedir. Burada Blog içerisinde etkin olarak kullanılan "Mevcut Bileşenler" görünmektedir. sağ tarafta "Main Sidebar" kısmında "Ana Kenar Çubuğu" nda bulunan bileşenleri, "Right Sidebar" kısmında ise Sağ Kenar Çubuğu" nda bulunan bileşenleri görüyoruz. Burada istediğimiz bileşenin üzerine sağtuşla tıklayıp sürükleyerek istediğimiz çubuk üzerine gittiğimizde ekleyebilir veya ekli olan bileşeni aynı yöntemle kaldırabiliriz .

Şekil 26. Bileşenler Ayar Ekranı 1

Şekil 26' teki ekran görüntüsüne bakacak olursak, "1" olarak belirtilen alanda Sağ Kenar Çubuğu içerisindeki bileşenleri görmek için aşağı doğru ok işaretine tıklamamız gerekmektedir. "2" olarak belirtilen alan ise eklenen bileşenlerin özelliklerini görebilmek için tıklamak gerekir. Sayfanın aşağısına doğru indiğimizde daha bir çok bileşeni görmekteyiz (şekil 27). Burada daha önce bahsettiğimiz gibi istediğimiz bileşeni sürükleme yöntemiyle ekleyebilir veya kaldırabiliriz.

Şekil 27. Bileşenler Ayar Ekranı 2

3.4.9.2. Ekstralar

Bu bölümde Blogun, Blog veya mobil ortamında yayınlatabilme seçenekleri mevcuttur. Burada istediğimiz seçeneğin karşısındaki kutuyu işaretleyerek etkin hale getirebiliriz.

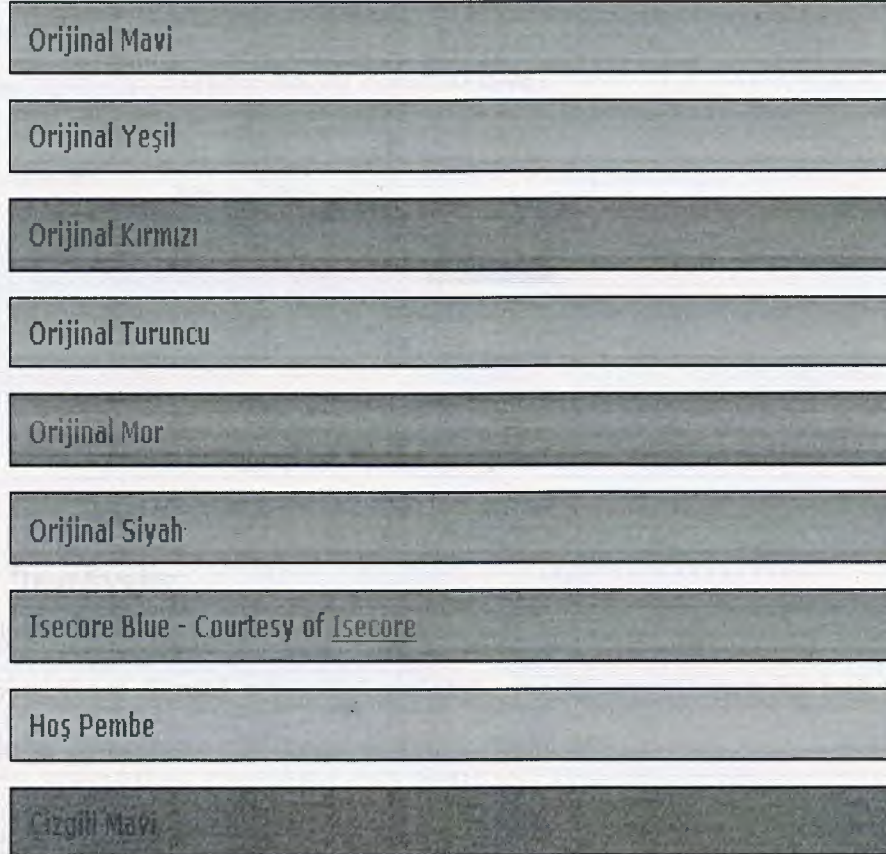
3.4.9.3. Tema Seçenekleri

Kullanımda olan temayla ilgili renk ayarlarını buradan yapabiliriz (şekil 28). Şekilde görünen renklerden herhangi birini seçebiliriz. Seçip uygula dediğimizde Blogun kullanımda olan temasında renklerin değiştiğini görebiliriz.

WP-Andreas09

WP-Andreas09 tasarımını yapan: [Andreas Viklund](#) ve WordPress'e dahil eden: [Ainslie Johnson](#).

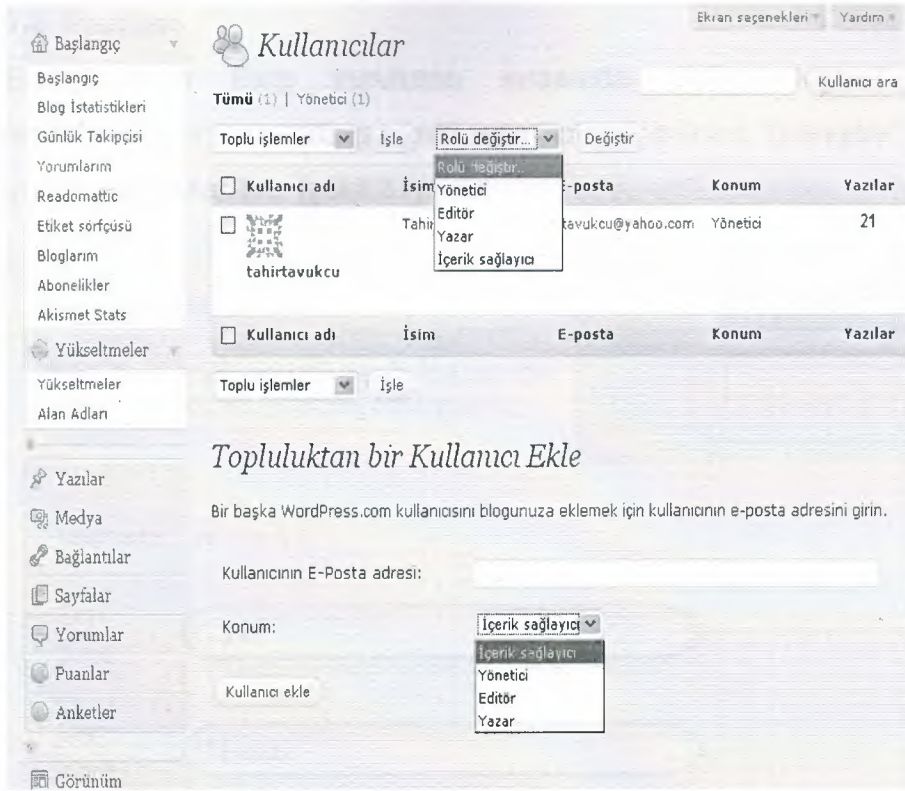
Mevcut Resim Renkleri:

Şekil 28. Tema Seçenekleri Ekranı

3.4.10. Kullanıcılar

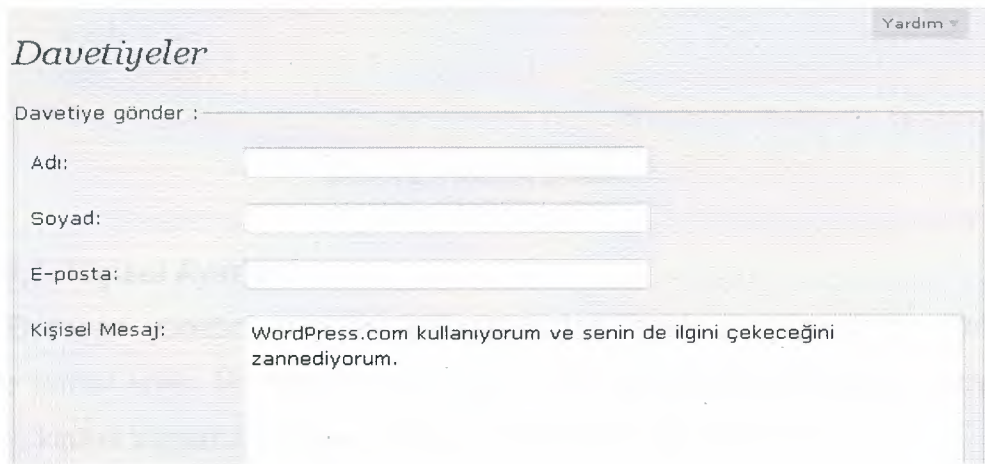
Blog içerisinde yönetici olarak atanan kişi (kurucusu otomatik olarak atanır), diğer üyelerle ilgili ayarlamalar ve değişiklikler yapabilir. Yönetici istediği üyenin rolünü değiştirebilir. Site yöneticisi kullanıcıyı yönetici, editör, yazar veya içerik sağlayıcı olarak atayabilir (şekil 29). Aynı zamanda e-mail adreslerini kullanarak bu bölümden kişileri Bloga üye yapılabilir. Üye yapılırken de istenilen şekilde Blog yöneticisi, editörü, yazar veya içerik sağlayıcı olarak atanabilir (şekil 29).

Şekil 29. Kullanıcı Ayar Ekranı

3.4.10.1 Davetiyeler

Kullanıcılar bölümünün alt başlığından biri olan davetiyeler kısmında İsim, Soyisim ve e-mail adresleri girilerek, mesaj içeriği yazıyla belirtilerek kişiler Bloga üye olmak için davet edilebilir (şekil 30).

Şekil 30. Davetiyeler Ekranı

3.4.10.2. Profilim

Bu kısımda Blog kurulumu sırasında girilen kişisel bilgiler düzenlenebilir. Aynı zamanda görüntü resmi olarak bilinen “Gravatar” resmini de buradan değiştirebiliriz (şekil 31).

Basic Details

These basic details just help people find out who (and where) you are. You cannot change your username.

Username tahirtavukcu

First name

Last name

Full name

Display name publicly as

Location

About you

Şekil 31. Profilim Ekranı

3.4.10.3. Kişisel Ayarlar

Buradan yöneticinin diğer kullanıcılardan farklı olabilmesi için farklı renkle temsil edilir. Buradan bu renk ayarlarını, dil tercihleri, klavye kısayol tuşları, kişisel bilgileri değiştirebilme gibi özellikler bulunmaktadır.

3.4.11. Araçlar

Blogla ilgili çeşitli ayarlamaları buradan yapabiliriz. Örneğin Blog içerisinde mesaj gönderirken istersek Blog üzerinden, istersek e-mail olarak mesaj gönderebiliriz. Bu tip ayarları Araçlar kısmından yapabiliriz.

Ayrıca içe aktar, dışa aktar ve site sil alt başlıkları da bulunmaktadır.

İçe Aktar; Burada farklı Bloglarda bulunan içeriği kendi Blogunda yayınlamak istenirse kullanılabilir.

Dışa Aktar; Kendi Blogu içerisinde bulunan içeriği farklı Bloglara entegre etmek için kullanılabilir.

Siteyi Sil; Açtığımız Blogu alan adı dahil herşeyi ile silmek için kullanılabilir.

3.4.12. Ayarlar

Buradan Blogun genel ayarlarına ulaşabiliriz. Genel, Yazma, Okuma, Tartışma, Medya, Gizlilik ve Alan Adı gibi alt başlıklarından oluşmaktadır (şekil 32).

Şekil 32. Ayarlar Ekranı

3.4.12.1. Genel Ayarlar

Genel ayarlar penceresinden Blogla ilgili genel ayarlara ulaşabiliriz. Site başlığı, slogan, e-posta adresi, zaman dilimi, tarih biçimi, Blog resmi, zaman formatı, haftanın başladığı gün ve dil ayarları buradan yapılabilir (şekil 33).

Genel Ayarlar

Site Title: Tahir Tavukcu

Blog Picture / Icon:

Slogan: Web Tabanlı Eğitim
In a few words, explain what this site is about.

E-posta adresi: ttavukcu@yahoo.com
This address is used for admin purposes. If you change this we will send you an e-mail to confirm it. The new address will become active until confirmed.

Zaman dilimi: UTC+0
14.06.2010 14:23:27
Sizinle aynı zaman diliminde olan bir site bulunabilir.

Tarih biçimi: ☒ 14 Haziran 2010
☐ 2010/06/14
☐ 06/14/2010
☐ 14/06/2010
☐ Özel: d F Y 14 Haziran 2010

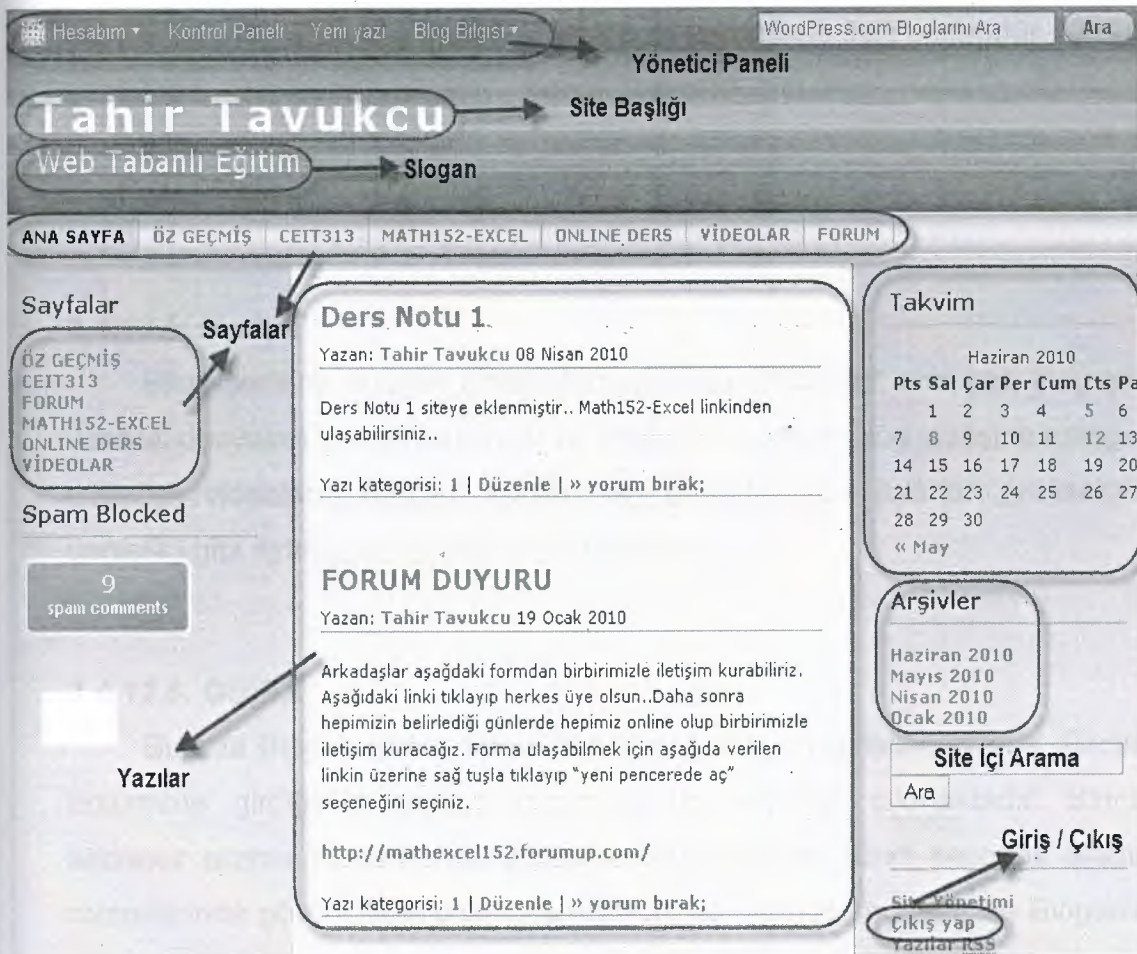
Tarih biçimlendirme üzerine belge. Örnek çıktığı güncellemek için "Değişiklikleri Kaydet"e tıklayın.

Zaman formatı: ☐ 14:23
☐ 2:23 PM

Yükleme:

Şekil 33. Genel Ayarlar Ekranı

Site başlığı; Kısmında sitenin ana başlığının ne olduğundan,
 Slogan; Alt başlıktan,
 Zaman dilimi; Zaman ayarlamasından,
 Tarih biçimi, Tarih yazımının nasıl olacağından,
 Zaman formatı; Saatin nasıl gösterileceğinden,
 Haftanın başladığı gün; Hafta başı ayarından,
 Dil; Dil ayarlarından,
 Blog resmi; Blog resminin ne olacağından,
 bahsetmektedir (şekil 33).

Şekil 34. Blog Ana Ekran Görüntüsü

3.4.12.2. Yazma

Blog içerisine yazılacak olan yazılarla ilgili biçimlendirmeler buradan yapılabilir. Yazı içerisinde kullanılabilecek olan sembollerle ilgili ayarlamalarda buradan yapılabilir.

3.4.12.3. Okuma

Ön sayfada (giriş sayfası) görüntüleneceklerle ilgili ayarlar yapılabilir. Ayrıca her yazının tam metin mi, özet olarak mı gösterileceği ile ilgili ayarlar da buradan yapılabilir.

3.4.12.4. Tartışma

Blogla veya Blog içerisindeki herhangi yorumlarla ilgili bölümdür. Yorum yapılırken verilecek bilgiler, hangi tarihten itibaren olan yorumların görüntüleneceği, her sayfada ne kadar yorumun görüntülenebileceğiyle ilgili ayarlar bu bölümden yapılabilir.

3.4.12.5. Medya

Blog içerisine entegre edilecek medyaların (doc, pdf, xml, ppt, jpeg gibi uzantılı dosyalar) genişlik-uzunluk ve başka bir siteden Blog içerisine entegre edilecek videoların (embed kodları ile) görüntülenme ayarları (yükseklik-genişlik) gibi ayarların yapılabileceği bölümdür.

3.4.12.6. Gizlilik

Burada Blogun gizlilik bilgilerinin ayarlamaları yapılabilmektedir. Gizlilik bölümüne girdiğimiz zaman karşımıza üç seçenek çıkmaktadır. Birinci seçenek arama motorlarında görünmesini istiyorum, ikinci seçenek arama motorlarında görüntülenmesini istemiyorum ve üçüncü seçenek ise Blogumu sadece kendi kullanıcılarım görebilsin. Burada istenilen seçenerek seçilip onaylandıktan sonra seçilen seçenek geçerli olacaktır.

3.4.12.7. Alan Adları

Oluşturulan Blog, istenilen herhangi bir alan adına entegre edilebilir.

3.4.13. Takvim

Blog içerisinde takvim bileşeni etkin bir şekilde kullanılabilir. Bu bileşenin kullanım amacı hem tarih bildirimi hemde Blog içerisinde hangi tarihte değişiklik yapıldıysa o tarihi belirgin hale getirerek kolaylık sağlamaktır. Bu sayede en son hangi gün değişiklik yapıldığı kolayca anlaşılabilir.

3.4.14. Arşiv

Daha önce yapılan hertürlü değişikliğe buradan ulaşılabilir. Arşiv bölümü aylık olarak ayrılmıştır. Üzerine tıklayarak istenilen aylık bölüme girilebilir.

3.5. WordPress Dışında Kullanılan Araçlar

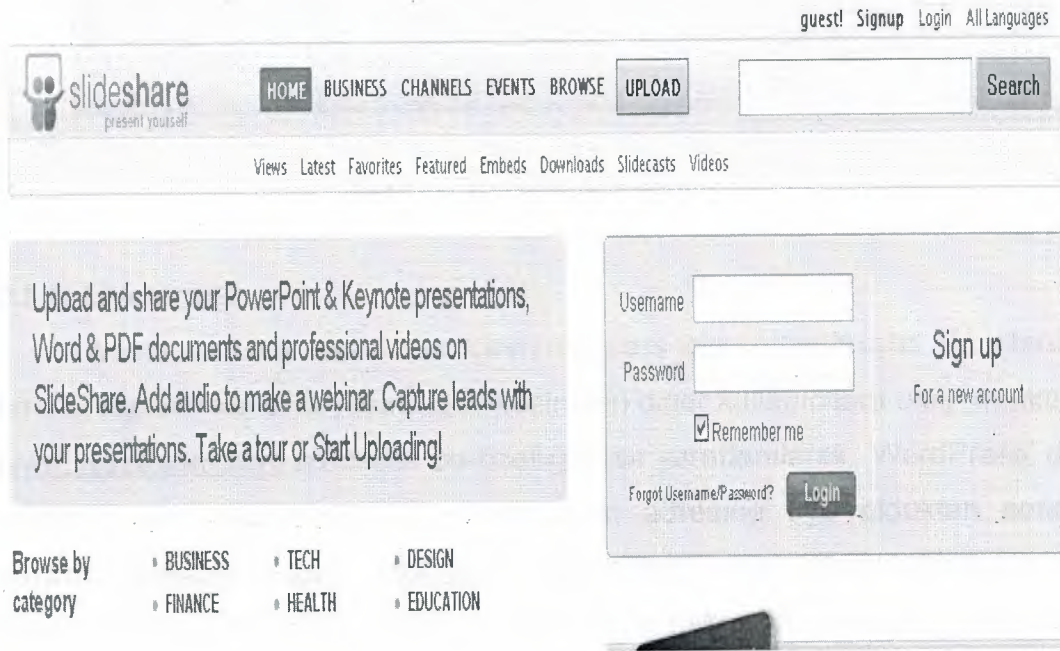
WordPress kullanarak eğitim ortamı hazırlamak için, WordPress yanında farklı araçlarda kullanılmıştır. Aşağıda WordPress' e entegre edilen diğer araçları geniş bir şekilde inceleyeceğiz.

- Slideshare.net
- Youtube.com
- Livestream.com
- Livestream Procaster
- ForumUp

3.5.1. Slideshare

Derslerde etkileşimin sağlanması ve artırılması amacıyla hazırlanan PowerPoint sunularını WordPress' de video gibi paylaşmak için <http://www.slideshare.net> sitesinin sunduğu araç kullanılmıştır (şekil 35). Slideshare sitesinin özelliği üyelik işlemini tamamladıktan sonra Microsoft

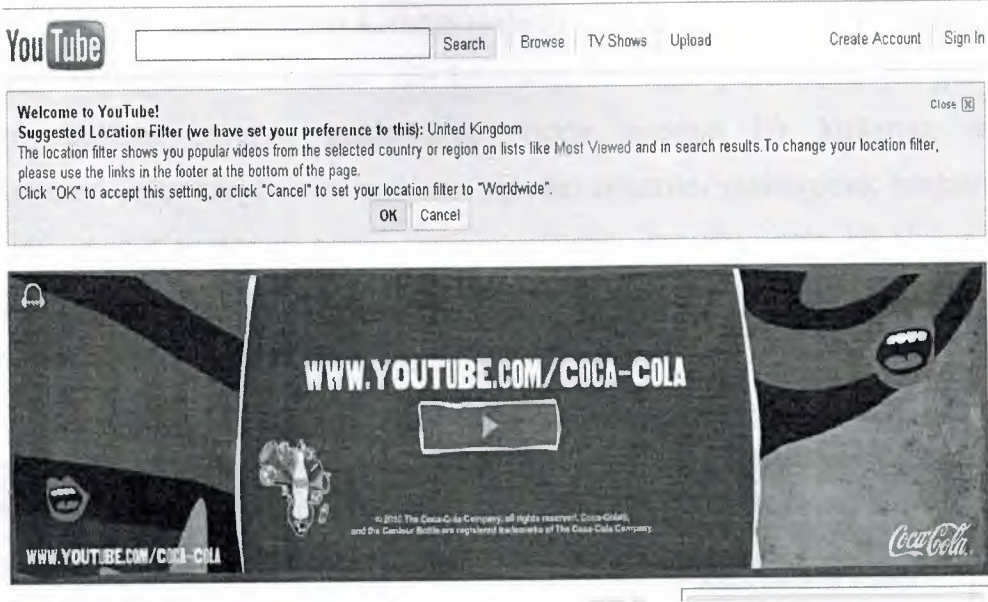
PowerPoint programıyla hazırlanan sunuyu birkaç dakika içerisinde çevrimiçi slayt formatına çevirebilmesidir. Sunum içerisindeki slaytlara ses dosyası da eklenerek daha zengin hale getirilebilir. Slideshare.net sitesi sayesinde öğrenciler sunumları bilgisayarlarına indirmeden çevrimiçi olarak görüntüleyebilmektedir. WordPress' in sunduğu avantaj sayesinde Slideshare' e yüklenen sunumlar embed kodu kullanılarak kolayca Bloga entegre edilebilir.

Şekil 35. Slideshare Ana Ekranı

3.5.1. Youtube

Dersleri videolarla daha eğlenceli ve ilgi çekici hale getirebilmek için <http://www.youtube.com> sitesinde yer alan eğitim içerikli videoyu WordPress' in içerisine entegre ederek paylaştım. Youtube sitesine üyelik işlemlerini tamamladıktan sonra yine embed kodlarını kullanarak kolayca WordPress' de paylaşılmıştır (şekil 36).

Şekil 36. Youtube Ana Ekranı

3.5.3. Livestream

Livestream.com adresinden çevrimiçi ders için kullanılmıştır. Bu sitenin amacı, kişilerin kendi hayatlarından kesintileri diğer kullanıcılara ulaştırmaktır. www.livestream.com adresinin bu özelliğinden yararlanılarak WordPress' de çevrimiçi ders yapılmıştır. Livestream.com adresine üye olduktan sonra kullanıcı kendi isteğine göre Web üzerinden kanal oluşturabilmektedir. Çevrimiçi ders ortamı için Web kamerası ve mikrofon yeterlidir. Gerektiği durumlarda sadece mikrofon kullanımı da yeterli olmaktadır. Biz kendi kanalımızı oluşturduk ve adını "Excel152" olarak belirledik. Kanalın linki ise "<http://www.livestream.com/excel152>" dir. Burada çevrimiçi ders ortamı için kullanılabilecek birçok avantaj bulunmaktadır. Bu avantajlara değinecek olursak; çevrimiçi derse katılmak isteyen bireylerin herhangi bir üyelik işlemi yapmasına gerek yoktur. Ziyaretçi gibi girip ders ortamına ulaşabilirler. Ders ortamının avantajlarından en önemlisi ise öğrencilerin isteğe göre sadece öğretmeni, öğretmenle aynı anda öğretmenin masaüstünü veya sadece öğretmenin masaüstünü görebilirler. Bu seçenek hakkı öğretmende bulunmaktadır. Bu seçeneklerden de anlaşılacağı gibi sesli ve görüntülü çevrimiçi ders gerçekleştirilebilmektedir. Ders içeriğine göre hangisi uygunsa seçilebilir. Bir başka önemli özelliği ise çevrimiçi derse katılan öğrencilerin ekranlarının sağ tarafında Livestream Chat penceresinin olmasıdır. Burada

herkes birbiriyle anlık iletişim kurabilmektedir (öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci). Öğrencilerin bu işlem için herhangi bir kayıt yaptırmalarına gerek yoktur. Sohbet etmeye başlamadan önce sadece bir kullanıcı adı belirlemeleri yeterlidir. Bunun yanında öğretim ortamını etkileyecek herhangi bir konu veya davranışta bütün yetkiler yönetici konumundaki öğretmende olduğu için istediği anda ders ortamından istediği öğrencileri çıkartabilmektedir (şekil 37 ve 38).

Şekil 37. Livestream Ana Ekranı

Şekil 38. Livestream Ana Ekranı 2

3.5.4. Livestream Procaster

Livestream' in bir başka güzel özelliği ise Livestream Procaster programıdır. Bu program sayesinde çevrimiçi dersler saniye saniye kaydedilerek daha sonra istenildiği kadar tekrar edilebilmektedir. Böylece normal video çekimlerinden daha etkili bir şekilde, sınıf ortamındaymış gibi istenildiği kadar, tekrar edebilme imkanı sağlamaktadır.

Şekil 39. Livestream Procaster Program Görüntüsü

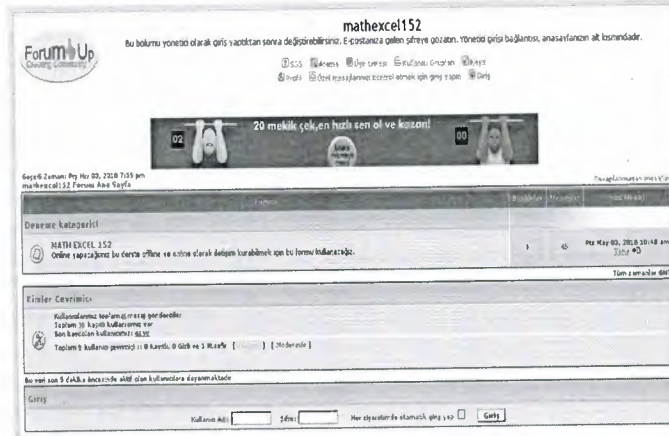
Yukarıdaki ekran görüntüsünde Livestream Procaster programını görüyoruz. Gerekli açıklamalar görüntü üzerinde yapılmıştır. Burada isteğe bağlı olarak istenirse sadece kamera veya ekran görüntüsü kullanılabilir. İsteğe göre ikisi aynı anda da kullanılabilir.

3.5.5. Forumup

Öğrencilerle daha etkileşimli bilgi alış-verişi yapabilmek için birden fazla iletişim aracı kullanılmıştır. Bunlardan bir tanesinde forumdur. Ücretsiz forum açma olanağı sağlayan www.forumup.com adresinden bir forum açılmıştır. Forumun linki <http://mathexcel152.forumup.com>' dir. Burada öğrencilerle ve öğrenciler arası çevrimdışı iletişimi sağlamak amaçlanmıştır. Dersle ilgili

duyurular, derslerle ilgili sorular forum üzerinden etkileşimli bir şekilde gerçekleştirilmiştir (şekil 40).

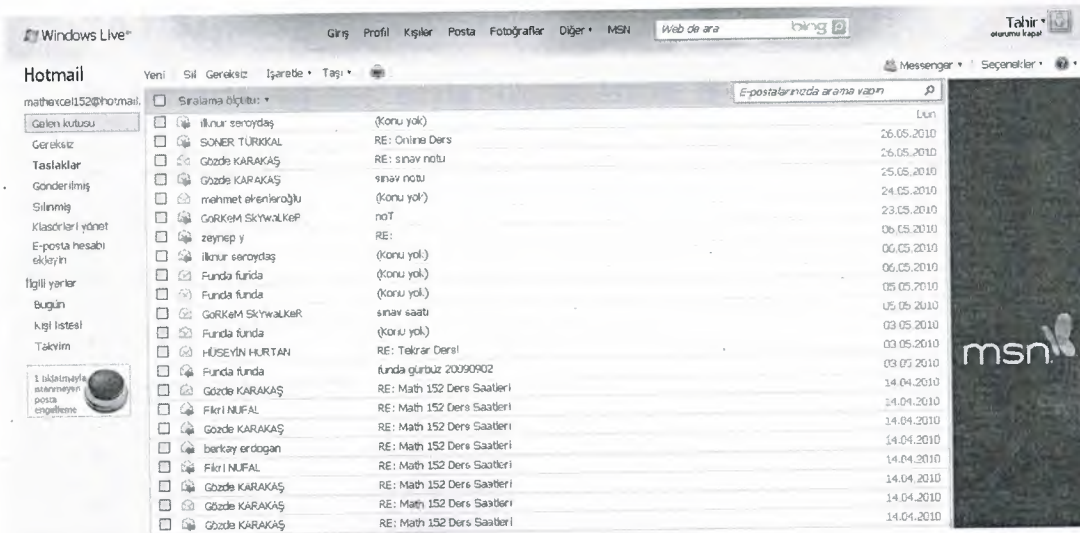
Burada öğrenciler kısa bir üyelik işleminden sonra foruma üye olup bilgi alış-verişinde bulunmaya başlamışlardır. Öğrencilerin yanı sıra ders öğretmenide devamlı takip ederek gereken yerlerde müdahale ve sorulan sorulara cevaplar vermiştir.

Şekil 40. mathexcel152.forumup.com Ekran Görüntüsü

3.5.6. Windows Live Messenger

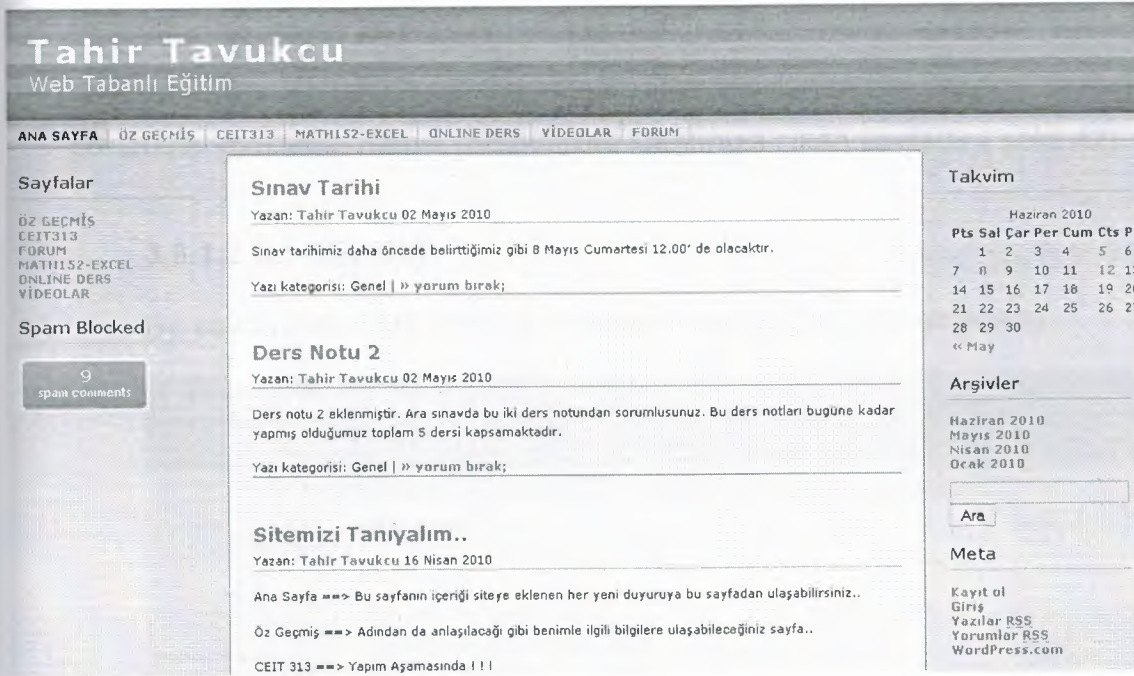
Live Messenger sayesinde öğrencilerle çevrimiçi iletişim kurulmuştur. Burada öğrencilerle bireysel olarak veya grup halinde konuşmalar yapılarak iletişim kurulmuştur. Ayrıca forum bölümünün yanında Windows Live Mail kullanılarak öğrencilerle çevrimdışı iletişim kurulmasına yardımcı olmuştur (şekil 41).

Şekil 41. Windows Live Mail Ekran Görüntüsü

3.6. WordPress' de Farklı Araçlar Kullanılarak Yaratılan Eğitim Ortamının Özellikleri

Sitenin adresi <http://tahirtavukcu.wordpress.com>' dur. Sitenin ana giriş sayfası şekil 42' de görülmektedir.

Şekil 42. <http://tahirtavukcu.wordpress.com> Ana Ekran Görüntüsü

Yukarıdaki ekran görüntüsü Blogumuzun ilk girişte karşımıza çıkan ekranıdır. Burada Blogun ana ekranını dört bölümde inceleyebiliriz. Üst kısım ve sol kısım sayfalar, orta kısım içerik ve sağ taraf ise takvim ve arşiv.

3.6.1. Sayfalar

Bu bölümde yedi adet sayfa bulunmaktadır. Bunlar;

- ANA SAYFA
- ÖZ GEÇMİŞ
- CEIT 313
- MATH152-EXCEL
- ONLINE DERS
- VİDEOLAR
- FORUM

Her sayfaya tıklandığı anda sayfanın ortasında o sayfayla ilgili içerik karşımıza çıkmaktadır.

3.6.1.1 ANA SAYFA

Ana sayfada site içerisine eklenen yazılar bulunmaktadır. Kısaca duyuru sayfası olarak da adlandırılabilir. Siteye eklenen her yazı bu sayfada görüntülenmektedir. Siteye girdiğimizde karşımıza çıkan sayfadır (şekil 42).

3.6.1.2 ÖZ GEÇMİŞ

Bu sayda içerisinde ders öğretmeniyle ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Tahir Tavukcu
Web Tabanlı Eğitim

ANA SAYFA **ÖZ GEÇMİŞ** CEIT313 MATH152-EXCEL ONLINE DERS VİDEOLAR FORUM

Sayfalar
ÖZ GEÇMİŞ
CEIT313
FORUM
MATH152-EXCEL
ONLINE DERS
VİDEOLAR

Spam Blocked
9
spam comments

ÖZ GEÇMİŞ
Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü Öğretim Görevlisi.
Oda No: Eğitim Sarayı 3. Kat No: 321.
İletişim: ttavukcu@yahoo.com, ttavukcu@neu.edu.tr
Tel: 0392-223-64-64 Dahili: 110

DERS PROGRAMI

Gün Saat	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
09:00	Ofis Saati		Ofis Saati			MATH 152
09:50	Ofis Saati	Tez Çalışması	Ofis Saati	Tez Çalışması	Tez Çalışması	MATH 152
10:40	Tez Çalışması	Ofis Saati	Tez Çalışması	Tez Çalışması	Ofis Saati	MATH 152
11:30	Tez Çalışması	Ofis Saati	Tez Çalışması	Ofis Saati	Ofis Saati	MATH 152
12:20			Tez Çalışması	Ofis Saati	Tez Çalışması	CEIT 313

Takvim
Haziran 2010
Pts Sal Çar Per Cum Cts Pa
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30
« 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 »

Arşivler
Haziran 2010
Mayıs 2010
Nisan 2010
Ocak 2010

Meta
Site Yönetimi
Çıkış yap
Yazılar RSS
Yorumlar RSS
WordPress.com

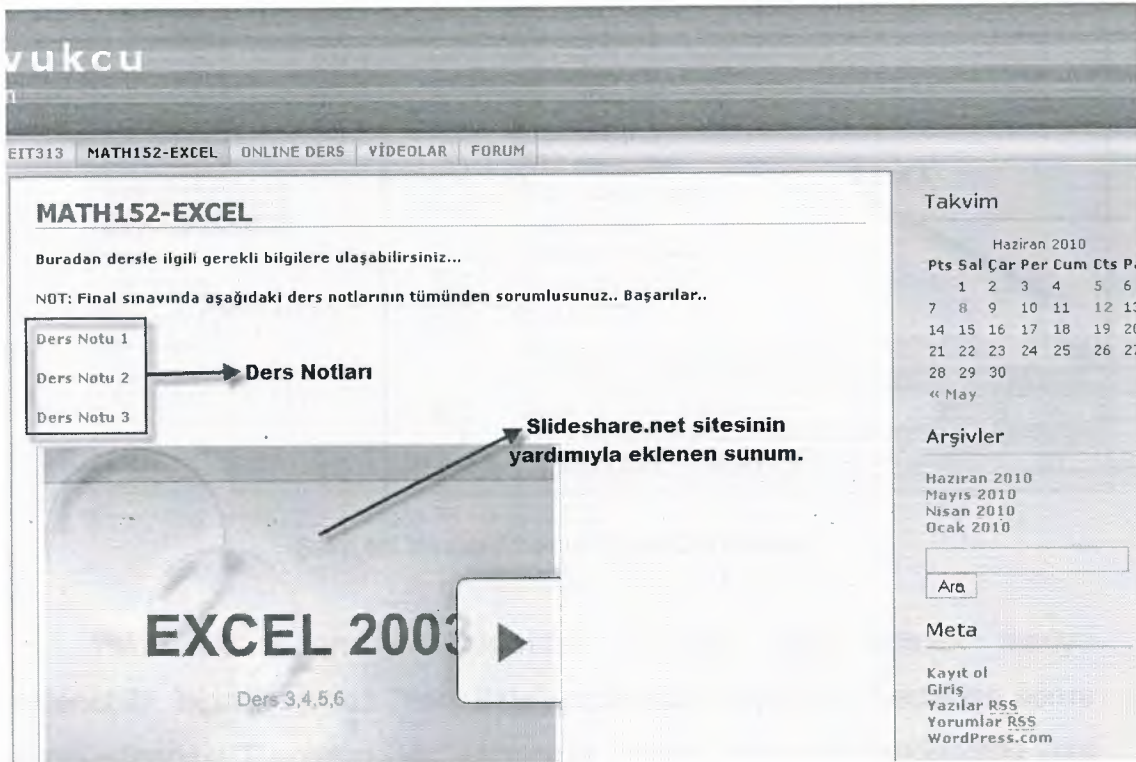
Şekil 43. Öz Geçmiş Sayfa Görüntüsü

3.6.1.3 CEIT 313

Bir başka sayfa olan CEIT 313 sayfası Bölümümüzde bulunan İşletim Sistemleri ve Uygulamaları dersinin kodudur. Bu dersi de verdiğim için site içerisine eklemek istedim. Fakat bu sayfa yapım aşamasında olduğu için herhangi bir bilgi içermemektedir.

3.6.1.4 MATH152-EXCEL

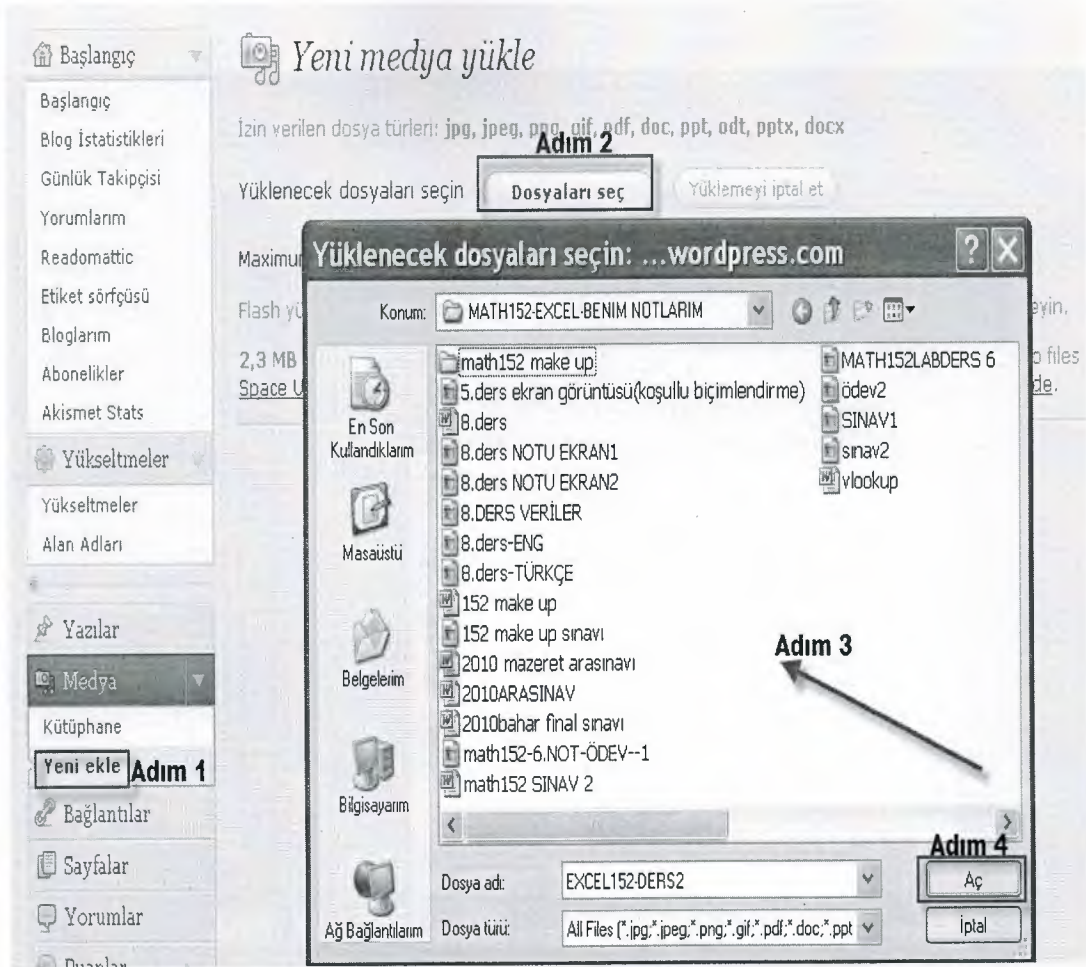
Matematik II dersinin uygulama bölümünü oluşturan Excel II dersi için geliştirilmiş sayfadır. Tez çalışması bu dersle ilgili olduğu için içerik bakımından en yoğun bölümdür. Bu sayfada ders konularıyla ilgili Word, PowerPoint ve Excel formatında dökümanlarla birlikte Slideshare.net sitesinin yardımıyla eklenen sunumlar bulunmaktadır. Öğrenciler istedikleri takdirde bu dosyaları bilgisayarlarına indirebilir, isterlerse Slideshare.net yardımıyla eklenen sunumu izleyebilirler (şekil 44).

Şekil 44. Math152-Excel Sayfa Görüntüsü

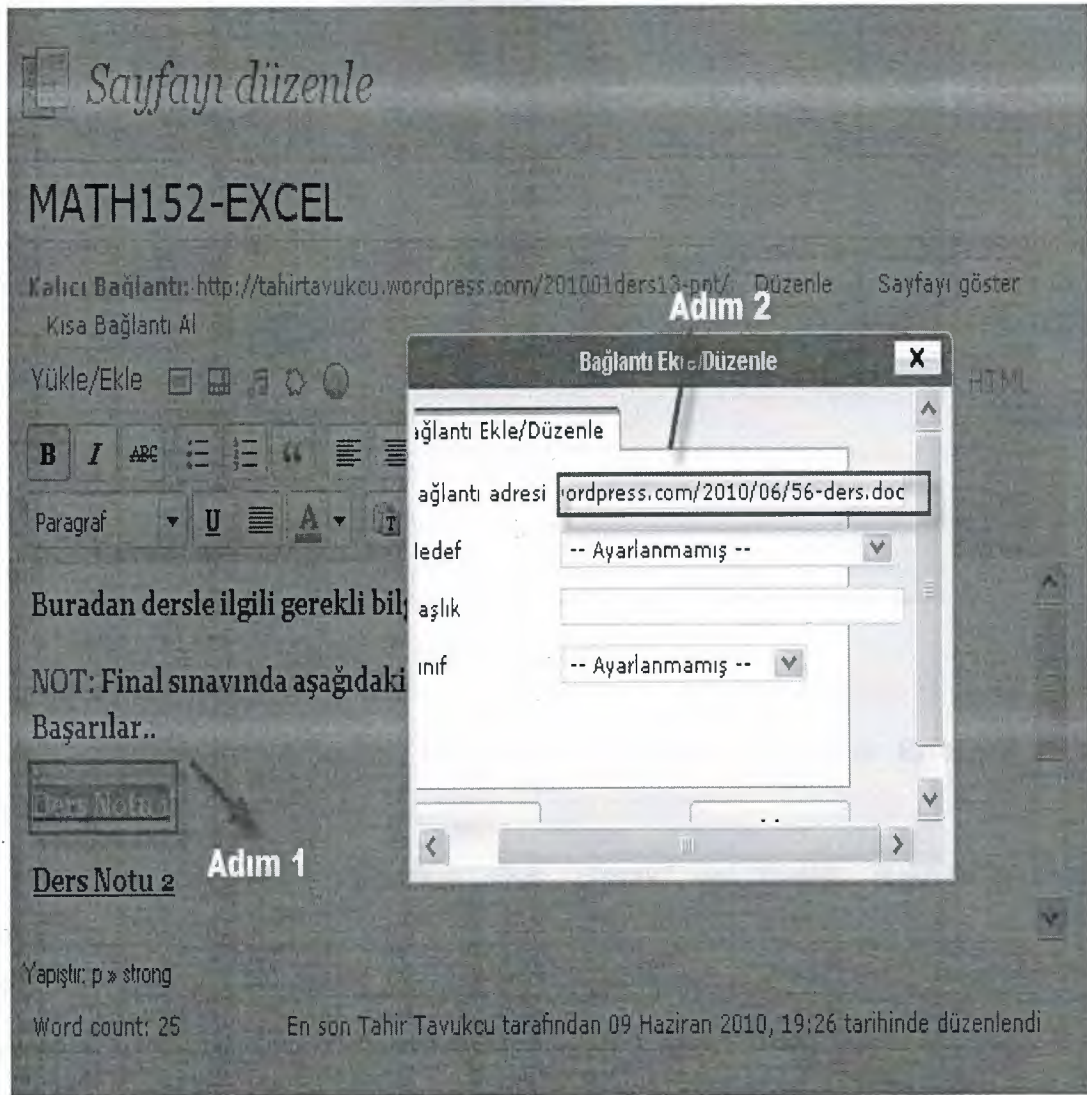
3.6.1.4.1. Ders Notlarının Eklenmesi

Blog içerisine daha önce bahsettiğimiz gibi "Medya" bölümünden ders notları eklenebilir. Yönetici girişi yaptıktan sonra Medya bölümünden Yeni Medya seçeneği seçilerek ders notları eklenebilir (şekil 45).

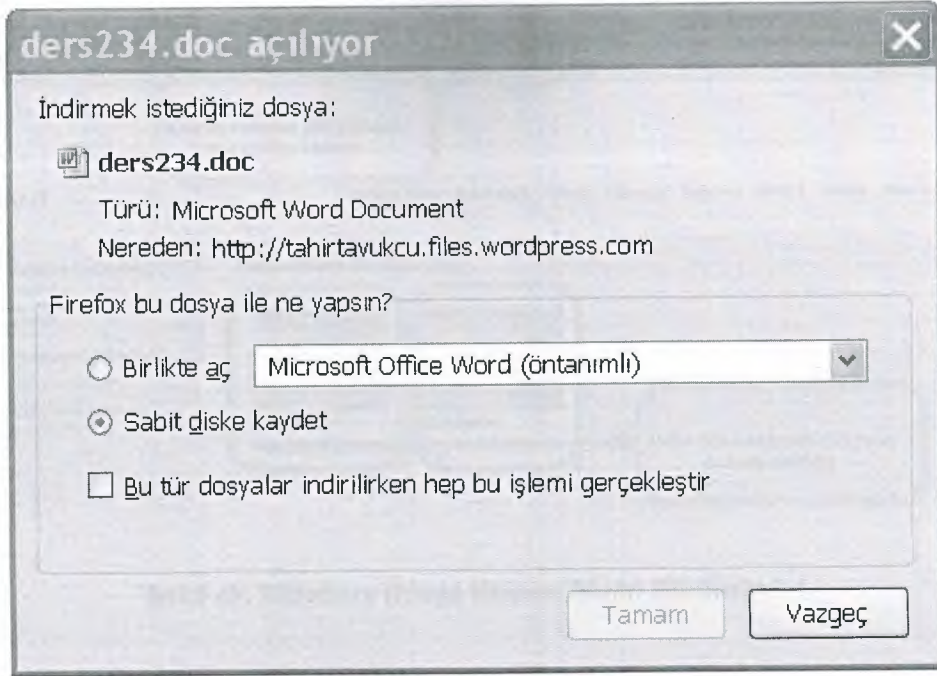
Şekil 45. Medya Ekleme Ekran Görüntüsü

Yukarıdaki ekran görüntüsündeki adımları takip ederek medya eklenebilir. Birinci adımda “Yeni Ekle” seçeneğini seçiyoruz. Seçtikten sonra ikinci adımdaki “Dosyaları Seç” karşımıza çıkıyor. Buraya tıkladığımızda yeni bir yükleme penceresi karşımıza gelmektedir. Üçüncü adımda yüklemek istediğimiz dosyayı seçip dördüncü adımdaki “Aç” komutunu tıklayarak yüklemeyi gerçekleştiriyoruz. Yükleme işlemini gerçekleştirdikten sonra otomatik olarak indirme linki verilecektir. Bu linki herhangi bir yazı üzerine link verip yapıştırdığımızda yazı üzerine tıkladığımız anda dosyayı indirme penceresi karşımıza çıkacaktır (şekil 46).

Şekil 46. Medya Ekleme Ekran Görüntüsü 2

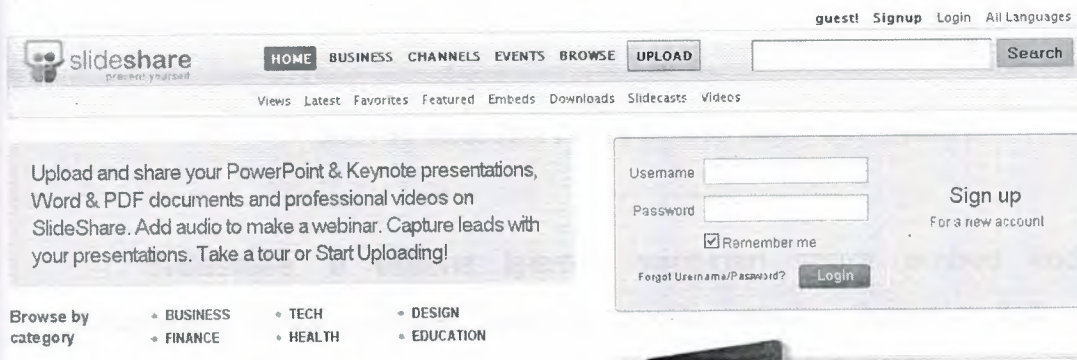
Yukarıdaki ekran görüntüsüne bakacak olursak, şekil 44' deki işlemi yaptıktan sonra karşımıza şekil 46' deki gibi ekran çıkacaktır. Burada Adım birde yapılması gereken işlem yazının sol tuşla seçilip biçimlendirme alanında bulunan "Bağlantı Ekle" düğmesine basmaktır. Bastığımız anda karşımıza adım 2' deki gibi küçük bir ekran karşımıza çıkar. Buraya daha önce bize verilen bağlantı adresini buraya kopyalayıp tamam dediğimiz anda seçtiğimiz yazı üzerine tıklandığı anda eklediğimiz dosya indirme yöneticisi çıkacaktır (şekil 47).

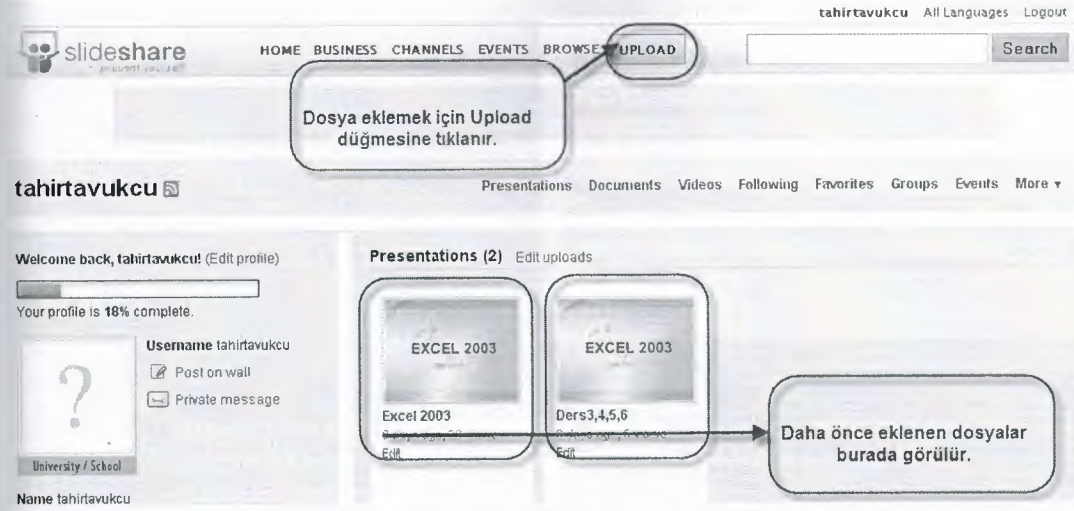
Şekil 47. İndirme Yöneticisi

3.6.1.4.2. Slideshare Aracılığı İle Blog İçerisine Sunuların Entegre Edilmesi

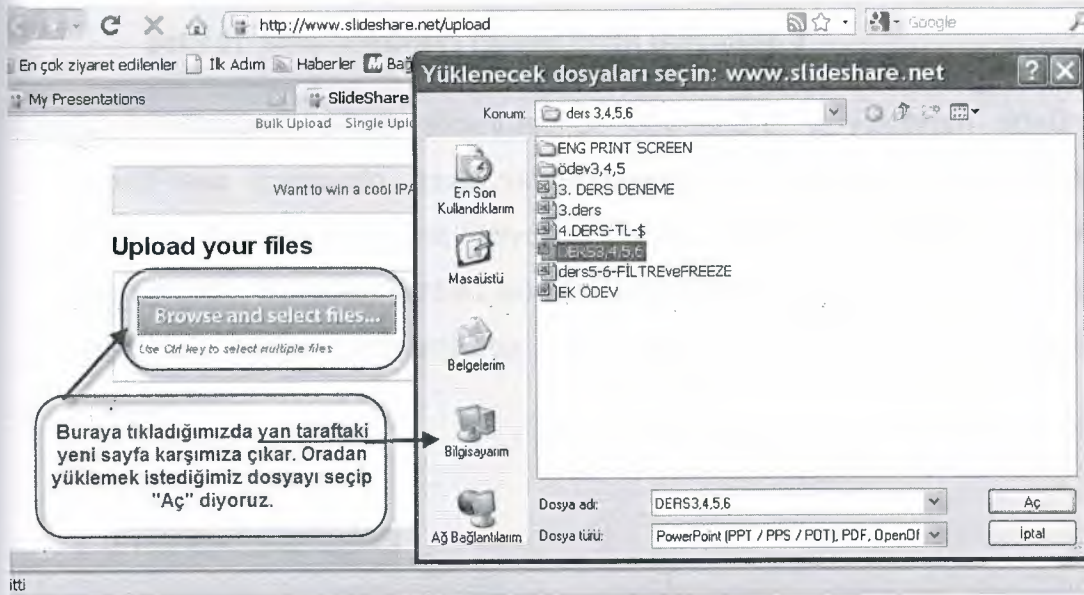
İlk önce Slideshare sitesine üye olmak ve üyelik işlemlerini tamamladıktan sonra istediğimiz içeriği bu siteye yüklememiz gerekmektedir (şekil 48). Yükleme işlemini yaptıktan sonra embed konudu WordPress içine ekleyerek o sunuyu Blog içerisine entegre edebiliriz (şekil 49 ve şekil 50).

Şekil 48. SlideSare Ekran Görüntüsü

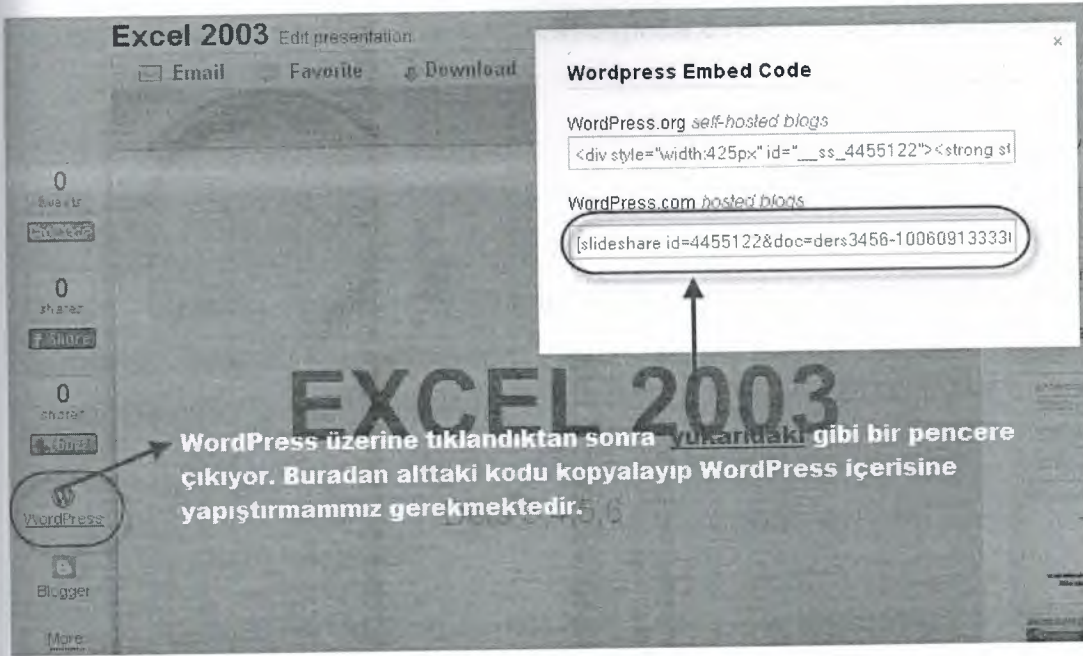

Şekil 49. SlideSare Dosya Ekleme Ekran Görüntüsü 1

Şekil 50. SlideSare Dosya Ekleme Ekran Görüntüsü 2

Slideshare' e ekleme işlemini yaptıktan sonra embed kodlarını kullanarak Bloga entegre edilmesi gerekmektedir. Bununla ilgili ekran görüntüsü aşağıdadır.

Şekil 51. SlideSare Dosya Ekleme Ekran Görüntüsü 3

Yukarıdaki ekran görüntüsünde Slideshare' a yüklenen dökümanın WordPress içerisinde nasıl yayınlanacağını görmekteyiz. İlk olarak sol taraftaki WordPress linkine tıklıyoruz. Daha sonra karşımıza yeni bir pencere çıkmaktadır. Buradan embed kodunu kopyalayıp hangi sayfada yayınlamak istiyorsak oraya yapıştırıyoruz ve artık bu dökümana Blog üzerinden erişebiliriz.

3.6.1.5. ONLINE DERS

Burada Livestream' den alınan ücretsiz üyelik sayesinde çevrimiçi dersler gerçekleştirilmiştir.

3.6.1.6. VİDEOLAR

Videolar bölümünde çevrimiçi derslerin kaydedilip, Youtube sosyal paylaşım sitesine aktarılmış ve oradan embed kodları ile Blog içerisine entegre edilmiştir. Fakat son zamanlarda genel olarak Youtube sitesine erişimde yaşanan sorunlardan dolayı buradaki videolar direkt olarak <http://www.livestream.com/excel152> adresinde yayınlanmıştır. Videolar

bölümüne link verilerek üzerine tıklandığında direkt olarak o dersin videosuna yönlendirilmiştir.

3.6.1.7. FORUM

Buradan öğrenciler kendi aralarında veya ders öğretmeni ile çevrimdışı olarak iletişim kurmaktadır. Açılan konu başlığı altında çeşitli bilgi paylaşımları gerçekleştirilmiştir.

3.7. Derslerin İşlenmesi

Aşağıda her iki grubun derslerinin nasıl işlendiğiyle ilgili süreç kısaca açıklanmıştır.

3.7.1. E-öğrenme Grubu Dersleri

E-öğrenme grubunda dersler haftada dört saat gerçekleştirilmiştir.

3.7.1.1. Çevrimiçi Dersler

E-öğrenme grubu ile WordPress ortamında hazırlanan ortamda çevrimiçi dersler işlenmiştir. WordPress içerisine çeşitli Web araçları entegre edilmiştir. Livestream.com adresinden alınan üyelikle çevrimiçi dersler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca çevrimiçi ders esnasında öğrencilerle anlık yazılı iletişim kurabilmeyide sağlamaktadır. Öğrenciler hem diğer öğrencilerle hemde öğretmenle anında iletişim kurabilmişlerdir. Burada derslerin gerçekleştirilmesi yanında yapılan derslerin kaydedilerek daha sonra da tekrar edilebilmesine imkan sağlamıştır.

3.7.1.2. Çevrimdışı Dersler

E-öğrenme grubu ile çevrimdışı dersler de gerçekleştirilmiştir. Ders sırasında kaydedilen görüntüler WordPress içerisine entegre edilerek daha sonra tekrar edilebilme olanağı sağlanmıştır. Ayrıca powerpoint sunuları

slideshare.net sitesine eklenerek öğrencilerle paylaşılmıştır. Forum, mail ve msn live messenger yardımıyla da öğrenciler kendi aralarında ve öğretmenle iletişim kurabilmişlerdir. Yapılan derslerin kayıtları youtube.com, facebook.com gibi sosyal paylaşım sitelerinde de yayınlanarak öğrencilerin tekrar etmelerine olanak sağlanmıştır.

3.7.2. Karma Grubu Dersleri

Karma grubunda bulunan öğrencilerle hem e-öğrenme (çevrimiçi) yöntemi hemde geleneksel yöntemle sınıf içerisinde dersler işlenmiştir. Dersler ikisi çevrimiçi ikisi sınıf ortamında olmak üzere haftada toplam dört saat gerçekleştirilmiştir.

3.7.2.1. Çevrimiçi Dersler

Bu grupta WordPress ortamında hazırlanan ders ortamıyla çevrimiçi dersler gerçekleştirilmiştir. Buradada çevrimiçi dersler livestream.com ortamında gerçekleştirilmiştir. Yine aynı şekilde iletişim kurulmuş ve gerçekleştirilen derslerin kayıtları yapılmıştır.

3.7.2.2. Sınıf Ortamında Gerçekleştirilen Dersler

Çevrimiçi yapılan derslere ek olarak sınıf ortamında da dersler işlenmiştir. Burada dersler daha çok çevrimiçi yapılan dersleri pekiştirilme ve uygulama yapılmaya yönelik gerçekleştirilmiştir. Laboratuvar ortamında projeksiyon yardımıyla dersler gerçekleştirilmiştir.

3.8. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 16 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Analiz sonuçlarının açıklanmasında her maddeye ilişkin olarak hesaplanan ortalamalar öğrencilerin hesap tablolarına yönelik görüşlerinin göstergesi olarak kabul edilmiştir. Öğrenci görüşleri tablolştırılırken en

yüksek ortalamadan en küçük ortalama değerine doğru sıralanmıştır. Öğrenci görüşleri ortalamalarına göre aşağıda sınırları verilen seçeneklerde yer almıştır.

Tablo 2. Ön-test ve son-test sonuçlarının yorumlanmasında kullanılan sınırlar

Seçenek	Ağırlık	Sınırlar
Kesinlikle Katılıyorum	5	4.21 – 5.00
Katılıyorum	4	3.41 – 4.20
Kararsızım	3	2.61 – 3.40
Katılmıyorum	2	1.81 – 2.60
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1.00 – 1.80

Araştırmaya katılan deneklere 5 (kesinlikle katılıyorum), 4 (katılıyorum), 3 (kararsızım), 2 (katılmıyorum), 1 (kesinlikle katılmıyorum) puanları SPSS programı ile çözümlenmiş veriler yüzde (%), ortalama (x), frekans (f) ve standart sapma (SS) olarak tablolarda verilmiştir.

3.9. Süre ve Olanaklar

Bu çalışma Şubat 2010' da araştırma önerisinin hazırlanması ile başlamıştır. Bu süre içerisinde yapılan işler Tablo 3' de verilmiştir.

Tablo 3. Çalışma süresi

Yapılan işler	Süre
Literatür Taraması	Sürekli
Araştırma Önerisinin Hazırlanması	2 Ay
WordPress' e diğer araçların entegrasyonu	2 Hafta
Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması	4 Hafta
Uygulama	11 Hafta
Verilerin Analizi	2 Hafta
Araştırma Raporunun Yazılması	10 hafta
Araştırma Raporunun Okutulup, Eleştiriler Doğrultusunda Düzeltilmesi	3 Hafta

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde belirlenen amaç ve alt amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar ve yorumlamalara yer verilmiştir.

4.1. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Bu bölümde çalışma grubu olan Matematik II dersini alan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin demografik özelliklerine yer verilmiştir.

4.1.1. Cinsiyet

Tablo 6'da öğrencilerin cinsiyetlerinin frekans (f) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı

Çalışma Grubu		
Cinsiyet	F	%
Kız	15	25.0
Erkek	45	75.0
Toplam	60	100.0

Tablo 5'de görüldüğü üzere, çalışmaya katılan öğrencilerin %75'i (45 kişi) erkek, %25'i (15 kişi) ise kız öğrencilerden oluşmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünü daha çok erkek öğrenciler tercih etmektedir. Çalışma grubu öğrencilerinin cinsiyetleri normal bir dağılım göstermediği için cinsiyet ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

4.1.2. Yaş

Tablo 7'de öğrencilerin yaşlarının frekans (F) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin yaşa göre dağılımı

Çalışma Grubu		
Yaş	F	%
18	11	18.3
19	16	26.7
20	15	25
21	12	20
22	3	5
23	3	5
Toplam	60	100.0

Tablo 7’de görüldüğü gibi, çalışma grubu öğrencilerinin %18.3’ü (11 kişi) 18 yaşında, %26.7’si (16 kişi) 19 yaşında, %25’i (15 kişi) 20 yaşında, %20’si (12 kişi) 21 yaşında, %5’i (3 kişi) 22 yaşında ve %5’i (3kişi) 23 yaşındadır. Çalışma grubu öğrencilerinin yaşları normal bir dağılım göstermediğinden yaş ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

4.1.3. İnternet Bağlantı Türü

Tablo 8’de öğrencilerin kullandıkları internet türü frekans (F) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin internet bağlantı türüne yönelik dağılımı

Çalışma Grubu		
İnternet Türü	F	%
Dial Up	3	5
ADSL	32	53.3
Wireless	12	20
Diğer	13	21.7
Toplam	60	100.0

Tablo 8’ de görüldüğü gibi çalışma grubu öğrencilerinin %5’i (3 kişi) İnternet’e bağlanırken Dial Up kullandığını, %53.3’ü (32 kişi) ADSL kullandıklarını, %20’si (12 kişi), Wireless kullandığını ve %21.7’si (13 kişi) diğer seçeneğini kullandığını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğunun ADSL’ i tercih ettiği görülmektedir.

Bunun nedeni ise ADSL' in diğer bağlantı türlerine göre daha hızlı ve daha ekonomik olması olabilir. Diğer(13 kişi, %21.7) seçeneğini işaretleyen tüm öğrencilerin 3G'yi tercih ettikleri görülmektedir. Burada yavaş yavaş gelişmekte olan 3G servisinin az tercih edilme sebebi olarak şimdilik tüm bölgelerde tam randımanlı olarak çalışamamasından kaynaklabileceği düşünülmektedir.

Çalışma grubu öğrencilerinin kullandıkları İnternet bağlantı türü normal bir dağılım göstermediği için İnternet bağlantı türü ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

4.2. Çalışma Grubunu Oluşturan İki Grubun Ön-Test, Son-Test ve Başarı Testi Sonuçlarının Karşılaştırılması

4.2.1. E-öğrenme Grubunun Ön-Test ve Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması

Tablo 9'da e-öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerinin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan paired sample t-test sonuçlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Tablo 9. E-öğrenme grubu öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması

	N	Mean	SD	sd	T	p
Ön-test	30	3.52	.402	29	-3.174	.004
Son-test	30	3.80	.366			

Tablo 9'da görüldüğü gibi e-öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçları arasında anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Hazırlanan e-öğrenme ortamında hazırlanan ders ortamında ders işlenmeden önceki ön-test puanları (Mean=3.52) ile WordPress ortamında dersler işlendikten sonraki son-test ile alınan puanlar (Mean=3.80) arasında olumlu yönde anlamlı bir yükseliş görülmektedir.

E-öğrenme ile derslerini alan öğrencilerin son-test sonuçlarına bakıldığı zaman öğrencilerin daha önce bu şekilde ders işlemedikleri ve ilk defa karşılaştıkları bu durum karşısında görüşlerinde olumlu yönde bir farklılık meydana gelmiştir. Bunun en önemli nedeni ise çevrimiçi derslerin internet üzerinden gerçekleşmesi ve bu derslerin kaydedilerek istenildiği zaman istenildiği kadar tekrar edilebilmesi olduğu düşünülebilir. Downes (2004) yaptığı çalışmada eğitimde Blog kullanımının öğrencilerin derslere olan ilgisini arttırdığını göstermektedir.

E-öğrenme grubunun son-test sonuçlarına bakıldığı zaman öğrenciler hesap tablolarını iyi bilmenin çalışma olanaklarını arttıracaklarını düşünmekte ve hesap tablolarını hayatları boyunca birçok yerde kullanacaklarını düşünmektedirler. Bunların nedeni ise hedef grubu öğrencileri öğretmen adayı oldukları için ileride meslek hayatlarında hesap tablolarının önemli bir yere sahip olduğunu düşünmeleri olabilir. Ayrıca kendi meslekleri dışında hesap tablolarını ve hesap tablolarının çeşitli araçlarını kullanarak (hesaplama yapma, grafik ve tablo oluşturma gibi) farklı meslek gruplarında da başarılı olabilecekleri düşünülebilir.

Öğrenciler günlük gazete ve dergilerde (seçim sonuçları, ekonomi haberleri vb alanlarda) çıkan pasta ve sütun grafiklerinde anlatılmak istenenleri anladıklarını ayrıca verilen verilerle ilgili sütun veya çizgi (sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri gibi) çizmekte başarılı olduklarını belirtmişlerdir.

4.2.2. Karma Grubun Ön-Test ve Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması

Tablo 10'da karma eğitim yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerinin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan paired sample t-test sonuçlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Tablo 10. Karma Öğrenme grubu öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması

	N	Mean	SD	sd	T	p
Ön-test	30	3.58	.277	29	-6.976	.000
Son-test	30	4.05	.235			

Tablo 10'da görüldüğü gibi karma öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçları arasında anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). E-öğrenme ortamında hazırlanan ders ortamında ders işlenmeden önceki ön-test puanları (Mean=3.58) ile WordPress ortamında dersler işlendikten sonraki son-test ile alınan puanlar (Mean=4.05) arasında olumlu yönde anlamlı bir yükseliş görülmektedir.

Karma gruptaki öğrenciler, hem sınıf ortamında öğretmenle yüz yüze görüşme imkanı olduğundan ve internet ortamında yapılan dersleri istedikleri kadar tekrar edebilme imkanına sahip oldukları için kendileri için daha iyi olduğu görüşünü savundular.

Karma grubun son-test sonuçlarına baktığımız zaman öğrenciler, sayısal verilerin çizelgesini (tablosunu) hazırlamakta oldukça başarılı olduklarını ve bunun yanında günlük gazete ve dergilerde (spor haberleri, hava durumu vb gibi alanlarda yer alan) çizelgelerde (tablolarda) anlatılmak istenenleri anlamakta zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca milimetrik kağıt ve cetvel ile elde sütun veya çizgi grafiği çizerken sıkılmadıklarını belirtmişlerdir.

Karma grupta bulunan öğrencilerin son-test sonuçlarına baktığımız zaman öğrenciler, ders kitaplarında yer alan pasta, sütun ve çizgi grafikleri çok zevkli olduğunu ve konuya ilgilerinin arttığını, medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb gibi grafiklerin ilgilerini çok çektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca sütun veya çizgi grafiklerini, bilgisayar veya grafik tabanlı hesap makineleri ile çizmek istediklerini belirtmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında karma grup öğrencilerinin ön-test ve son-test verilerine bakıldığı zaman grafikler ve tablolar üzerinde olumlu yönde anlamlı bir yükseliş görülmektedir.

Karma grup öğrencilerin son-test sonuçlarına bakıldığı zaman Excel eğitimi dersinde başarılı olmanın kendileri için önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında Excel eğitimi dersinden hoşlanılmasa bile hesap tablolarının öğretilmesi gerekli konulardan biri olarak tanımlamaktadırlar. Ayrıca hesap tablolarını iyi bilmenin çalışma olanaklarını

arttıracaklarını düşünmekte ve hayatları boyunca birçok yerde kullanacaklarını belirtmektedirler.

Karma grup öğrencilerin ön-test ve son-test sonuçlarına bakıldığı zaman Excel eğitimi ile ilgili görüşlerinde olumlu yönde artış olduğu görülmektedir.

4.2.3. E-Öğrenme ve Karma Eğitim Yöntemiyle Eğitim Gören Öğrencilerin Son-Test Sonuçlarının Karşılaştırılması

Tablo 11'de karma eğitim yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerle e-öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin son-test sonuçlarına göre hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan paired sample t-test sonuçlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Tablo 11. Karma ve E-Öğrenme gruplarında bulunan öğrencilerin son-test sonuçlarının karşılaştırılması

	N	Mean	SD	sd	T	p
Karma	30	4.05	.235	29	3.216	.003
E-Öğrenme	30	3.80	.366			

Tablo 11'de görüldüğü gibi karma öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerle e-öğrenim yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin son-test sonuçları arasında anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). E-öğrenme ortamında hazırlanan ortamla dersler işlendikten sonra yapılan son-test sonucunda karma öğrenim yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin puanları (Mean=3.80) ile e-öğrenme yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin puanları (Mean=4.05) arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Yukarıda verilen verilere göre karma eğitim gören öğrencilerin görüşleri, e-öğrenme yöntemiyle öğrenim gören öğrencilere göre daha olumludur.

4.2.4. E-Öğrenme ve Karma Eğitim Yöntemiyle Eğitim Gören Öğrencilerin Hesap Tablolarına Yönelik Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması

Tablo 12'de karma eğitim yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerle e-öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin başarı testi sonuçlarına göre hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan Independent sample t-test sonuçlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Tablo 12. Karma ve E-Öğrenme gruplarında bulunan öğrencilerin başarı testi sonuçlarının karşılaştırılması

	N	Mean	SD	sd	T	p
Karma	30	82.84	24.31	29	2.366	.021
E-Öğrenme	30	71.00	12.63			

Başarı testinde (Ek – 2) toplam iki soru sorulmuştur. Birinci soru verilen veriler ışığında tablo ve grafik oluşturmazdır. İkinci soruda ise verilen grafiğin yorumlanması istenmiştir. İki soru 100 üzerinden değerlendirilmiştir. Birinci soru 70, ikinci soru ise 30 puan değerindedir. Her iki grup öğrencileri de aynı ortamda soruları cevaplamışlardır. Tablo 12'de görüldüğü gibi karma öğrenme yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerle e-öğrenim yöntemiyle öğrenim alan öğrencilerin başarı testi sonuçları arasında anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). E-öğrenme ortamında hazırlanan ortamla dersler işlendikten sonra yapılan başarı testi sonucunda karma öğrenim yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin puanları (Mean=82.84) ile e-öğrenme yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin puanları (Mean=71.00) arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir.

4.2.5. Öğrencilerin E-öğrenme ve karma öğrenmeye yönelik görüşleri

Çalışma sonunda iki gruptan toplam on dört öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Öğrencilerle görüşme sırasında toplam beş soru sorulmuş ve cevap vermeleri istenmiştir. Bu sorular ışığında öğrencilerin verdikleri genel

cevaplar aşağıdaki gibidir. E-öğrenme grubunda bulunan öğrencilerin “e-öğrenme ders ortamını ve ders araçlarını nasıl buldunuz?” sorusuna genel olarak verdikleri cevaplar; Ortamın güzel, açık, anlaşılır ve kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. Ortam içerisine entegre edilen araçların da kolay ve kullanışlı olduğu üzerinde durmuşlardır. “E-öğrenmenin avantajları sizce nelerdir?” sorusuna ise hergün okula gelmek zorunda kalmamaları, evlerinden diledikleri şekilde internete bağlanarak derslerin işlenmesi, yapılan derslerin kaydedilmesinden dolayı istedikleri kadar tekrar edebilme imkanı sağlaması olarak sıralamışlardır. “E-öğrenmenin dezavantajları sizce nelerdir?” sorusunada çok fazla olumsuzluğun olmamasına karşın sadece İnternet hızından ve durumundan dolayı her zaman olmasa da arada sorunlarla karşılaştıklarını belirttiler. Fakat yapılan derslerin kaydedilmesinden dolayı daha sonra tekrar ederek bu olumsuzluğun giderilebileceğini belirttiler. Ayrıca bazı durumlarda sınıf ortamında olmamalarından dolayı öğretmenle yüz yüze iletişim kurulamamasının olumsuz durumlara neden olabileceğini ilettiler. Bu olumsuzluklara rağmen öğrencilere son olarak sorulan “derslerinizin bu şekilde işlenmesini istiyormusunuz?” sorusuna genel olarak evet yanıtını verilmiştir. Bunun yanında küçümsenemeyecek oranda çekincelerinde olduğundan bahsetmişlerdir. Genel olarak uygulama dersi olduğundan dolayı pek zorluk yaşamadıklarını hatta normalden daha verimli olduğunu fakat teorik olarak işlenmesi gereken derslerde sıkıntı yaşanabileceğini belirttiler.

Karma gruptaki öğrencilere de aynı sorular sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar; “E-öğrenme ders yapılan ortamı nasıl buldunuz?” sorusuna genel olarak açık, anlaşılır ve kolay cevabını vermişlerdir. Sınıf ortamında yapılan derslerden sonra istedikleri kadar tekrar yaparak işlenen dersin pekiştirilmesine olumlu yönde etki sağladığını belirtmişlerdir. “Ortam araçlarını nasıl buldunuz?” sorusuna ise kolay kullanışlı, çok amaçlı ve güzel bulmuşlardır. Özellikle Online ders sırasında öğretmen ekranını görebilmelerinin ve istenildiği zaman yazışarak hem öğretmen hemde öğrenci arkadaşlarıyla iletişim kurabilmelerini ön plana çıkarmışlardır. Karma grupta bulunan öğrencilerin tümü avantaj ve dezavantaj sorularını iki boyutta cevaplamışlardır. Sınıfta yapılan ve İnternette yapılan ders olarak nitelendirmişlerdir. “Karma eğitimde online eğitimin avantajları sizce

nelerdir?" sorusuna ders sırasında etkileşimli iletişim kurulabilmesi ve dersin kaydedilerek daha sonra tekrar edilebilmesi olarak belirtmişlerdir. "Sınıfta yapılan derslerin avantajları sizce nelerdir?" sorusuna öğretmen ile yüz yüze iletişim kurabilme imkanı olarak belirtilmiştir. "E-öğrenme derslerin dezavantajları sizce nelerdir?" sorusuna İnternette kaynaklanan sıkıntılar ve farklı derslerde daha farklı sonuçlar doğurabileceğini söylemişlerdir. "Sınıfta gerçekleştirilen derslerin dezavantajları sizce nelerdir?" sorusuna da hergün okula gelinmesi, çalışanlar için zor olduğunu belirtmişlerdir. Son olarak "derslerinizin bu şekilde işlenmesini istermisiniz" sorusu sorulmuştur. Bu soruya tüm öğrenciler evet cevabını vermiştir. Sınıfta işlenen dersler yanında internette de yapılması ve kaydedilmesinden dolayı istenildiği kadar tekrar ederek daha kolay öğrenebileceklerini savundular. Ayrıca işlenen dersin uygulama olmasından dolayı daha avantajlı olduğu fakat online derslerin yanında sınıf içerisinde de derslerin işlenmesi farklı derslerin işlenmesinde de sorun yaşanmayacaklarını düşündüklerini bildirdiler.

BÖLÜM V

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Bu araştırma, Yakın Doğu Üniversitesi BÖTE bölümü öğrencilerinin karma eğitim ve e-öğrenme yöntemlerinin hesap tablolarına yönelik başarı düzeyine ve görüşlerine etkisini belirlemek için gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma iki gruplu deneysel bir çalışmadır. Bu gruplara E-öğrenme ve Karma eğitim yöntemiyle eğitim verilmiştir. Çalışmaya Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü'nde eğitimine devam eden 60 öğrenci katılmıştır. İki grup öğrencilerine karma eğitim ve e-öğrenme yöntemiyle hesap tablolarına yönelik başarı düzeyine ve görüşlerine etkisini belirlemek amacıyla her iki grubada ön-test, son-test ve başarı testi uygulanmıştır.

E-öğrenme yöntemiyle eğitim alan BÖTE öğrencilerinin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında olumlu yönde anlamlı bir artış göstermektedir.

Genel olarak e-öğrenme grubunun ön-test ve son-test sonuçlarına bakıldığında çeşitli araçlarla zenginleştirilmiş WordPress ortamında derslerin gerçekleştirilmesi öğrencilerin hesap tablolarına yönelik görüşlerinde anlamlı bir artış olduğu görülmektedir. Ön-test sonuçlarına bakıldığı zaman daha önce bu şekilde ders işlemediklerinden dolayı ortama ön yargılı bir şekilde yaklaşmışlardır. Fakat dersler işlenmeye başladıktan sonra bu görüşleri değişim göstermiştir. Son-test sonuçları da bu farkın olumlu yönde değiştiğini göstermiştir. Bu da gösteriyor ki öğrencilerin geleneksel sınıf ortamından farklı olarak uzaktan eğitimle derslerinin yapılması konusunda olumlu görüşler bildirmişlerdir. Bunun nedeni de yeni ortama olan ilgi ve ortamın birden fazla araçla desteklenerek çeşitli ilgi çekici alanların oluşturulmasıdır. Bunlara örnek olarak çevrimiçi ders esnasında www.livestream.com sitesinin

eklentileri kullanılarak hem öğrencilerin kendi aralarında hemde öğrenci-öğretmen etkileşiminin üst düzeyde olması örneği verilebilir. Bu sayede öğrenciler korkmadan çekinmeden hem öğretmene hemde arkadaşlarına soru sorabilir hemde diğer arkadaşlarının sorularını görerek farklı düşünlerede sahip olabilirler. Böylece öğrenciler derslere daha fazla ilgi göstererek konuları daha iyi pekiştirebilirler.

Karma eğitim yöntemiyle eğitim alan BÖTE öğrencilerinin çalışma öncesinde ve çalışma sonrasında hesap tablolarına yönelik görüşleri arasında olumlu yönde anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Bu grupta bulunan öğrencilere hem sınıf ortamında ders verilmiştir hemde uzaktan eğitim verilmiştir. Uzaktan eğitim ortamında verilen derslerle ilgili çeşitli alıştırmalar sınıf ortamında yapılmıştır. Bunun yanında WordPress' e bir çok araç entegre edilerek hazırlanan ortamda çevrimiçi ve çevirim dışı dersler ve aktiviteler yapılmıştır. Karma grubun ön-test ve son-test sonuçlarına bakıldığı zaman olumlu yönde bir farklılık olduğu görülmektedir. E-öğrenme grubu gibi ön-testte bazı ön yargılarda bulunulmuş fakat aynı zamanda sınıf ortamında da derslerin işleneceği için biraz daha az boyutlarda olmuştur. Karma grubun genel olarak ön-test ve son-test sonuçlarına baktığımız zaman öğrencilerin hesap tablolarına yönelik görüşlerinde anlamlı bir artış olduğu görülmektedir. Hem geleneksel hem de uzaktan eğitimle verilen derslerde öğrencilerin daha rahat oldukları gözlenmiş ve bunu dile getirmişlerdir. Daha önce çevrimiçi gerçekleştirilen herhangi bir derste bulunmamalarından dolayı ön yargıları olmakla birlikte sınıf ortamında da derslerin işleneceğini bildikleri için diğer gruba göre daha rahat olduklarını belirtmişlerdir. Her iki yöntemle gerçekleştirilen derslerde diğer grup öğrencileri gibi en çok ilgilerini çeken aracın çevrimiçi ders esnasında öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen arasındaki iletişim olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda çevirim içi derslerin kaydedilerek istenildiği kadar tekrar edilebilmesinde pekiştirmelerini kolaylaştırdığını belirtmişlerdir.

E-öğrenme ve karma eğitim yöntemiyle eğitim gören BÖTE öğrencilerinin hesap tablolarına yönelik görüşleri anlamlı bir farklılık göstermektedir.

WordPress ortamında hazırlanan ortamlarla dersler işlendikten sonra yapılan son-test sonucunda karma öğrenim yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin görüşleri ile e-öğrenme yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerin görüşleri arasında olumlu yönde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Karma eğitim gören öğrenciler, e-öğrenme yöntemiyle öğrenim gören öğrencilerden daha olumlu görüş bildirmişlerdir. Her iki grubun son-test sonuçlarına bakıldığı zaman karma eğitim grubunun görüşlerinin daha olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan yüzyüze görüşme sonuçlarıyla aynı doğrultuda sonuçlara ulaşılmıştır. Yüzyüze görüşmede de e-öğrenme grubu öğrencilerin bu tarz eğitimden daha fazla çekindiği gözlenmişti. Bunun yanında karma eğitim öğrencilerinin çekincelerinin daha az olduğu saptanmıştı. Öğrenciler bunun en önemli nedeni olarak internet üzerinden işlenen derslerin sınıf ortamında tekrar edilebilecek olması olarak belirtmişlerdir.

E- öğrenme ve karma eğitim yöntemiyle eğitim gören BÖTE öğrencilerinin hesap tablolarına yönelik başarı düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bunun yanında başarı testi sonuçlarının ortalamalarına bakıldığı zaman karma eğitim grubunun e-öğrenme grubuna göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu sonuçla karma eğitim grubunun e-öğrenme grubuna göre daha başarılı olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bunun nedeni ise daha öncede belirtildiği gibi karma öğrenme grubundaki öğrencilerin derslerde daha rahat olması, e-öğrenme yöntemi ile daha önce derslerinin gerçekleşmemesine rağmen derslerin sınıf ortamında da tekrar edilmesi ve daha rahat pekiştirilmesini sağlaması olduğu düşünülebilir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma sonuçlarına bakılarak aşağıdaki öneriler araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

- BÖTE bölümünde karma eğitim yönteminin genel olarak bütün derslerde uygulanabilir hale getirilmesi için çeşitli araştırmalar yapılabilir.

- Yapılan araştırma uygulama ağırlıklı bir ders olduğu için BÖTE bölümünde bulunan bu yöndeki derslerde kullanılması teşvik edilmelidir.
- Uzaktan eğitim gerçekleşmesi için hazırlanan ortamın ve kullanılan çeşitli araçların tamamen ücretsiz olması ve çok fazla bilgisayar bilgisine gereksinim duyulmamasından dolayı BÖTE bölümündeki bütün öğretmenlerin kullanabileceği düşünülebilir.
- BÖTE bölümü Matematik II dersinde karma eğitim yönteminin kullanılmasıyla öğrencilerin daha az okula gelmeleri sağlanmıştır. Bu sayede çalışan öğrenciler için uygun bir yöntem olduğu söylenebilir.
- Üniversite eğitiminin ilk yılında BÖTE bölümünde uzaktan eğitim dersi verilerek öğrencilerin bu ortamlara hazır bulunuşlukları yeterli düzeye getirilebilir.
- BÖTE bölümü öğretmenleri uzaktan eğitim ortamında kullanılan çeşitli araçları derslerine destek olarak kullanabilirler.
- BÖTE bölümündeki öğretmenler www.wordpress.com adresini kullanarak basit bir ortam oluşturabilirler. Bu sayede dosya paylaşımı, duyuru ve aktiviteler gibi bilgileri öğrencilerle paylaşabilirler.
- BÖTE bölümünde gerçekleştirilecek olan uzaktan eğitim derslerinde www.livestream.com adresinden alınacak bedava üyelikle dersler çevrimiçi gerçekleştirilebilir ve aynı zamanda ders kaydedilerek daha sonra birebir ders ortamının tekrar edilebilmesi sağlanabilir.
- Livestream ortamında gerçekleştirilen dersler çeşitli sosyal ağ paylaşım sitelerinde (en önemlisi ve en çok kullanılanı facebook gibi) paylaşılabilir.
- BÖTE bölümü öğretmenleri mevcut ve daha farklı ortamlar hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için bilgi ve iletişimle ilgili konferanslara katılmalıdırlar.
- Bu tarzdaki ortamların BÖTE bölümündeki derslerde kullanılmasına yönelik akademik araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adem, M., (1993). Ulusal Eğitim Politikamız ve Finansmanı, A.Ü. E.B.F. Yayınları, Ankara.
- Akpınar, Y. (2003). " Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi: İstanbul Okulları Örneği" Thr Turkish Online Journal of Educational Technology,2,2,79-96.
- Alikılıç, Ö. ve Onat, F. (2006), " Bir Halkla İlişkiler Aracı Olarak Kurumsal Bloglar" http://joy.yasar.edu.tr/makale/no8_vol2/06_alikilic_onat.pdf adresinden 10.02.10 tarihinde alınmıştır.
- Alkan, C. (1997). "Eğitim teknolojisi" (5. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Andriole, S. J. (1995). " Asynchronouh Education and Training Networks: Lessons Learned Well and in Progres", <http://www.sloan.org/education/aln95.htm> adresinden 15.01.2010 tarihinde alınmıştır.
- Aşkar, P. (2003). "Uzaktan Eğitimde Temel Yaklaşımlar ve Uzaktan Eğitimde Öğrenci (Katılımcı) olmak". (Editör: Ali Tahrar). Uzaktan Eğitim Teknolojileri ve TCMB' de teknoloji destekli bilgisayar eğitimi konferansı, 31 Ekim 2001. Ankara:TCMB.3-40.
- Aydoğdu, E. (2008). "İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi". Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Aydın, C. H. (2002). "Uzaktan Eğitimin Geleceğine İlişkin Eğilimler", Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.
- Baki, A. Ve Bell, A. 1997." Ortaöğretim Matematik Öğretimi" YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitim Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara.
- Bay, Ö.F., Tüzün, H., " Yüksek Öğretim Kurumlarında Ders İçeriğinin Web Tabanlı Olarak Aktarılması – II", Journal of Polytechnic, Vol:5, No:1, 2002.Pp. 23-33.

- Bicen, H. (2009). "Web 2.0 Araçlarının Windows Live Spaces' a entegre Edilerek Eğitim Amaçlı Kullanılması". Yüksek Lisans Tezi.
- Boyd, D., ve Ellison, N. (2007). " Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship". <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/> adresinden 15.02.2010 tarihinde alınmıştır.
- Carswell, A., D. & Venkatesh, V. (2002), "Learner Outcomes in an Asynchronous Distance Education Environment", International Journal of Human-Computer Studies, 56(5), 475-494.
- Cüez, T. (2006), "İlköğretim 8. Sınıflarda Fen Bilgisi Dersinde Web Tabanlı Öğretim Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Enstitüsü, İzmir.
- Çavus, N., Uzunboylu, H. ve İbrahim, D. (2006). "The Effectiveness of Using Learning Management Systems and Collaborative Tools in Web-Based Teaching of Programming Languages". Third International Symposium and Exhibition on Electrical, Electronic and Computer Engineering.
- Çavuş N. Ve Bicen H. (2009). " A study To Find Out the Preferred Free E-Mail Services Used by University Students". World Conference on Educational Sciences. February 4-7 2009.
- Çelik, S., Reis,Z.A., Gülseçen, S. ve Yazıcı, S. (2009), "Kobi'lere Yönelik Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi için Örnek Bir E-Öğrenme Uygulaması" Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 11-13 Şubat 2009 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Çiftçi, H. (2009), "The Effect of Blog Peer Feedback on Turkish EFL Students' Writing Performance and Their Perceptions" yüksek lisans tezi. 22.02.10 tarihinde <http://tez2.yok.gov.tr/> adresinden alınmıştır.
- Çilenti, K. (1985). " Fen Eğitimi Teknolojisi". Ankara, Anı Yayıncılık.
- Çuhadar, C. (2008), "Oluşturmacılığa Dayalı Öğretimde Etkileşimin Blog Aracılığı İle Geliştirilmesi" Doktora tezi. 10.01.10 tarihinde <http://tez2.yok.gov.tr/> adresinden alınmıştır.
- Demiray, U. (2007). "Genel İletişim".2. baskı. Pegem A Yayıncılık.

- Demirel, Ö. (2004), "Eğitimde Program Geliştirme", (7. Baskı), Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Demirli, C. (2002). "Web Tabanlı Öğretimin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Demirli, C. (Mayıs 2002). "Web Tabanlı Öğretim Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri". Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Eskişehir.
- Deprelioğlu, Ö. & Köse, U. (2009), "Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı" isimli makale. Distance Learning Symposium. Anadolu Üniversitesi. Eskişehir. 13-15 Eylül 2006.
- Ebergi (2007). "Social Network and Facebook". <http://e-bergi.com/2007/Aralik/Social-Network> adresinden 23.04.2010 tarihinde alınmıştır.
- Elmas Ç., Doğan N., Biroğul S. & Koç S. M. (2008). "Moodle Eğitim Yönetim Sistemi ile Örnek Bir Dersin Uzaktan Eğitim Uygulaması." Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, ss. 53-62 Mayıs 2008
- Erden, M. Ve Akman, Y. (1998). "Gelişim ve Öğrenme". Arkadaş Yayınları. Ankara.
- Ertürk, S.(1994). "Eğitimde Program Geliştirme". Meteksan Yayınları.
- Fidan, N. (1985). Okulda Öğrenme ve Öğretme. Alkım Yayın Evi.
- Friesen, N., Fisher, S. & Roberts, A. (2001), "Metadata for educational object repositories", cancore.org, www.cancore.ca/en/docs.html 05.02.10 tarihinde ulaşılmıştır.
- Gezer, A. ve Kocer, S., (2008). Uzaktan Eğitimde Sesli ve Görüntülü Yayınların İnternet üzerinden Aktarılması, Bilisim Teknolojileri Dergisi, Cilt:1, Sayı:2, 87-92.
- Gordon, D. (2003). "Learning Effectiveness: A Comparative Study Between Web-Based and Traditional on-Campus Courses." Unpublished Ph D of Philosophy in Educational Psychology, University of Nevada, Reno.

- Gürkan, T., Gökçe, E. (1999). Türkiye'de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim. Siyasal Kitabevi. Ankara.
- Halis, İ. (2001). "Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme". Konya: Mikro Yayınları. İnsan.kaynaklari.com, (2005).
- Haris, R (2001) *Telecentres in Rural Asia: Towards a Success Model* , Conference Proceedings of International conference on Information Technology, Communications and Development (ITCD 2001), November 29-30, 2001.
- Hall, R. (1999)." Instructional Web Site Design Principles: A Literature Review and Synthesis", Virtual University Journal, Sayı:2, S.1-12.
- Heinich, R., Molenda, M., Russell, J., & Smaldino, S. (1996). "Instructional media and technologies for learning (5th ed.)." New York: Macmillan.
- Horzum, B., M. & Çakır, Ç., Ö. (2008). "Farklı Web Tabanlı Öğretim Ortamlarında Öğrencilerin Başarı, Motivasyon ve Bilgisayar Kaygı Düzeyler", Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 34, s. 141-154. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/1147/13463.pdf> adresinden 08.02.10 tarihinde alınmıştır.
- Jan, A.C. (2001). "Multimedia Computer-Assisted Instruction: Pysical Agent Modalities-Thermal Agents", Texas Womans' University, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Texas.
- Karaaslan, İ.A., "Uzaktan eğitimde Etkin Erişim Sitesi Tasarım Modeli ve Bir Uygulama" Doktora tezi. 12.01.10 tarihinde <http://tez2.yok.gov.tr/> adresinden alınmıştır.
- Karaman, S., Kaban, Y. Ve Yıldırım, S. (2009). "Öğrenci Katılımı ve Görüşleri Açısından Blog Kullanımının İncelenmesi". Sınıf Blogu ile Grup Blogları 9yh International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara.
- Karataş, S. (2002) İnternet Destekli Öğretim: Örnek Bir Ders, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümler"2002 Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi. 16.04.10 tarihinde

http://www.esef.gazi.edu.tr/html/yayinlar/11_pdf/11_8.pdf adresinden alınmıştır.

- Karataş, S., Üstündağ, T. M. & Güneş, E. (2009), "Parmaklar Klavyede, Peki Ya Zihinler Nerede? E-Öğrenmede Etkileşim", 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey. s. 746-750.
- Keser, H. (1991). "Eğitimde Nitelik Geliştirmede Bilgisayar Destekli Eğitim ve Ders Yazılımlarının Rolü" Eğitimde Arayışlar 1 Sempozyumunda sunulan bildiri Metinleri. İstanbul: Özel Kültür Okulları Eğitim Araştırma Geliştirme Merkezi.
- Keser, H. (2000). "Eğitimde Yeni Teknolojilerle Öğretmenin Değişen Rolü". Adım Dergisi, Eğitim Özel Sayısı. Lefkoşa, K.K.T.C S.65-78.
- Keser, H. (2002). "Web Tabanlı Öğretim Materyali Hazırlama Sürecinin Temel Evreleri ve İnternet Kullanımına Yönelik Bir Uygulama Örneği", Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:4 176-188.
- Kesici, H. (2007). "Web Destekli, Web Tabanlı ve Geleneksel Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Başarısına Etkisinin Karşılaştırılması". Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Koçoğlu, Z. (2009), "Yabancı Dil Olarak İngilizce Yazma Dersinde Blogların Kullanımı" Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, yıl:2009, cilt:42, sayı:1, 311-327.
- Kurubacak, G.(2003). "E – Öğrenme Ortamlarının Desenlenmesi, İşlenmesi ve Değerlendirilmesi. İdea Eğitim Bülteni, Temmuz. V.3. 1 Mart 2010 tarihinde <http://www.ideaelearning.com/sayfalar/makale-devam.asp?MakaleId=8> Web Sitesinden Ulaşıldı.
- Küçükahmet, L. (2003). "Sınıf Yönetimi". Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- LiveJournal Inc. (2008). "Company Fact Sheet". http://www.livejournalinc.com/media_kit/LJ_FactSheet.pdf adresinden 16.03.2010 tarihinde alınmıştır.
- Maly, K., Overstreet, C., M., Gonzalez, A., Denbar, M., Cutaran, R., Karunaratne, N. & Srinivas, C., J. (1998). Use of Web technology for

interactive remote instruction. *Computer Networks & ISDN Systems*, 30, 660-662.

Medet, M. (2006), "E-Eğitim ve Örgün Eğitimin Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları ve Bilgisayar Kullanabilme Becerileri Üzerine Etkilerinin Karşılaştırılması", Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Moore, M. G. Ve Kearsley, G. (1996). "Distance Education": A systems view. Wadsworth Publishing Company.

Nelson, L. Ve Feinstein, S.G. (2007). "Research on writing conventions: U r what u write" (ERIC Document Reproduction Service No. ED495170).

Ocak, G. (2008), "Web Tabanlı Çoklu Öğrenme Ortamlarının Öğrencilerin Bilgi Okuryazarlığı Performansı Üzerine Etkisi" Doktora tezi. 02.02.10 tarihinde <http://tez2.yok.gov.tr/> adresinden alınmıştır.

Odabaşı, F. (2005). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Ololube, N., Ubogu, A. ve Ossai, A. (2006). ICT And Distance Education In Nigeria:

Oomen-Early, J. Ve Burke, S. (2007). "Entering the Blogosphere: Blogs as teaching and learning tools in health education". *International Electronic Journal of Health Education*, 10 (186-196).

Oral, B. (2004). "İnternet ve Toplum". Ankara: Anı Yayıncılık.

Özçınar, Z. & Tuncay, N. (2009), "Soyutlardaki "Işıklar"" 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey. S.387-394.

Özdamlı, F. Ve Uzunboylu, H. (2007). "Üniversite Öğrencilerinin Elektronik Posta, Tartışma Grupları ve Sohbet Programlarının Eğitsel Amaçlı Kullanımına Yönelik Algıları". First International Symposium on Computer and Instructional Technologies, 16-18 May, Çanakkale, Turkey.

Özdamlı, F. Ve Uzunboylu, H. (2008). "Öğretmen Adaylarının Teknoloji

Destekli İşbirlikli Öğrenme Ortamına Yönelik Tutumları". 8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Eskişehir, 6-9 Mayıs 2008.

Petersen, S. A., Divitini, M. Ve Chabert, G. (2008). "Identity, sense of community and connectedness in a community of mobile language learners". Recall, 20(3), 361-379.

Roblyer, M. D. (2003). Integrating technology across the curriculum: A database of technology integration ideas. Columbus, Ohio: Prentice Hall/Merrill.

Sahdowfax (2009)." İnternetin Gelişimi ve Semantik Web". <http://sahdowfax.blogcu.com/internetin-gelisimi-ve-semantik-web/5347241>

Savaş, S. & Arıcı N. (2009), "Web Tabanlı Uzaktan Eğitimde İki Farklı Öğretim Modelinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi", 5. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumu (IATS'09), 13-15 Mayıs 2009, Karabük.

Schoech, D. (2000), "Teaching over the Internet:Results of one doctoral course", Research on Social Work Practice, Cilt:10, Sayı:4, s.467-486.

Senemoğlu, Nuray (2007). Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya. (13. Baskı). Ankara: Gönül Yayıncılık ve Matbaacılık.

Sevimli, Ö.G. (2007), "Kurumsal İletişimde "Blog" Kavramına Yöneltilen eleştiriler" Doktora tezi. 10.01.10 tarihinde [http://tez2.yok.gov.tr/](http://tez2.yok.gov.tr/adresinden) adresinden alınmıştır.

Şenel, H.C. & Seferoğlu, S.S. (2009), "Eğitimde Ağ Günlüğü Uygulamaları: İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinden Örnekler" 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey.

Taslacı, N. (2007), " ELT Öğrencilerinin Karma Yazma Becerileri Derslerine İlişkin Algıları" yüksek lisans tezi. 02.03.10 tarihinde <http://tez2.yok.gov.tr/> adresinden alınmıştır.

Türel, Y., Varol, A.: "Sanal Sınıf Eğitim Merkezi Otomasyonu", BILTEK International Informatics Congress, Proceedings CD, June 12-14, 2005, Eskişehir. 19.01.2010 tarihinde

<http://asafvarol.com/makaleler/ikincibolum11.pdf> adresinden alınmıştır.

Türkoğlu, R. (2003). "Web Tabanlı Eğitim: Örnek Bir uygulama", Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tüzün, H. (2007), "Programlama 2.0:Programlama Eğitimde Yenilikçi İnternet Teknolojilerinin Kullanılması" Akademik Bilişim 2007 Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya 31 Ocak-2 Şubat 2007.

Uzunboylu, H. (1995). " Bilgisayar Öğrenme Düzeyi ile Bilgisayara Yönelik Tutumlar Arasındaki İlişki" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Uzunboylu, H. (2002). "Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi". Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Uzunboylu, H. (2008). "Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı". Pegem Akademi. Ankara.

Varol, N. (2001). "İnternet'in Uzaktan Eğitimdeki Konumu", Akademik Bilişim Konferansı, 2001, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Wang, J. Ve Fang, Y. (2005). "Benefits of Cooperative Learning in Weblog Networks"(ERIC Document Reproduction Service No. ED490815).

Wang, S. ve Hsua, H. (2008). "Reflection on using Blogs to expand in class discussion". TechTrends: Linking Research and Practice to Improve Learning, 52(3), 81-85.

Yalın, H.İ. (2000). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Ankara: Nobel Yayınları.

Yavuz. S., Çoşkun, E. A.(2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 34: 276-286.

ZILLIOĞLU, M. 1993. "İletişim Nedir?", Cem Yayınları, İstanbul, s.9.

<http://ogrenci.hacettepe.edu.tr/~b0244599/blog.html>

<http://kutuphane.ksu.edu.tr/eposta.pdf>

<http://www.uzem.sakarya.edu.tr/index.php/uzaktanogretim.html>

EKLER

EK – 1

Sevgili Öğretmen Adayı,

Bu anket formu, **Öğretmen adaylarının hesap tablolarıyla yaptıkları işlemlere yönelik görüşlerini belirlemek** için hazırlanmıştır. Anketin amacı sizin değerli görüşlerinizden yararlanmaktır.

Size uygun olan seçeneği işaretlemeniz (X) yeterli olacaktır. Bu ankette verilen görüşler sadece araştırma için kullanılacaktır. Bu nedenle adınızı yazmanıza gerek yoktur. Ankette göstereceğiniz ilgi ve vereceğiniz samimi cevaplardan dolayı sizlere teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU
Öğr. Gör. Tahir TAVUKCU

Kişisel Bilgi Anketi

1. Cinsiyetiniz?

a. Kız b. Erkek

2. Yaşınız?

3. Rumuzunuzu yazınız.

4. İnternet türünüz nedir?

a. Dial up b. ADSL c. Wireless d. 3G e. Diğer _____

5. İnternet hızınız nedir?

a. 56k b. 256k c. 512k d. 1024k e. Diğer _____

Anket Soruları

Sıra No	Açıklama	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	Excel eğitimi derslerinde öğrendiklerimizin öğretmenlik yaşantımızı kolaylaştıracağına inanıyorum					
2	Sayısal verilerin çizelgesini hazırlamakta hiç başarılı değilim					
3	Excel eğitimi dersleriyle ilgili yapılan uygulamalar, teorik bilgilerimi pekiştirmektedir					
4	Seçme şansım olsaydı, sütun ve çizgi grafiklerini öğrenmek istemezdim					
5	Sayısal verilerin çizelgesini (tablosunu) hazırlamakta oldukça başarılıyım					
6	Günlük gazete ve dergilerde (seçim sonuçları, ekonomi haberleri vb alanlarda) çıkan pasta ve sütun grafiklerinde anlatılmak istenenleri anlamıyorum					
7	Verilen verilerle ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmekte başarılıyım					
8	Günlük gazete ve dergilerde (spor haberleri, hava durumu vb alanlarda yer alan) çizelgelerde (tablolarda) anlatılmak istenenleri anlamakta zorlanıyorum					
9	Pasta, sütun ve çizgi grafikleri ile daha fazla çalışma yapmak isterdim					
10	Verilen veriler ile ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmem gerektiğinde çoğu zaman yapamayacağımı düşünüyorum					
11	Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek hoşuma giderdi					
12	Milimetrik kağıt ve cetvel ile elde sütun veya çizgi grafiği çizerken sıkılıyorum					
13	Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamaktan zevk alıyorum					
14	Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler hiç ilgili çekmiyor					
15	Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafikleri çok zevkli ve bu konuya olan ilgimi artırıyor					
16	Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek istemezdim					

Sıra No	Açıklama	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
17	Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler çok ilgimi çekiyor					
18	Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafiklerine çalışırken sıkılıyorum					
19	Sütun veya çizgi grafiklerini, bilgisayar veya grafik tabanlı hesap makineleri ile çizmek isterdim					
20	Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamak çok gereksiz ve sıkıcı					
21	Excel eğitimi derslerinde başarılı olmak benim için önemlidir					
22	Excel eğitimi dersleri, hoşlanılmasa bile öğretilmesi gerekli derslerdir					
23	Excel eğitimi dersleri kendime olan güvenimi artırır					
24	Pasta, sütun, çizgi grafikleri hazırlamak beni korkutmuyor					
25	Verilerle çalışırken gergin olurum					
26	Verilerle çalışırken kendimi rahat hissederim					
27	Pasta, sütun, çizgi grafiklerini öğrenmek zaman kaybıdır					
28	Pasta, sütun, çizgi grafik problemlerini çözmek bana çekici gelir					
29	Excel çalışırken sıra dışı bir soru ile karşılaşınca yanıt bulana kadar uğraşırım					
30	Excel öğrenmek zahmete değer					
31	Meslek hayatımda Excel' i kullanacağımı düşünmüyorum					
32	Verilerle ilgili soruları çözerken, kendime güvenmem					
33	Excel dersinden iyi not alabilirim					

Sıra No	Açıklama	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
34	Excel sıkıcı bir derstir					
35	Excel' i iyi bilmenin çalışma olanaklarımı arttıracığını düşünüyorum					
36	Excel' i hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım					
37	Excel en korkuğum derslerden biridir					
38	Zorunlu olmasam Excel dersine girmezdim					
39	Excel alanında iyiyim					
40	Bu derste öğrendiklerimi, günlük hayatta kullanacağımı sanmıyorum					
41	Excel, sevdiğim dersler arasındadır					
42	Excel' i anlayamayacağımı düşünüyorum					
43	Bu dersin mesleğime hiçbir katkısı yoktur					

EK – 2

Başarı Testi

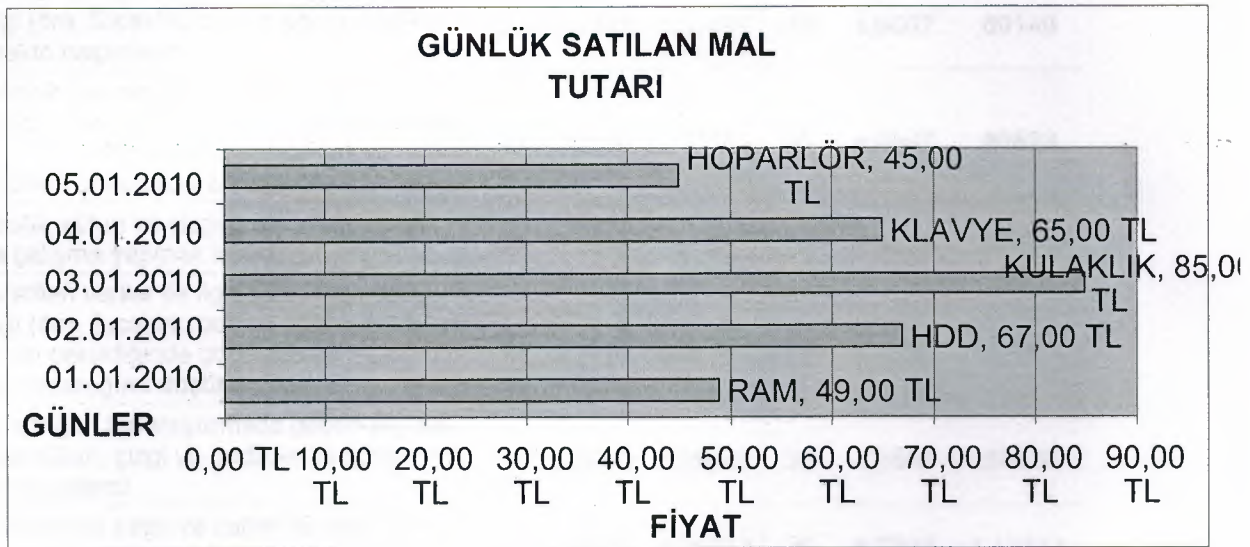
İsim:.....
Soyisim:.....

Tarih:.../.../2010
Rumuz:.....

Soru 1. Aşağıdaki verilere göre bir sütun grafiği oluşturunuz.

Numara	İsim	Soyisim	MATH152	CEİT	EDS
20012001	Ali	Hacı	80	49	100
20020001	Ahmet	Alemdar	90	67	87
20102010	Fatma	Salih	50	85	93
20092009	Ayşe	Deniz	95	65	59
20112011	Kemal	Kut	100	45	35
ORTALAMA			??	??	??

Soru2. Aşağıdaki grafiği lütfen yorumlayınız.

----- ☺ ☺ BAŞARILAR ☺ ☺ -----

EK – 3

Karma Grubun Hesap Tablolarına Yönelik Ön-test Son-test Sonuçları

Soru	Ön-test			Son-test		
	N	Mean	S.S	N	Mean	S.S
1. Excel eğitimi derslerinde öğrendiklerimizin öğretmenlik yaşantımızı kolaylaştıracağına inanıyorum	30	4,4333	,72793	30	4,6000	,56324
2. Sayısal verilerin çizelgesini hazırlamakta hiç başarılı değilim	30	3,3000	,95231	30	4,1000	1,24152
3. Excel eğitimi dersleriyle ilgili yapılan uygulamalar, teorik bilgilerimi pekiştirmektedir	30	4,2000	,88668	30	4,6333	,55605
4. Seçme şansım olsaydı, sütun ve çizgi grafiklerini öğrenmek istemezdim	30	3,5000	1,04221	30	3,5000	1,00858
5. Sayısal verilerin çizelgesini (tablosunu) hazırlamakta oldukça başarılıyım	30	3,6333	,92786	30	4,4333	,62606
6. Günlük gazete ve dergilerde (seçim sonuçları, ekonomi haberleri vb alanlarda) çıkan pasta ve sütun grafiklerinde anlatılmak istenenleri anlamıyorum	30	2,5333	1,40770	30	4,3333	,60648
7. Verilen verilerle ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmekte başarılıyım	30	3,5333	1,07425	30	4,0667	,69149
8. Günlük gazete ve dergilerde (spor haberleri, hava durumu vb alanlarda yer alan) çizelgelerde (tablolarda) anlatılmak istenenleri anlamakta zorlanıyorum	30	2,6333	1,18855	30	4,3667	,80872
9. Pasta, sütun ve çizgi grafikleri ile daha fazla çalışma yapmak isterdim	30	3,5333	,97320	30	3,9333	,90719
10. Verilen veriler ile ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmem gerektiğinde çoğu zaman yapamayacağımı düşünüyorum	30	2,9667	1,32570	30	3,2000	1,32353
11. Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek hoşuma giderdi	30	3,8000	1,09545	30	4,1667	,87428
12. Milimetrik kağıt ve cetvel ile elde sütun veya çizgi grafiği çizerken sıkılıyorum	30	2,5333	1,25212	30	4,2333	1,13512
13. Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamaktan zevk alıyorum	30	4,2000	,88668	30	4,0333	1,06620
14. Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler hiç ilgili çekmiyor	30	3,8000	,88668	30	4,1667	1,17688
15. Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafikleri çok zevkli ve bu konuya olan ilgimi artırıyor	30	3,6000	,81368	30	4,4333	,81720
16. Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek istemezdim	30	3,8333	,83391	30	4,1333	1,19578

17. Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler çok ilgimi çekiyor	30	3,5333	,93710	30	4,3333	,88409
18. Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafiklerine çalışırken sıkılıyorum	30	3,6333	,66868	30	4,5333	,77608
19. Sütun veya çizgi grafiklerini, bilgisayar veya grafik tabanlı hesap makineleri ile çizmek isterdim	30	3,8667	1,07425	30	4,6667	,54667
20. Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamak çok gereksiz ve sıkıcı	30	3,2333	,77385	30	4,4000	,77013
21. Excel eğitimi derslerinde başarılı olmak benim için önemlidir	30	4,1667	,79148	30	4,2667	,78492
22. Excel eğitimi dersleri, hoşlanılsa bile öğretilmesi gerekli derslerdir	30	3,9667	,92786	30	4,2000	,88668
23. Excel eğitimi dersleri kendime olan güvenimi artırır	30	4,4000	,81368	30	4,4667	,68145
24. Pasta, sütun, çizgi grafikleri hazırlamak beni korkutmuyor	30	3,6333	1,03335	30	4,2667	,63968
25. Verilerle çalışırken gergin olurum	30	2,6000	1,13259	30	3,8000	,96132
26. Verilerle çalışırken kendimi rahat hissedirim	30	3,7000	,95231	30	4,0333	,96431
27. Pasta, sütun, çizgi grafiklerini öğrenmek zaman kaybıdır	30	3,1667	1,14721	30	4,0333	,85029
28. Pasta, sütun, çizgi grafik problemlerini çözmek bana çekici gelir	30	3,6667	1,18419	30	3,9333	,94443
29. Excel çalışırken sıra dışı bir soru ile karşılaşınca yanıt bulana kadar uğraşırım	30	4,0000	,83045	30	4,3333	,80230
30. Excel öğrenmek zahmete değer	30	4,1333	1,07425	30	4,4333	,72793
31. Meslek hayatımda Excel' i kullanacağımı düşünmüyorum	30	3,9667	,76489	30	3,5667	1,45468
32. Verilerle ilgili soruları çözerken, kendime güvenmem	30	3,0000	1,14470	30	3,3000	1,29055
33. Excel dersinden iyi not alabilirim	30	4,3000	,74971	30	4,3333	,95893
34. Excel sıkıcı bir derstir	30	1,9000	,75886	30	2,3667	1,18855
35. Excel' i iyi bilmenin çalışma olanaklarımı arttıracığını düşünüyorum	30	3,5667	,97143	30	4,1667	,79148
36. Excel' i hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım	30	4,0000	,74278	30	4,0000	,78784
37. Excel en korkuğum derslerden biridir	30	2,0000	,98261	30	2,6000	1,42877
38. Zorunlu olmasam Excel dersine girmezdim	30	3,9000	,71197	30	3,8333	1,48750
39. Excel alanında iyiyim	30	3,9667	,85029	30	4,0000	1,01710
40. Bu derste öğrendiklerimi, günlük hayatta kullanacağımı sanmıyorum	30	3,6333	,88992	30	3,1667	1,28877
41. Excel, sevdiğim dersler arasındadır	30	4,3000	,74971	30	4,2000	,92476
42. Excel' i anlayamayacağımı düşünüyorum	30	3,8000	,80516	30	4,0333	,80872
43. Bu dersin mesleğime hiçbir katkısı yoktur	30	4,1667	,79148	30	4,6333	,85029

E-Öğrenme Grubun Hesap Tablolarına Yönelik Ön-test Son-test Sonuçları

Soru	Ön-test			Son-test		
	N	Mean	S.S	N	Mean	S.S
1. Excel eğitimi derslerinde öğrendiklerimizin öğretmenlik yaşantımızı kolaylaştıracağına inanıyorum	30	4,5333	,62881	30	4,7333	,44978
2. Sayısal verilerin çizelgesini hazırlamakta hiç başarılı değilim	30	3,5667	1,19434	30	2,1000	,71197
3. Excel eğitimi dersleriyle ilgili yapılan uygulamalar, teorik bilgilerimi pekiştirmektedir	30	4,1333	1,04166	30	4,7333	,44978
4. Seçme şansım olsaydı, sütun ve çizgi grafiklerini öğrenmek istemezdim	30	3,7667	,89763	30	2,3000	,91539
5. Sayısal verilerin çizelgesini (tablosunu) hazırlamakta oldukça başarılıyım	30	3,7000	1,14921	30	4,1333	,89955
6. Günlük gazete ve dergilerde (seçim sonuçları, ekonomi haberleri vb alanlarda) çıkan pasta ve sütun grafiklerinde anlatılmak istenenleri anlamıyorum	30	3,2000	1,06350	30	4,1667	,64772
7. Verilen verilerle ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmekte başarılıyım	30	3,3000	,83666	30	3,8000	1,06350
8. Günlük gazete ve dergilerde (spor haberleri, hava durumu vb alanlarda yer alan) çizelgelerde (tablolarda) anlatılmak istenenleri anlamakta zorlanıyorum	30	3,2333	1,19434	30	3,6333	1,12903
9. Pasta, sütun ve çizgi grafikleri ile daha fazla çalışma yapmak isterdim	30	3,8333	,94989	30	4,0000	1,05045
10. Verilen veriler ile ilgili sütun veya çizgi grafiği (örn. Sıcaklık, boy ve ağırlık grafikleri) çizmem gerektiğinde çoğu zaman yapamayacağımı düşünüyorum	30	2,6667	1,09334	30	3,0667	1,28475
11. Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek hoşuma giderdi	30	3,8667	,89955	30	3,9000	,99481
12. Milimetrik kağıt ve cetvel ile elde sütun veya çizgi grafiği çizerken sıkılıyorum	30	2,2667	1,01483	30	3,1333	1,45586
13. Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamaktan zevk alıyorum	30	3,9000	,99481	30	3,9000	1,29588
14. Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler hiç ilgili çekmiyor	30	3,9000	,66176	30	3,5667	1,04000
15. Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafikleri çok zevkli ve bu konuya olan ilgimi artırıyor	30	3,4667	,73030	30	4,0667	,98027
16. Yaptığım bir araştırmada geçen sayısal verileri sütun, çizgi vb grafikler ile göstermek istemezdim	30	3,5333	,86037	30	3,3667	1,32570
17. Medyada çıkan çeşitli araştırma sonuçlarının anlatıldığı sütun, çizgi vb grafikler çok ilgimi çekiyor	30	3,7333	1,08066	30	3,5333	1,43198
18. Ders kitaplarımda yer alan pasta, sütun ve çizgi grafiklerine çalışırken sıkılıyorum	30	3,6333	,85029	30	3,4000	1,06997

19. Sütun veya çizgi grafiklerini, bilgisayar veya grafik tabanlı hesap makineleri ile çizmek isterdim	30	3,7667	,89763	30	3,8667	1,10589
20. Sayısal veriler ile ilgili çizelge (tablo) hazırlamak çok gereksiz ve sıkıcı	30	3,2000	,80516	30	4,0000	1,14470
21. Excel eğitimi derslerinde başarılı olmak benim için önemlidir	30	4,1333	,81931	30	4,3333	1,12444
22. Excel eğitimi dersleri, hoşlanılmasa bile öğretilmesi gerekli derslerdir	30	3,7333	1,04826	30	4,4333	1,07265
23. Excel eğitimi dersleri kendime olan güvenimi artırır	30	4,3333	,80230	30	4,5667	,72793
24. Pasta, sütun, çizgi grafikleri hazırlamak beni korkutmuyor	30	3,7000	1,02217	30	4,2333	1,04000
25. Verilerle çalışırken gergin olurum	30	2,5000	1,13715	30	3,4667	1,30604
26. Verilerle çalışırken kendimi rahat hissederim	30	3,6333	,88992	30	3,6333	1,27261
27. Pasta, sütun, çizgi grafiklerini öğrenmek zaman kaybıdır	30	3,2667	,98027	30	3,8667	1,25212
28. Pasta, sütun, çizgi grafik problemlerini çözmek bana çekici gelir	30	3,6333	1,15917	30	4,1000	,95953
29. Excel çalışırken sıra dışı bir soru ile karşılaşınca yanıt bulana kadar uğraşırım	30	3,9333	1,04826	30	4,1333	1,13664
30. Excel öğrenmek zahmete değer	30	4,0667	,90719	30	4,5667	,85836
31. Meslek hayatımda Excel' i kullanacağımı düşünmüyorum	30	3,8667	,77608	30	3,6000	1,73404
32. Verilerle ilgili soruları çözerken, kendime güvenmem	30	2,5000	1,04221	30	2,2333	1,19434
33. Excel dersinden iyi not alabilirim	30	4,1333	,73030	30	4,4667	,89955
34. Excel sıkıcı bir derstir	30	1,9333	,78492	30	1,5667	1,07265
35. Excel' i iyi bilmenin çalışma olanaklarımı arttıracığını düşünüyorum	30	3,1667	1,44039	30	4,4333	,77385
36. Excel' i hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım	30	3,6000	1,52225	30	4,3333	,92227
37. Excel en korkuğum derslerden biridir	30	1,5667	,85836	30	1,7333	1,28475
38. Zorunlu olmasam Excel dersine girmezdim	30	3,7667	1,47819	30	4,3000	1,34293
39. Excel alanında iyiyim	30	3,8667	1,50249	30	4,2000	1,06350
40. Bu derste öğrendiklerimi, günlük hayatta kullanacağımı sanmıyorum	30	3,4333	1,43078	30	4,2000	1,15669
41. Excel, sevdiğim dersler arasındadır	30	3,8333	1,48750	30	4,6000	,67466
42. Excel' i anlayamayacağımı düşünüyorum	30	3,8000	1,47157	30	4,4667	,62881
43. Bu dersin mesleğime hiçbir katkısı yoktur	30	3,7667	1,54659	30	4,8333	,37905

EK – 4**Görüşme Soruları****E-öğrenme grubundaki öğrencilere sorulan sorular:**

1. E-öğrenme ders ortamını nasıl buldunuz?
2. E-öğrenme ders araçlarını nasıl buldunuz?
3. E-öğrenmenin avantajları sizce nelerdir?
4. E-öğrenmenin dezavantajları sizce nelerdir?
5. Derslerinizin bu şekilde işlenmesini istiyormusunuz?

Karma gruptaki öğrencilere sorulan sorular:

1. Karma eğitim ders ortamlarını nasıl buldunuz?
2. Karma eğitim ders araçlarını nasıl buldunuz?
3. Karma eğitimin avantajları sizce nelerdir?
4. Karma eğitimin dezavantajları sizce nelerdir?
5. Derslerinizin bu şekilde işlenmesini istiyormusunuz?